

Ultramaraton: od Bazovice do Doline smrti

Na 18. strani

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

V ŽIVO

1,20 €

9 771124 666007

Trst gleda naprej

ALJOŠA GAŠPERLIN

Novi splošni prostorski načrt, ki ga je pravkar sprejel tržaški občinski svet, predstavlja pomemben korak na poti do ponovnega razvoja našega mesta. To je že poudaril tržaški župan Roberto Cosolini, vendar so tega mnenja domala vsi, ki jim je pri srcu razcvet tega območja. Edini, ki so načelno trmasto nasprotovali novemu regulacijskemu načrtu, so eni in isti konservativci, ki že dolga leta zagovarjajo imobilizem oziroma lastne interese tako, da svoje mošnjičke polnijo na račun ostalih.

Prostorski načrt se bo dalo seveda še spremeniti. Zdaj je čas za ugovore in pripombe občanov in bo torej mogoče popraviti to ali ono postavko, tako npr. glede (ne)zazidljivosti nekaterih zemljišč na Krasu. Dejstvo je vsekakor, da je končno prišlo do zasuka, na katerega je Trst čakal mnogo let, morda preveč.

Načrt naj bi dokončno odobrili prihodnje leto in v tem primeru bo levsredinski upravi uspelo tam, kjer je prejšnji desnosredinski upravi župana Roberta Dipiazzze klavarno spodletelo. Prvič zato, ker je bil Dipiazzov regulacijski načrt ovit v pretirano tajnost vse do obravnave v občinskem svetu (medtem ko je bil zdajšnji izdelan pri belem dnevu in ob izraziti participaciji), ob čemer so se porodili sumi in nelagodje. Drugič pa, ker ni bilo prave politične volje za spremembo starega regulacijskega načrta in je ostal Dipiazzov načrt brez potrebnih števil.

Tokrat pa kaže, da je Cosolini-jevi upravi uspelo res dobro delo. Prostorski načrt sledi prometnemu, a na obzorju so še drugi pomembni izzivi. Tako kot pri prostorskem načrtu bo še naprej potrebno sodelovanje vseh javnih uprav in ustanov ter drugih dejavnikov, ki si morajo vsi skupaj prizadevati za izhod iz krize.

Tržaška občinska uprava namerava torej nadaljevati po ubrani poti in zasledovati zadani cilj: rast mesta in razmah značilnih področij, od pristanišča do znanstveno-raziskovalnih in turističnih dejavnosti.

Treba je pač gledati naprej. Dolgoročne vizije, ki niso bile v zadnjih letih ravno priljubljene na italijanskem političnem prizorišču, so zato dobrodošle in upati je, da se čim več merodajnih dejavnikov zaveda pomena skupnih naporov za splošno rast. Na poti do razvoja in sprememb bodo seveda še ovire. Postavljali jih bodo krogi, katerim skupni blagor ni mar. Ti krogi so odraz konservativnega dela mesta, ki živi v preteklosti, in bi hoteli, da ostane Trst na vekov veke nedotaknjen. Če bo znala tržaška skupnost zreti smelo naprej in se odločati za pravilne izbire, bodo tudi te sile počasi tonile v pozabo.

RIM - Vladni program krčenja stroškov državnega aparata

Renzi: Državljanom damo, kar je njihovo

Nižje plače z majem višje za obljubljenih 80 evrov

RIM - Premier Matteo Renzi je včeraj po nekajurnem zasedanju vlade na tiskovni konferenci napovedal vladne ukrepe, ki potrjujejo dano obljubo, da se bodo z mesecem majem nižje plače zvišale za 80 evrov. Obenem je napovedal niz ukrepov za redukcije stroškov državnega aparata, slednji pa naj bi zagotovili finančno kritje tudi za bodoče vladne ukrepe v korist manj premožnih državljanov. Renzi je pomenljivo dejal, da vlada vrača ljudem, kar je njihovo, obenem pa mora politika zagneti pas.

Premier, ki sta ga na tiskovni konferenci spremljala minister za gospodarstvo Pier Carlo Padoan in podtajnik pri predsedstvu vlade Graziano Delrio, je bil vidno zadovoljen, očitno tudi zaradi tega, kar se je vladi uspelo izogniti napovedanim krčenjem v zdravstvu.

Na 11. strani

ZGONIK
Mirko Sarđoč,
petnajst
let župan

ZGONIK - Mirko Sarđoč bo konec maja po treh mandatih zapustil župansko mesto v zgoniški občini. V pogovoru je podal obračun skoraj 15-letnega upravljanja kraške občine, ki je pod njegovim vodstvom več kot podvojila svoje premoženje (sedaj presega 11 milijonov evrov). Obretnil pa se je tudi ob zadnje čase vse bolj težaven odnos s stranko, h kateri je pristopil že s 16. letom.

Na 5. strani

POIMENOVANJA
Naši spletni
bralci izbrali
tri kandidatke

TRST - Tinka in Marjanca, Zora Perello in Mara Samsa so »zmagovalke« spletnih ankete, s pomočjo katere smo želeli osvetliti imena tistih tržaških Slovencev, ki si po mnenju naših bralcev najbolj »zaslužijo« mesto na občinskem zemljevidu. Predloge bomo posredovali občinskemu uradu za poimenovanja in upravi župana Cosolinija.

Na 8. strani

LJUBLJANA - Na kulturnem ministrstvu

Minister Grilc sprejel
predstavništvo SSG

LJUBLJANA - Slovenski kulturni minister Uroš Grilc je sprejel predstavnici Slovenskega stalnega gledališča. Breda Pahor in Marta Verginella, predsednica oz. članica upravnega sveta, sta mu predstavili nekatera aktualna vprašanja.

Predsednica je med drugim izrazila zaskrbljenost nad krčenjem ministrskih dotacij za gostujoče predstave, napovedala pa je tudi, da bo SSG v prihodnjih dneh objavilo razpis za novega umetniškega koordinatorja.

Na 2. strani

SKGZ v Ljubljani pri
predsedniku ZZB NOB

Na 2. strani

Trst: Iztok Furlanič o
prostorskem načrtu

Na 4. strani

Arvedi se uradno
zanima za železarno

Na 4. strani

Koncert Uta Ughija
uvod v festival èStoria

Na 13. strani

Kampus v Vipavi:
gre za taktiziranje?

Na 14. strani

UKRAJINA - Na vzhodu države vre

Dogovor v Ženevi
doslej brez učinka

KIJEV / DONECK / WASHINGTON - Razmere na vzhodu Ukrajine kljub mednarodnemu dogovoru v Ženevi ostajajo napete, proruski separatisti pa za zdaj še niso odložili orožja ali zapustili zasedenih vladnih poslopij. Ukrajina bo sicer po zagotovilih začasnega premiera Arsenija Jacenjuka uresničila vsa določila dogovora. Kljub četrtkovemu dogovoru na štiristranskem srečanju v Ženevi je na vzhodu Ukrajine prišlo do nasilja. V mestu Slavjansk je ponoči izbruhnilo streljanje, ko so ukrajinske vladne sile napadle postojanko proruskih oborožencev.

GRADIŠČE - Karabinjerji so jih ustavili

Tolpa Romunov kradla
fotovoltaične panele

SLOVENIJA - ITALIJA - 6. in 7. maja

Na povabilo Napolitana Pahor na obisku v Rimu

RIM - Predsednik Slovenije Borut Pahor (na posnetku levo) se bo 6. maja podal na dvodnevni državniški obisk v Italijo. V Rimu ga

je povabil italijanski predsednik Giorgio Napolitano (na posnetku desno). Pahor se v Rim podaja po dobrem letu po prvem uradnem srečanju z Napolitanom na položaju predsednika republike. 18. marca sta se srečala ob robu umestitvene maše novega papeža Frančiška. Tedaj sta se zavzela predvsem za nadaljevanje dobrososedskih odnosov med državama.

Po pričakovanih bo nadaljevanje dobrih odnosov med sosedama v ospredju tudi tokratnega obiska predsednika Pahorja v Rimu. Pričakovati je tudi pogovore o gospodarskem sodelovanju in morda tudi o procesu privati-

zacije v Sloveniji, za kar je Italija že večkrat izrazila interes. Tako Slovenija kot Italija sta v velikih javnofinančnih težavah in v stanju bolj

ali manj konstantne politične nestabilnosti. V zadnjem letu je Italija zamenjala že dva predsednika vlade, vlada pa se je zamenjala tudi v Ljubljani. Obe državi pa sta pod drobnogledom Bruslja zaradi presežnih proračunskih primanjkljajev. Tudi to bo verjetno tema pogovorov med Pahorjem in Napolitanom, glede na to, da sta o notranjepolitičnih težavah v obeh državah govorila že pred letom dni.

Pahor bo prvi visoki predstavnik Slovenije, ki bo potoval v Rim po prihodu Mattea Renzija na položaj predsednika vlade. Ali se bosta srečala, za zdaj v Pahorjevem uradu še niso napovedali.

FJK - Reforma 5. poglavja ustave

Parlamentarci z Deželo za ohranitev avtonomije

VIDEM - Parlamentarci Demokratske stranke (DS), Naprej Italije (NI), Državlanske izbire (DI) in Svobode, ekologije in levice (SEL) se strinjajo s predlaganimi amandmajema za reformo 5. poglavja ustave, ki ju je naša dežela vložila skupaj z ostalimi deželami z avtonomnim statutom. O tem je bil govor včeraj v Vidmu med predsednico Furlanije-Juljske krajine Deboro Serracchiani in deželnimi poslanci in senatorji (prisotni so bili Tamara Blažina, Isabella De Monte, Gian Luigi Ggli, Alessandro Maran, Carlo Pegorer, Serena Pellegrino, Francesco Russo, Sandra Savino, Lodovico Sonego). Na srečanju so poudarili, da je za ohranitev deželne avtonomije, pa tudi za pridobitev novih zakonodajnih pristojnosti na področjih, ki so danes v izključni domeni Rima, zelo pomembno, da se zakonski predlog spremeni med postopkom v obeh parlamentarnih domovih v skladu s predlogi dežel s posebnim statutom, če seveda ne bo že sama vlada v besedilo vključila teh predlogov.

Med predlogi za izboljšanje, ki so jih na srečanju izpostavili deželni par-

lamentarci, eden zadeva zahtevo, da se predpisi, s katerimi se ohranja deželna avtonomija, vključijo v ustavno besedilo in ne med prehodne in končne določbe, kot je predvideno zdaj. Predsednica dežele se je obvezala, da bo skušala doseči, da se to vključi med člene zakona, vendar je zagotovila, da tudi vključitev v 33. člen ne bi spremenila ustavnega ranga zaščite avtonomije.

Drugi predlog predvideva vložitev pod amandmaja, s katerim naj bi v 14. odstavku zamenjali besedo »prenos« funkcij z besedo »dodelitev« funkcij. Serracchianijeva je v zvezi s tem dejala, da je predlog treba upoštevati, čeprav se ji zdi, da v bistvu zadeve ne spreminja. Na splošno je predsednica FJK ponovila, da je treba ponovno pregledati finančne odnose z vlado v Rimu, da ne bi prišlo do prekinitve bistvenih prilivov blagajno. Zato je treba ponovno preveriti protokol Tremonti - Tonto, ki je določal, da mora dežela Furlanija-Juljska krajina v državno blagajno letno prispevati 370 milijonov evrov, in sicer na osnovi federalizma, ki pa dejansko ni nikoli zaveževal.

Danes na Radiu TS A Velikonočni Pasijon Gregorja Čušina

TRST - Velikonočna sobota je dan, ko se kristjani celega sveta pripravljajo na spomin in obred Kristusovega vstajenja. Ob letošnjem velikonočnem času bo Radijski oder na valovih Radia Trst A danes svojim poslušalcem podaril nekaj posebnega. V iskanju primernega dramskega besedila je prišlo do skupne zamisli z igralcem in dramskim ustvarjalcem Gregorjem Čušinom za izvedbo radijskega velikonočnega Pasijona. Zelo znan je Evangelij po Čušinu, poln izpovedi osebne vere, izvirnih pogledov na problematiko današnjega časa ter iskrivic bodic, manj poznano pa je dejstvo, da je Gregor Čušin tudi avtor zanimivega Pasijona.

V njem se didaktičnost posameznih predstavitev razmer v času Kristusovega rojstva, življenja, trpljenja in vstajenja, ki nam razkrivajo marsikatero nepoznano dejstvo, harmonično zlivajo s svetopisemsko besedo, ki v Čušinovem izboru zaživi v vsej svoji plastičnosti in aktualnosti. Predvsem pa nam avtor ob koncu Pasijona zastavlja izzivalno vprašanje o pravi namembnosti osebne vere in prepričanja.

Ob umetniški izpovedi Gregorja Čušina so Pasijon ubesedili člani Radijskega odra Andrej Pisani, Marinka Počkaj, Ivan Makuc in Marjetica Puntar. Ton in montažo je podpisal Vasja Križmančič, radijsko realizacijo pa Maja Laporenik. Oddaja bo na sporedu danes ob 18. uri na valovih Radia Trst A.

LJUBLJANA - Kulturni minister Grilc sprejel predstavnici Slovenskega stalnega gledališča

Zadovoljen in pripravljen prisluhni

V SSG zaskrbljeni zaradi nižanja dotacij - V prihodnjih dneh bo objavljen razpis za novega umetniškega koordinatorskega

LJUBLJANA - Slovensko stalno gledališče bo v prihodnjih dneh objavilo razpis za umetniškega koordinatorskega teatra. Tako je predsednica upravnega sveta SSG Breda Pahor napovedala ministru za kulturo Urošu Grilcu. Besedilo razpisa, na podlagi katerega bodo zmagovalcu ali zmagovalki poverili triletni mandat, je namreč pripravljeno in bo že čez nekaj dni tudi uradno predstavljeno javnosti.

Minister je uvodoma izrazil zadovoljstvo, da so v SSG rešili težave in da teater sedaj razpolaga z umetniškim in upravnim vodstvom, ki mu lahko zagotovi redno delovanje. Ponovno je gledališču čestital za postavitev Strička Vanje - najnovejšo domačo produkcijo SSG v režiji Ivice Buljana si je ogledal na marčevski premieri. Predsednica mu je potrdila, da so tudi italijanski in slovenski kritiki predstavo odlično ocenili, zato si želijo z njo sodelovati na kakem festivalu.

Utrinek iz predstave Striček Vanja, o kateri je tekla beseda tudi na srečanju v Ljubljani

FOTODAMJ@N

Problem so kajpak finančna sredstva, saj pomanjkanje sredstev pesti tudi SSG, ki zato išče alternativne vire financiranja. Kljub temu pa za nekatere ustajene pobude, kot je na primer nagrada Tantantraj, ki jo bodo letos ponovno podelili v Trstu, nimajo ustreznega proračunskega kritja. Predsednica pa je zlasti

zaskrbljena zaradi drastičnega nižanja dotacije, ki jo slovensko kulturno ministrstvo namenja gostujočim predstavam. Brez teh sredstev namreč SSG ne bo moglo več ponujati abonementom gostovanja najboljših slovenskih gledališč. Grilc je pojasnil, da izrednih sredstev ni več na razpolago, obljubil pa je, da bodo pripombo upo-

števali pri pripravi novega proračuna.

Med srečanjem na kulturnem ministrstvu je predsednica, ki jo je spremljala članica upravnega sveta Marta Verginella, predstavila tudi novosti, ki se obetajo na gledališkem področju v Italiji. Kot znano bodo ustroj tako imenovanega sklada FUS (Fondo unico per lo spettacolo) povsem spremenili. Če bo predvidena reforma odobrena, bodo stalna gledališča ukinili, namesto njih pa uvedli nacionalna in deželna gledališča; prva naj bi prejela 100% javnega financiranja, druga pa le 50%. Predsednica je izrazila upanje, da bodo v Rimu upoštevali specifično SSG, za kar se sicer aktivno zavzema tudi predsednik nadzornega sveta SSG, ki je obenem predstavnik italijanskega kulturnega ministrstva. Minister Grilc je obljubil pomoč in zagotovil, da bo v primeru, da bi bilo gledališče Slovencev v Italiji oškodovano, njegovo ministrstvo poseglo tudi na meddržavni ravni. (pd)

Jutri radijski pogovor z Berto Golob

TRST - Radio Trst A bo na veliko noč ob 12. uri predvajal pogovor s pisateljico, lektorico in knjižničarko Berto Golob, ki je bila vsa službena leta dejavna na mnogih področjih: kot mentorica bralne značke, pisala je članke v revijah in časopisih, sodelovala pri oblikovanju osnovnošolskih beril in jezikovnih priručnikov, napisala je marsikatero spremno besedo za dela slovenskih pisateljev, objavila pa je tudi številne knjige z versko tematiko. Pogovor z gostjo bo vodila urednica Ines Škabar. Ponovitev oddaje bo na sporedu na velikonočni ponedeljek ob 14.10.

SLOVENIJA

Lani rekordno število prenočitev in prihodov turistov

LJUBLJANA - V slovenskih turističnih objektih je bilo lani za beleženih 3,4 milijona prihodov in 9,6 milijona prenočitev turistov, kar je največ doslej. Število prihodkov se je na letni ravni povečalo za tri odstotke, število prenočitev pa za en odstotek. Tuji turisti so v Sloveniji lani ustvarili skoraj 2,26 milijona prihodov, kar je pet odstotkov več kot leto pred tem, medtem ko se je število njihovih prenočitev povečalo za tri odstotke na 5,96 milijona, kar je največ doslej.

Tuji turisti so lani ustvarili 62% vseh turističnih prenočitev. Ključni evropski trgi, od koder so prihajali turisti, ki so lani ustvarili največ prenočitev, so bili Italija (16% tujih prenočitev), Avstrija in Nemčija (po 12%), Rusija (6%), Nizozemska ter Hrvaška (po 5%).

LJUBLJANA - Predsednika in tajnika SKGZ sprejel predsednik ZZB NOB

Pogovor o aktualnem dogajanju

Predstavnika krovne organizacije predstavila položaj slovenske narodne skupnosti v Italiji in prizadevanja SKGZ za njen razvoj

LJUBLJANA - Predsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije Tit Turnšek je v Ljubljani sprejel predsednika in organizacijskega tajnika SKGZ Rudija Pavšiča in Marjano Marsiča. Srečanje z nekdanjim obrambnim ministrom je bila priložnost za poglobljeno razpravo o aktualnih tematikah v slovenskem prostoru. Predstavnika krovne organizacije sta predsedniku Turnšku orisala položaj slovenske narodne skupnosti v Italiji in prizadevanja SKGZ za njen razvoj.

Na srečanju, ki je potekalo na sežu ZZB v Ljubljani, so posebej izpostavili skrb za slovenski jezik v manjšinskem prostoru ter pozornost, ki jo mora tudi Republika Slovenija nameniti tematiki jezika. Dogovorili so se, da bodo jeseni v Trstu na razširjenem srečanju obeh vodstev razpravljali o tej temi, saj sta po mnenju obeh organizacij

jezik in kultura najbolj prepoznavni značilnosti slovenskega naroda.

Na srečanju so obravnavali nekatere aktualna vprašanja in dejstva, da se vse bolj uveljavlja zgodovinski revizionizem, kot kaže primer postavitev spomenika pripadnikom Slovenskega domobranstva, pomožnih nacističnih enot, v Grahovem pri Cerknici. Predsednik Turnšek je gosta iz zamejstva seznanil s pobudami ZZB, s katerimi so tudi najvišje državne oblasti seznanili, da je slovenska država od osamosvojitve dalje dopustila, da se je razširil dokaj sovražen in negativen odnos do narodnoosvobodilnega boja, partizanskega gibanja in njegovega sodelovanja v zmagoviti zavezniški koaliciji. Hkrati je dovolila, da je revizionistični pogled na zgodovino privedel do potvarjanja zgodovinskih dejstev, ustvarjanja lažnih mitov, predvsem pa do rehabilitacije izdaje in kolaboracije, je še povedal Turnšek.

Predsednik SKGZ Pavšič (levo) in predsednik ZZB NOV Tit Turnšek

ŠPETER - Do 11. maja razstava v Beneški galeriji

Beneški »pierhe« drugačni od pirhov drugod po Sloveniji

Velikonočna tradicija barvanja ali praskanja pirhov je med najstarejšimi in najbolj razširjenimi v slovenskem kulturnem prostoru. To velja tudi za Benečijo, njeni pirhi pa so s tistimi iz Bele krajine tudi med najlepšimi. Njihova posebnost pa je tudi to, da so na njih prisotni tudi živalski motivi (predvsem kokoši, golobice, zajci), medtem ko so za druge slovenske kraje značilni le verski, geometrijski in rastlinski motivi.

Tako so povedali na otvoritvi razstave »Pierhe« v Beneški galeriji v Špetru, kjer so na ogled akvareli več kot sto let starih pirhov, ki so jih na začetku prejšnjega stoletja izdelali na Tarčmunu in Robedišču. Teh petindvajset pirhov hranijo v Slovenskem etnografskem muzeju (SEM) v Ljubljani in so del tamkajšnje stalne razstave, zaslugo za to pa ima mons. Ivan Trinko, ki jih je tja poslal. Na otvoritvi razstave, ki so jo organizirali Društvo beneških likovnih umetnikov, Inštitut za slovensko kulturo in Kulturno društvo Ivan Trinko v sodelovanju s Slovenskim etnografskim muzejem in društvom Kobilja glava, so o tej stari tradiciji in različnih načinih krašenja jajc spregovorili Marina Cernetig, Giacinto Lusca, Nena Židov in Gabriella Cicigoi (v SEM hranijo tudi nekaj njenih pirhov, vsi štirje pa so tudi na spodnji levi sliki), ki je tudi pokazala, kako se pirhi praskajo.

Beseda pirhi izvira iz grške besede piroi, kar pomeni rdeča barva. Ta barva je bila simbol ljubezni in Kristusove krvi. Pirhi namreč niso bili samo del blagoslova, temveč tudi posebno darilo, ki so ga dekleta na velikonočni ponedeljek poklanjala fantom. Pirhi pa so bili tudi darilo, nagrada, za otroke, ki so pomagali saditi krompir. Jajca so bila namreč nekoč plača za enodnevno otrokovo delo. Včasih so verjeli tudi v njihovo zdravilno in magično moč, uporabljali so jih tudi za zaščito hiše. Marsikje so bile razširjene tudi različne igre z njimi: trkanje, ciljanje in kotljanje (npr. igra truc, ki jo poznajo v Čedadu).

O pirhih je pisal že baron Janez Vajkard Valvasor v svoji Slavi Vojvodine Kranjske leta 1689. Za izdelovanje pirhov so morala biti jaj-

ca ali trdo kuhana ali prazna. Lupino so pobarvali s čebulo ali z drugo vrsto zelenjave, rastlinami, kasneje pa so uporabljali tudi barve. Nato so pirhe okrasili z najrazličnejšimi motivi, ki so imeli vsak svoj pomen. Za to so uporabljali vosk, v Benečiji pa so jih praskali z nožičem, britvijo, iglo, škarjami, žebli ali z drugimi ostrimi orodji. Pirhe so praskali tudi moški.

V Nadiških dolinah je tradicijo praskanja pirhov pred približno šestimi leti obudilo društvo Kobilja glava iz občine Dreka, ki je večkrat ob veliki noči priredila tudi delavnico praskanja pirhov.

Razstava »Pierhe« bo v Beneški galeriji v Špetru odprta do 11. maja, vsak dan od 17. do 19. ure, vsako soboto, 21., 25. aprila in 1. maja pa od 10. do 17. ure. Ob istih urah si bo mogo-

če ogledati tudi interaktivni muzej Slovensko multimedialno okno, ki so ga odprli decembra lani v okviru evropskega projekta Jezik_Lingua. NM

Na fotografijah (Novi Matajur) del razstavljenih akvarelov v Beneški galeriji in prikaz praskanja pirhov (ob naslovu in spodaj levo)

Ste pripravljeni na svežo sezono?

- ogrevanje
- sončni sistemi in toplotne črpalke
- klasične peči in sodobna tehnologija
- vzdrževanje

termoidraulica
IDEALE
Geom. GIANCARLO FORAUS

Brezplačna številka
800 913 420

Obrtna cona Dolina 547/1 (TS)
info@termoideale.it
www.termoideale.it

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET - Predsednik skupščine Iztok Furlanič

»Prostorski načrt dober in inovativen«

Splošni prostorski načrt, ki ga je v sredo sprejel tržaški občinski svet, je dober, sodoben in inovativen. Dober, ker je bil izdelan z ustreznim pristopom, sodoben in inovativen, ker je v skladu s časom, upošteva okolje in gleda v prihodnost.

To nam je povedal predsednik tržaškega občinskega sveta Iztok Furlanič, ki smo ga včeraj vprašali za oceno tako glede postopka, ki je privedel do sprejetja novega regulacijskega načrta, kot glede njegove vsebine.

Prvi pomemben korak je bil narejen, je dejal Furlanič. To je bil gotovo pozitiven mejnik, saj je občinska uprava že spravila pod streho nov prometni načrt. Zdaj smo torej na zelo dobri poti glede regulacijskega načrta, ki naj bi ga dokončno odobrili čez približno eno leto, pravi Furlanič, ki je prepričan, da bodo postopek izpeljali do konca.

Zdaj se namreč začne nova faza. Po objavi načrta na deželnem uradnem listu (Bur) bo 30 dni časa za pripombe in ugovore, nato bo prostorski načrt spet obravnavala mestna skupščina. Računajo, da se bo razprava spet začela v septembru oziroma v oktobru. Do takrat bo mogoče prostorski načrt še popraviti in izboljšati na osnovi pripomb ljudi, je ocenil Furlanič.

Na primer? Na Krasu so nekatere zazidljive površine postale nezazidljive, a zgodilo se je tudi obratno, je razložil. Marsikdo

PREDSEDNIK
TRŽAŠKEGA
OBČINSKEGA SVETA
IZTOK FURLANIČ

je utrpel škodo, saj je po eni strani upadla tržna vrednost zemljišč, po drugi so nekateri plačevali davek IMU mnogo let in se zdaj sprašujejo, zakaj. V bližnji prihodnosti bo torej še precej dela, ker bo treba v tej fazi pregledati ugovore in ugotoviti najbolj ustrezne rešitve, ki bodo zadovoljive za vse.

Novi prostorski načrt je vsekakor zelo pozitivna novost, je še poudaril Furlanič, ker ponuja celo serijo določil za obnovo nekaterih tržaških področij, kot so npr. nekatere stare vojašnice. Sicer bi lahko glede tega storili kaj več. Zveza levic je namreč podprla popravke Gibanja 5 zvezd, ki se je zavzemal za ostrejšo pogajanje z lastnikom, se pravi vojaško upravo. Skratka, Občina Trst bi morala zahtevati, da se imovina, ki so jo vojaki zasegli pred leti, vrne občanom brezplačno. Toda mestna skupščina popravka ni sprejela in bo potrebno torej te imovine odkupiti.

Globalno gledano, pa ponuja prostorski načrt sodobne in okolju prijazne rešitve, omejuje nove gradnje in je obenem v pomoč gradbenemu sektorju, ki je v hudi krizi, je poudaril Furlanič. Regulacijski načrt spodbuja namreč obnavljanje že obstoječih gradenj. Obenem so poskrbeli za »kredite« in »nagrade« v obliki povečanja gradbene prostornine, najboljši del načrta pa je vsekakor analiza stanja v Trstu.

Kakšna je Furlaničeva ocena iz političnega vidika? Z novim prostorskim načrtom lahko soglašamo ali ne: če pa želimo, da se začne Trst spet gospodarsko razvijati in zasledujemo načrtovanje, je ta bolj v skladu s časom, je še poudaril. Najhujšo škodo so namreč že storili v preteklosti, ker bi morali izdelati nov načrt že pred 10 leti. Tako ne bi nikdar prišlo do nekaterih posegov v naravo, še predvsem na Krasu in v periferiji. Novi načrt prihaja torej pozno, morda prepozno, a preprečuje nove škodljive posege v naravo in obenem daje možnost, da se Trst razvija, je še dejal Furlanič, ki je bil zadovoljen tudi s postopkom, ki je pripeljal do njegovega sprejetja. Delo je potekalo dobro, tako v komisiji kot v občinskem svetu, in to brez brezglave obstrukcije opozicije, je dodal, mestna skupščina pa je res pokazala določeno mero zrelosti.

A.G.

ŽELEZARNA - Odziv na razpis za nakup

Arvedijevo zanimanje

Skupina Arvedi je sporočila svoje zanimanje za nakup škedenjske železarne. Vest je včeraj objavila predsednica deželne vlade Furlanije Julijske krajine Debora Serracchiani, do zanimanja Arvedija, ki ga je posredovalo hčerinsko podjetje Siderurgica Triestina, pa je prišlo potem ko je izredni komisar družbe Lucchini, ki je lastnica železarne, objavil razpis za nakup tovarne in pozval zainteresirane, naj pokažejo zanimanje za

to, za kar rok zapade v ponedeljek.

Serracchianijeva, ki je bila o zanimanju Arvedija neposredno obveščena skupaj z ministrstvom za gospodarski razvoj, je izrazila zadovoljstvo nad tem dejanjem, ki po njenih besedah potrjuje pozitivnost korakov, ki so jih doslej naredile institucije v luči možnih rešitev vprašanja železarne. Predsednica je vsekakor zagotovila, da bo deželna uprava do le-tega še naprej zelo pozorna.

Žensko rešili iz morja

Včeraj zjutraj ob 6.25 so tržaški policisti prejeli telefonski klic, ki je sporočal, da je v morju pred Velikim trgom priletela gospa. Na nabrežje pred osrednji tržaški trg sta pridrveli patrulji mobilnega oddelka, dva agenta pa sta skočila v morje, da bi ženski pomagala na suho. Medtem so na pomoč priskočili tudi gasilci-potapljači - reševanje je bilo težavno zaradi valovitega morja, žensko pa so k sreči pravočasno potegnili iz vode. Reševalci službe 118 so ji prvo pomoč nudili na nabrežju, nato pa so jo odpeljali v katarinško bolnišnico, tja se je zatekel tudi eden od reševalcev. Kako in zakaj se je 85-letna Tržačanka znašla v morju, ni znano.

Vinjeni vozniki

Karabinjerji so v preteklih dneh zasačili več oseb, ki so vozile pod vplivom alkohola. Tako so v četrtek sodstvu prijavili vidno vinjena voznika, ki so ju ustavili v bližini U.L. Teatro Romano: šlo je za 28-letnega C.A. po rodu iz Sirakuze, a s stalnim bivališčem v Miljah, ter za 30-letnega L.A. po rodu iz Peruja, a bivačega v Ravenni. Obema so tudi odvzeli voziško dovoljenje, kar se je v sredo zgodilo tudi 33-letnemu Makedoncu A.A. s stalnim bivališčem v Trstu.

Nezakonita kramarja

Tržaški mestni policisti so v sredo na Velikem trgu ustavili senegalska državljana D.N. in 34-letnega N.A., ki sta mimoidočim prodajala svojo kramo. Prvi je sicer imel dovoljenje, a je bil vseeno kaznovan, ker je prodajal na nedovoljenem mestu, drugi pa je bil brez dovoljenja in tudi brez dokumenta za bivanje v Italiji, zato so ga ovadili in izgnali iz države. Pri tem so zasegli šest pasov, osem denarnic, petdeset zapesnitnic in 35 verižic.

REPENTABOR - Sinoči v okviru priprave na veliko noč

Slovenski skavti tudi letos priredili tradicionalni križev pot

Tržaški katoličani se pospešeno pripravljajo na nedeljsko praznovanje velike noči, največjega krščanskega praznika, ki slavi vstajenje Jezusa Kristusa od mrtvih. Včeraj pa je bil veliki petek, ko se katoliški svet spominja Kristusove smrti na križu in je edini dan v letu, ko ne obhajajo maše, se pa v cerkvah obhaja poseben priložnostni obred s čiščenjem križa.

Značilna za petke v postnem času in seveda tudi za veliki petek pa je pobožnost križevega pota, ki je bila tudi včeraj na sporedu v več krajih. Med Slovenci je še posebej znan križev pot, ki ga vsako leto na Repentabru prireja Slovenska zamejska skavtska organizacija: priljubljena pobožnost je potekala tudi letos ob udeležbi večjega števila skavtov in prijateljev te organizacije, ki so se sinoči zbrali pri kapelici ob vznožju Tabra, od koder so s prižganimi baklami krenili po gozdu do svetišča, kjer se je križev pot zaklju-

čil z nagovorom repentabskega župnika in dolgoletnega duhovnega asistenta skavtov Antona Bedenčiča (na sliki, FotoDamj@n).

Križev pot je sinoči potekal tudi po ulicah starega mesta, vodil pa ga je nadškof msgr. Giampaolo Crepaldi, ki je dopoldne v stolnici sv. Justa vodil besedno bogoslužje in hvalnice, popoldne pa obred velikega petka. Večerni križev pot je potekal od Trga Vico do stolnice, kjer je msgr. Crepaldi nagovoril in blagoslovil udeležence.

Danes, na veliko soboto, pa bo nadškof Crepaldi dopoldne ob 9. uri v stolnici imel besedno bogoslužje in hvalnice, ob 22.45 pa bo vodil velikonočno bedenje in vstajenjsko mašo. Jutri bo v stolnici ob 10. uri slovesna velikonočna maša, medtem ko bo msgr. Crepaldi ob 16. uri vodil evharistično bogoslužje v koronejskem zaporu, ob 18. uri pa večernice v stolnici.

HORTI TERGESTINI - Od danes

Prodajna razstava cvetja pri Sv. Ivanu

Danes se v svetoivanski park vrača priljubljena in pestra prireditve Horti tergestini, ki bo že deveto leto zapored razveselila vse ljubitelje sobnega, balkonskega in vrtnega cvetja, na svoj račun pa bodo prišli tudi tisti, ki bi svoje vrtove radi opremili z vrtno opremo. Zadruga Monte San Pantaleone in Združenje vrtnarjev Furlanije Julijske krajine tudi tokrat sodelujeta s tržaško pokrajino in občino ter tržaškim zdravstvenim podjetjem in Univerzo v Trstu, ki že vsa ta leta organizatorjema stojijo ob strani.

Letošnja nenavadno topla pomlad bržkone ugodno vpliva na mednarodno prodajno razstavo cvetja, ki bo v parku pri Sv. Ivanu na ogled danes, jutri in po jutrišnjem. Čeprav vremenska napoved ni ugodna, pa se razstavljalci ne dajejo dobrega obiska, saj so si tekom let zagotovili sloves odličnih vrtnarjev, ki svoje blago ob tej priložnosti prodajajo tudi po dobri ceni. Razstava je namenjena vsem ljubiteljem cvetja, odraslim, otrokom, ljudem, ki iščejo motivacijo, navdih ali bi se radi sprostili in si privoščili dodaten izlet. Velika sobota pa je še dodatna priložnost, da si razstavo pridejo ogledat tudi turisti, ki v teh dneh počitniškega v našem mestu. Sicer bodo razstavo uradno odprli danes ob 10. uri, nato pa si bodo obiskovalci do sončnega zahoda lahko ogledovali bogastvo cvetja v vseh barvah in dišavah, saj se bo v parku predstavljalo več deset vrtnarjev in drevničarjev iz vse Italije, Slovenije in s Hrvaške. Poleg cvetja in vrtnih opreme ter orodja pa bo mogoče kupiti tudi zanimive vrtnarske knjige.

Cvetlični sejum pa je že zdavnaj prerasel okvire zgolj prodajne razstave; ob tej priložnosti organizatorji ponujajo tudi ustvarjalne delavnice za otroke, konference, na katerih predavajo ugledni strokovnjaki za vse vrste rastlin, video projekcije ... Svetoivanski park se bo tako tudi letos za tri dni prelevil v pravo cvetlično oazo sprostitve, ki bo zadovoljila tudi tiste, ki se v teh prazničnih dneh niso odpravili na pot in ki se bodo zaradi tega odločili za obisk prodajne razstave cvetja. (sč)

ZGONIK - Konec maja bo po skoraj 15 letih obesil županski trak na klin

Mirko Sardoč, župan iz preteklega tisočletja

Ko bo Mirko Sardoč 25. maja, na nekdanji Dan mladosti, obesil tribarvni županski trak na klin, se bo v Zgoniku zaključilo njegovo skoraj 15 let dolgo obdobje prvega občana. Od tistega daljnega 13. junija 1999, ko je - takrat še kot Mirko Sar-do - prvič sedel na županski stol, bo preteklo točno 5.460 dni.

Ogromno. Vernov Phileas Fogg bi v tem času 68-krat obkrožil svet; George Simenon, eden najbolj plodnih pisateljev vseh časov, bi napisal 436.800 strani; Apollo 13 - tisti z najbolj znanim sporočilom iz vesolja: »Houston, imamo problem.« - bi 910-krat poletel do Lune in nazaj ...

Mirko Sardoč je v tem času postoril marsikaj. V korist občine (več kot podvojil je občinsko premoženje) in občanov (»naprtil« jim je najnižje davke v deželi ...). Po poldrugem desetletju pa zapuša župansko mesto s kančkom grenkega priokusa. Po treh županskih mandatih ne more več kandidirati za župana. Lahko pa bi kandidiral za svetnika, če ne bi iz mikrokozmosa Demokratske stranke odknil klic: Zgonik, imamo problem ...

Župan Sardoč, kako se je občina Zgonik spremenila v teh petnajstih letih vašega županovanja?

»Mislim, da je storila kar nekaj korakov naprej. Občinsko premoženje se je več kot podvojilo: danes znaša 11 milijonov 138.695 evrov, to je 5 milijonov 766.730 evrov več kot leta 1999, ko sem prevzel vodstvo občinske uprave. Obenem smo občinsko ozemlje povečali za več kot 35 hektarjev.

Kako?

»S pridobitvijo zemljišč nekdanje vojašnice Dardi, nekdanje smodnišnice pri Briščikih in nekdanjega letališča, vedno pri Briščikih. To so konkretni, vidni dosežki naše uprave. Le pomislite: tam, kjer so nekoč orali tanki, se sedaj na koncertih srečuje mladina. Ali ni to nekaj lepega? Podobno so vidni rezultati našega sodelovanja pri evropskih projektih.«

Katerih?

»S projektom Spoznaj Kras smo zaorali na področje čezmejnega sodelovanja. Uredili smo poti, pešpoti, izboljšali naše ozemlje. Naša občina je bila prva, ki je izpeljala projekt Interreg, za kar pa gre zahvala tudi čudovitemu sodelovanju z upravo takratnega devinsko-nabrežinskega župana Marina Voccija, ki je že s projektom Rilke nakazal vizijo odprtosti na našem območju.«

Koliko je bil projekt Spoznaj Kras vreden?

»Milijon 200 tisoč evrov za našo občino, pri njem pa je sodelovala tudi repentabska občina z dodatnimi 600 tisoč evrov prispevka.«

Koliko je znašala vrednost vseh evropskih projektov, pri katerih ste sodelovali?

»Naša občina je izkoristila več kot poldrugi milijon evrov.«

Kateri druge pomembne posege ste opravili?

»S projektom Spoznaj Kras smo ovrednotili naš zeleni pas. Na rezidenčnih območjih smo s spremembo prostorskega načrta nudili možnost novih pozidav, seveda ob upoštevanju zakonskih norm in potreb naših ljudi. Obenem smo obogatili naša jedra.«

Kako?

»V Gabrovcu smo obnovili dve štirni, v Zgoniku smo uredili območje Fruševce, v Saležu je bila urejena štirna z vklesanim delom Lojzeta Spacala. Podobno smo uredili štirno pri Briščikih.«

Zakaj prav štirne?

»Prvič, za olepšanje prostora; drugič, za izkoriščanje vode za namakanje in

tudi za protipožarne posege. S prenovo nekdanjega kamnoloma pri Repniču pa smo pridobili tudi nov prostor za kulturne prireditve.«

Na vašem ozemlju deluje tudi industrijsko-obrtna cona. Ali ste posegli tudi na tem področju?

»Odobrili smo dve normativni varianti za ta območja. Obenem smo obrtnikom in industrijcem omogočili možnost delne komercializacije na teh območjih.«

Vaša uprava je posvetila mnogo pozornosti ozemlju. Večji del slednjega pa omejujejo zaščitne norme. Kaj ste storili v tej zvezi?

»Ko so začrtali zaščitena območja, smo takoj opozorili na potrebo po upravljalnem načrtu. Še sedaj čakamo nanj.«

Kdo je za to odgovoren?

»V prvi vrsti dežela.«

Ali ste posegli pri deželni upravi?

»Nič kolikokrat. Med drugim smo bili prva manjša občina, ki je ustanovila urad za ozemlje, ker smo prepričani, da je ozemlje bistvenega pomena za razvoj skupnosti. Urad vodi Aljoša Gabrovec.«

Kakšen je bil odziv deželne uprave?

»Prirejenih je bilo nekaj delovnih omizij, oprijemljivih rezultatov pa ni bilo.«

Koliko let se ta zadeva vleče?

»Devet. Zaščitena območja je začrtala še Illyjeva deželna uprava; takrat je v deželnem svetu sedelo pet slovenskih deželnih svetnikov. Zanimivo ...«

Katere druge spremembe je doživela vaša občina?

»Če smo po eni strani ciljali v uravnotežen razvoj, se po drugi strani nismo zapirali v naš občinski vrtiček. Prepričani smo bili, da je možnost razvoja prav v sodelovanju. Tako smo sodelovali z našimi sosednimi občinami, Devinom-Nabrežino in Repentabrom, kot tudi z občinami čez mejo. Bili smo tako pobudniki in lider partnerji projekta Kraškega okraja, pri katerem je sodelovalo kar enajst občin, kar ni od muh. V duhu odpiranja in sodelovanja je nastal tudi projekt No Borders, pri katerem so - na jadnici - sodelovale tako javne uprave iz treh držav kot zasebniki. Ob tem bi rad podčrtal, da je projekt - ki nas je popeljal na tržaško prefekturo, kjer je zadonela Zdravljica, in do drugega mesta na Barcolani - stal blagajno občine Zgonik nič evrov.«

Mirko Sarđoć

ARHIV

V vaši občini so razširjene kmetijske dejavnosti. Katere ukrepe ste sprejeli za njihovo rast?

»Kmetom smo skušali vedno stati ob strani. Če nam ni uspelo še zadovoljiti vseh njihovih potreb, je to v prvi vrsti odvisno od dežele, ki na tem področju kar precej šepa.«

Kaj to pomeni: šepa?

»Mi smo urgirali, da bi dosegli večjo fleksibilnost pri označenju območij, ki so kmetijsko zaznamovana. Kajti: zaman je valorizacija vina, če ne damo vinogradniku možnosti za širitev svoje dejavnosti. Vinogradniki čakajo leta na dovoljenje za ureditev novega vinograda, kar je nedopustno.«

Čigava je odgovornost?

»Tudi za to je v prvi vrsti zadolžena dežela.«

Uvodoma ste omenili, da se je v 15 letih vašega županovanja občinsko premoženje več kot podvojilo. Kako vam je to uspelo?

»V prvi vrsti nam je uspelo prepisati nekdanjo vojaško imovino dejansko brez nobenih stroškov. Nadalje smo investicije iz evropskih sredstev investirali, in sicer ne v študije, temveč v konkretne, otipljive zadeve.«

Kaj pa občinske storitve?

»Davčni pritisk v naši občini je eden najnižjih v deželi. Kljub temu so ostale tarife storitev - na primer šolskega avtobusa, šolskih kosil - nespremenjene. Obenem smo pomislili na prihodnost.«

Kako?

»V občinski strukturi je prišlo do generacijske zamenjave. V tajništvu, v tehničnemu uradu in v knjigovodstvu imamo mlade usposobljene kadre, kar za dobo mlajanj dvajsetih let zagotavlja kakovostno upravno kontinuiteto. Ko govorimo o občinski strukturi, naj mi bo dovoljena pomembna ugotovitev.«

Prosim.

»Naši občinski sodelavci - kajti smatram jih za sodelavce, ne le za uslužbence - so izredni ljudje, ki vlagajo v svoje delovanje ne le v svojih osem delovnih ur, temveč mnogo več: dajo srce. To je bilo odločilno, da smo lahko dosegli to, kar smo.«

Kateri je bil vaš največji uspeh?

»Zahvala naših delničarjev za dobro opravljeno delo.«

Delničarjev?

»Da. Naši občani so dejansko delničarji. Oni z davki plačujejo vsako le-

to delnice. Mi smo le upravitelji. Njihova zahvala je zato najbolj pomembna, najbolj dragocena. Vsa druga spletkarjenja, ki se odvijajo neke drugje, so lahko le moteča.«

Česa vam ni uspelo storiti?

»Z znižanjem stroškov in zbranimi prihranki smo nameravali celovito obnoviti javno razsvetljavo. Dela pa sedaj ne moremo opraviti zaradi omejitve pakta stabilnosti. Tako čaka na banki kakih 250 tisoč evrov.«

Po treh mandatih ne morete več kandidirati za župana, lahko pa bi za svetnika. A vas ni na kandidatni listi. Zakaj?

»Leta 1999 sem bil najmlajši izvoljeni župan, sedaj sem najmlajši župan, ki zapuša to funkcijo. Zato me ni sram izjaviti, da bi imel še mnogo energije, ki bi jo rade volje delil pri razvojni viziji tega našega prostora. Očitno pa to ni v interesu strank. Škoda, ker sem bil sicer v naši občini na krmilu koalicije teh strank 15 let.«

Katere so te stranke?

»V prvi stranka, katere član sem bil od 16. leta dalje. Mislim na Demokratsko stranko.«

Kakšni so vaši odnosi s stranko?

»Jih ni.«

Kako je to mogoče?

»Dobro leto od tega me je takratni pokrajinski tajnik Demokratske stranke "povabil" naj ostanem - s športno prisposodo - "na klopi", češ, da bi lahko stopil kdaj pozneje spet v igro.

Sedanji senator Francesco Russo?

»On.«

Govorite o obdobju pred lanskimi deželnimi volitvami?

»Da. Takratne primarne volitve predstavljajo po mojem mnenju enega najgrših spodrsiljev krajevnega vodstva Demokratske stranke. Takrat so se pravila kar med potjo zamenjala. Tako je bilo meni, kljub temu, da sem zasedel na primarnih volitvah tretje mesto od sedmih, ki so omogočala kandidaturu na deželnih volitvah, onemogočeno kandidirati. Izgovarjali so se, da je bilo na kandidatni listi mesto le za enega slovenskega kandidata, kar pa ni bilo med pravili nikjer zapisano.«

Bili ste razočarani.

»Tisti pristop me je iskreno kar precej motil, ker nisem nikoli mislil, da pripadam neki etnični stranki. Od tistega trenutka dalje je bila moja strankarska pripadnost zamrznjena. Vodstvo stranke se ni nikoli približalo, da bi segrelo to ohladitev.«

Niti na krajevni ravni?

»Pričakoval sem srečanje z vodstvom krajevnega krožka stranke, vsaj zato, da bi po petnajstih letih upravljanja in pridobitvi izkušenj izmenjali mnenja ob pripravi lokalnega programa, a do njega ni prišlo. Pač pa se je zgodilo še nekaj hujšega.

Kaj?

»Če me je hotel Russo postaviti na klop, so me domači kar izključili. Tako mi ni dana možnost, da bi občani s svojim glasom ocenili moje župansko delovanje.«

Kaj menite o svoji najbolj verjetni naslednici, županski kandidatki levosredinske koalicije?

»Iz čuta odgovornosti bom na to vprašanje odgovoril po 26. maju.«

Kakšne odnose imate s slovensko poslanko?

»Tudi na to vprašanje bom, vedno iz čuta odgovornosti, odgovoril po 26. maju.«

Kaj pa z deželno predsednico?

»Idem.«

Marjan Kemperle

Iz Devina-Nabrežine v Terracino

Devinsko-nabrežinski podžupan Massimo Veronose bo vodil delegacijo, ki se bo konec prihodnjega tedna podala v občino Terracina. Tam se bo 25. aprila v kraju Borgo Hermada udeležila prireditve ob dnevu odporništa, med katerimi bo tudi predstavila videofilm o Devinu in Nabrežini po sledih prve svetovne vojne, v nedeljo, 27. aprila, pa bo na sporedu sprehod po tamkajšnjih cestah in poteh, imenovan Pedagnalonga.

Voden obisk razstave

Mehika okrog leta 2000

V konjušnici Miramarskega gradu bo danes ob 16. uri prvi voden obisk razstave Mehika okrog leta 2000, na kateri so razstavljena dela 87 mehiških umetnikov iz zbirke Joseja Pinta Mazala. Obisk bo vodila Maria Campitelli.

Prehrana

v podmorskem svetu

V zbirnem centru Miramarskega morskega parka bo danes ob 11. uri voden obisk na temo Prehrana v podmorskem svetu. Primeren je za odrasle in družine, trajal bo približno eno uro. Vstopnina 5 evrov.

Naravoslovni center

v Bazovici v ponedeljek odprt

Na velikonočni ponedeljek bo Naravoslovni didaktični center v Bazovici (Bazovica 224, Trst - telefon 040 3773677), ki ga upravlja deželna gozdna straža, odprt od 9. do 17. ure. Obisk centra nudi obiskovalcu pravo ekskurzijo v naravno kraška okolja, saj se s pomočjo maket, pomanjšanih reprodukcij ter interaktivnih pripomočkov omogoča preučevanje in razumevanje kulturne in naravne dediščine kraškega sveta, pa tudi spoznavanje problematik, ki pestijo naravno okolja po vsem svetu. Brezplačno so na razpolago tablični računalniki za samostojen obisk tudi v slovenskem jeziku. Dinamični ogled centra dopolnjujejo še dokumentarni filmi in multiprojekcije, za ustvarjalno popestritev pa trenutno poteka v centru še razstava Utrip gozda Gorgia Burgnicha, ki je izdelal in čudovito poslikal raznobarvne živali iz lesa. Ogled centra in razstave je brezplačen.

Razstava Lucie Sarto

V galeriji Rettori Tribbio bodo danes ob 18.30 odprli razstavo del furlanske slikarke Lucie Sarto z naslovom Umetnost, moda, barva, ki jo bo predstavila Marianna Accerboni. Razstava bo na ogled do 2. maja s sledečim urnikom: ob delovnikih od 10. ure do 12.30 ter od 17. ure do 19.30, ob praznikih od 10. do 12. ure. Jutri in v ponedeljek ter ob petkih popoldne bo razstava zaprta.

Petrarkov muzej

Občina Trst obvešča, da bo Petrarkov in Piccolominijev muzej v Ul. Madonna del Mare 13 ob priložnosti velikonočnih praznikov jutri in v ponedeljek zaprt. Drugače je urnik odprtja muzeja od ponedeljka do sobote med 9. in 13. uro, ob četrtek pa tudi med 15. in 19. uro. Vodeni ogledi bodo danes in v sredo, 23. aprila, ob 11. uri ter v četrtek, 24. aprila, ob 17. uri. Vstopnina znaša štiri evre, znižana pa dva evra.

PROJEKT LIVING LANDSCAPE - Delavnica za otroke vrtcev iz Šempolaja, Trebč in Bazovice

Od čutenja do ohranjanja dediščine suhega zidu na Krasu

Gre za materializacijo znanja naših prednikov, ki se je razvilo skozi stoletja

»Vrednotenje dediščine se ne more zgoditi, če je ne poprej začutimo. Prav vrednotenje, pa je pogoj za njeno ohranjanje.« To je bilo izhodišče drugega dela delavnice senzibilizacije za predšolske otroke, ki je pod vodstvom Karin Lavin potekala v torek, 25. marca, na Večstopenski šoli Opčine in v četrtek, 3. aprila, na bazovski gmajni. S tem se je onkraj državne meje nadgradila delavnica z naslovom Celostno doživljanje pokrajine s ciljem usvajanja kraškega suhega zidu kot vrednote v sklopu projekta Living Landscape Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007-2013.

Na teoretičnem delu delavnice, ki je bil namenjen predstavitvi in nadgradnji novih metod poučevanja z dediščino za vzgojiteljice, je po uvodnem pozdravu gostiteljice Marine Castellani, ravnateljice Večstopenske šole Opčine, in koordinatorice projektnih aktivnosti JZ PŠJ, Darje Kranjc, vzgojiteljica Špela Poljšak iz Vrtca Sežana kolegicam iz obeh strani meje predstavila vaje in metode prvega dela delavnice septembra 2013, ki jih je skupaj s pomočnico Petro Gomezel bogato razvila post festum v okviru svojega rednega dela. Sledila je nadgradnja metod septembrskega dela delavnice s strani Karin Lavin s ciljem ponotranjenja pokrajine kot vrednote, kar je bilo že lastno našim prednikom.

Suhi zid je dediščina kraške pokrajine. Je materializacija znanja naših prednikov, njihove strokovnosti, ki se je razvila skozi stoletja, je povedala Lavinova in nadaljevala, da tako kot se lahko učimo od

Otroci na sprehodu na bazovski gmajni

D. KRANJC IN V. DEBEVEC

svojih prednikov, pa se lahko učimo tudi od otrok. Česa? Spontanosti, iskrenosti, čutenja, sprejemanja brez predsodkov, življenja, neposrednosti, vztrajnosti, iskanja rešitev, ... so naštevale vzgojiteljice. Vse to nam lahko služi pri ponotranjenju pokrajine kot vrednote. Skozi oči otrok in svojih ponotranjenih vrednot kraškega prostora, so tako vzgojiteljice uzrle kvalitete kamna kot so toplota, kisik, urejenost, sreča, lepota ter kamen kot nosilec modrosti, starih spominov in zgodb.

Po uvodnem čaju s piškoti v bazovskem vrtcu in spoznavanju čezmejnega

vrtčevske realnosti so se naslednji četrtek vzgojiteljice iz sežanskega, bazovskega, trebenskega in šempoljskega vrtca skupaj z otroci iz Šempolaja, Trebč in Bazovice odpravile na sprehod po bazovski krajini, ki so jo otroci ob vodstvu Vojka Ražma in Karin Lavin doživeli s premagovanjem in ogledovanjem suhih zidov, skal in hišk. Sledilo je vodeno doživljanje dežnih kapelj, ki padajo na kamen, sožitja drevesa s kamnom ter (gradnje) zidu in hiške, ki so ga s pomočjo predstavljenih vaj najmlajšim skušale pričarati prisotne vzgojiteljice. Ob tem so bili otroci likovno in gibalno

aktivni ter nekateri manj, drugi bolj vidno uživali.

Z željo, da smo v najmlajše zasadili ljubezen do svoje krajine in suhega zidu v njej, ter zaobljubo, da bomo varovali suhi zid, smo sklenili delavnico senzibilizacije za predšolske otroke v okviru potekajočega čezmejnega projekta. Ob tem se zahvaljujemo vsem sodelujočim vzgojiteljicam in ravnateljicam, v upanju, da jim bo pridobljeno znanje služilo pri nadaljnjem razvijanju avtohtone krajine in suhega zidu kot vrednote najmlajših Kraševcev.

D. K.

GLASBENA MATICA - Uspešni gojenci

Sari Schisa nagrada Enfant prodige za godala

Pomladanska »žetev« nagrad na mednarodnih tekmovanjih je v teh dneh znatno obogatila seznam zlatih dosežkov učencev šole Glasbene matice. Največja zadoščenja je prinesla udeležba na 5. Mednarodnem tekmovanju Antonio Salieri v Legnagu. Tokrat so prišle v ospredje violine in harfe. Sara Schisa iz razreda prof. Armina Seška je prejela nevsakdanjo prvo absolutno nagrado, saj ji je žirija podelila kar 99 točk in posebno nagrado »Enfant prodige« za kategorijo godal (na sliki). Prvo nagrado z visokim točkovanjem sta prejeli tudi dve harfistki iz razreda prof. Tatiane Donis: Martina Carecci je s solo

nastopom osvojila prvo nagrado (96 točk), v duu s Paolo Gregorič pa ravno tako prvo nagrado (97 točk). Harfistki sta pred kratkim prejeli tudi drugo nagrado na 6. Mednarodnem tekmovanju Città di Treviso, na 6. Mednarodnem tekmovanju Svirel v Štanjelu je Paola dosegla srebrno priznanje, Martina pa bronasto.

V Trevisu je pianist Max Zuliani iz razreda prof. Tamare Ražem Locatelli pristal na tretjem mestu, v Štanjelu pa se je trobentač Gabriel Legiša (prof. Peter Pačnik) uvrstil na seznam bronastih priznanj.

ROP

Včeraj danes

Danes, SOBOTA, 19. aprila 2014

LEON

Sonce vzide ob 6.12 in zatone ob 19.56 - Dolžina dneva 13.44 - Luna vzide ob 23.29 in zatone ob 9.08.

Jutri, NEDELJA, 20. aprila 2014

NEŽA, VELIKA NOČ

VREME VČERAJ: temperatura zraka 16 stopinj C, zračni tlak 1012 mb ustaljen, vlaga 45-odstotna, veter 5 km na uro severovzhodnik, nebo rahlo pooblačeno, morje skoraj mirno, temperatura morja 15 stopinj C.

Lekarne

Danes, 19. aprila 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00 in
od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Oriani 2 - 040 764441, Barkovlje - Miramarski drevored 117 - 040 410928, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Oriani 2, Barkovlje - Miramarski drevored 117, Trg Cavana 1, Boljunec - 040 228124 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Cavana 1 - 040 300940.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Izleti

KTD LOKOVEC vabi na 14. Velikonočni pohod na Lašček v ponedeljek, 21. aprila. Zbor pohodnikov bo ob 9. uri na igrišču v Srednjem Lokovcu. Ob povratku si udeleženci pohoda lahko ogledajo mali muzej kovaštva. Ob 13. uri pa bomo prisluhnili ansamblu »Topliška Pomlad«. Vabljeni!

OBČINA DEVIN NABREŽINA prireja v sodelovanju z WWF Zaščitnim morskim območjem v Miramaru, v sklopu projekta »Po sledih prve svetovne vojne« v ponedeljek, 21. aprila, vodeni ogled s slovenskim vodičem po grebenih Grmade z naslovom »Pionirji botanike«. Sprehod ni zahteven in bo trajal približno 3 ure, namenjen je odraslim in družinam. Udeležba je brezplačna, potrebna pa je predhodna rezervacija. Za info in rezervacije: tel. št. 040-2017374, od torka do petka od 09.00 do 12.00.

SPDT prireja v ponedeljek, 21. aprila, Pomladanski izlet na Kozlek (Snežniško hribovje) in ne na Lokovec, kot je bilo prvotno objavljeno. Na približno triurno krožno pot se bomo podali z osebnimi avtomobili, na razpolago je

Maria
Petrincich
Mara

Danes praznuješ 50 let.
Želim ti veliko sreče in veselja!

Tvoj Daniel

tudi društveni kombi. Izlet je primeren za vse. Zbirališče v Bazovici na Vagi, odhod ob 8.30. Za info na tel. št. 040-413025 (Marinka).

ZGONIŠKA DRUŠTVA vabijo v soboto, 26. aprila, na pohod po poti mlekaric iz Zgonika v Pliskovico ob priložnosti pobude »Odpri borjači«. Pohod s startom ob 10. uri iz Zgonika izpred Občine, traja 2 uri in je srednje zahteven. Potrebna je primerna obutev.

PODPORNO DRUŠTVO V ROJANU, v sodelovanju s KRU.Tom vabi v nedeljo, 11. maja, na izlet z vodenim ogledom starega mestnega jedra Škofje Loke in Loškega gradu, popoldne pa Spominskega muzeja v Begunjah. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA vabi v London, od 23. do 26. maja, iz Trsta. Info na tel. št. 00386-41573326 (Marija).

SKD DRAGO BOJAN IN DRUŠTVENA GOSTILNA GABROVEC vabita od sobote, 31. maja, do ponedeljka, 2. junija, na 3-dnevni izlet na otok Rab. Privoščite si pester konec tedna v znamenju dobre družbe, zgodovine, kulture, naravnih lepot in plovbe z ladjo ter glasbe v živo. Info in prijave na tel. št. 340-2741920 (Mirela).

KRU.T obvešča člane, da se lahko že prijavijo za skupinsko bivanje z možnostjo prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje v Šmarjeških Toplicah, od 15. do 24. junija. Za info in prijave na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it, od ponedeljka do četrta od 9. do 13. ure in od 15. do 17. ure, ob petkih od 9. do 13. ure.

KRU.T obvešča člane, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Petrčanih blizu Zadra od 21. do 28. junija. Vse zadevne informacije in prijave na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8, II.nad., tel.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Šolske vesti

JASLI V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU - Srečko Kosovel: nadaljujejo se vpisi otrok od 1. leta dalje za š.l. 2014/15. Info in vpisi v pisarni Dijaškega doma v Trstu, Ul. Ginnastica 72, od ponedeljka do petka, od 8. do 15. ure na tel. št. 040-573141 ali urad@dijski.it.

DIZ J. STEFANA sporoča, da bo šola zaprta danes, 19., in v soboto, 26. aprila.

LICEJ F. PREŠERNA sporoča, da bodo uradi zaprti danes, 19., in v soboto, 26. aprila.

NA DTZ Z. ZOISA bodo uradi zaprti danes, 19., in v soboto, 26. aprila.

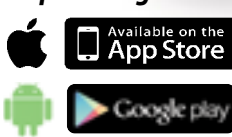
RAVNATELJSTVO LICEJA A.M. SLOMŠEK sporoča, da bo šola zaprta danes, 19. in 26. aprila.

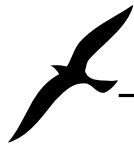
Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega
dnevnika
vedno s sabo

Snami
aplikacijo
iz spletne trgovine

Turistične kmetije

AGRITURIZEM ŠTOLFA

SALEŽ 46 je odprt do 20. aprila.

Tel. 040-229439

KMEČKI TURIZEM RADETIC SIDONJA

v Medji vasi je odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih do 4. maja.

Tel.040-208987

KMETIJA ŽAGAR

je odprta v Bazovici.

Vabljeni!

040-226382

MARIZA IN IGOR

imata osmico v Ricmanjih.

Osmice

BORIS PERNARČIČ je odprl osmico v Medji vasi št. 7. Tel. 040-208375.**DRUŽINA LAURICA** je odprla osmico v Dolini. Tel. št.: 040-228511.**DRUŽINA MERLAK** je odprla osmico v Ul. San Sabba 6, v bližini Rižarne. Toči belo in črno vino z domačim prigrizkom. Tel.: 329-8006516.**DRUŽINA PIPAN** je odprla osmico v Samatorci. Tel. št.: 040-229261.**DRUŽINA ŠUC** je odprla osmico, Briščiki 18. Tel. 339-2019144.**ERIKA IN MARTIN** sta v Križu odprla osmico. Vabljeni! Tel. št: 040-220605.**IVAN PERNARČIČ** ima odprto osmico v Vižovljah 1/C. Tel. št: 040-291498.**NA KONTOVELU** »Kamence« je odprta osmica.**OSMICA** je odprta pri Škerku v Praprotu. Tel. št. 040 - 200156.**OSMICA** je odprta v Šempolaju, v Oljčnem gaju. Vabljeni!**OSMICO** je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni! Tel.: 040-327104.**OSMICO** je odprl Miro Žigon v Zgoniku 36. Tel. št.: 040-229198.**OSMICO** sta odprla Corrado in Roberta na cesti za Slivno. Tel.: 338-3515876.**PAOLO IN MARINKA** sta v Mavhinjah na Punkišči odprla osmico. Tel. št. 040-299985.**PAOLO PAROVEL** ima odprto osmico, Mačkolje 33. Tel.: 040-231572.**ROBERTO ŠAVRON** je odprl osmico, v Gabrovcu 27. Pričakuje vaš obisk! Tel. št: 347-2511947.**SERGIO GIOVANNINI** je odprl osmico v Ul. Modiano, 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.**V LONJERJU** je odprl osmico Damjan Glavina. Tel.: 348-8435444.

Poslovni oglasi

PODJETJE ZENITH C SPA

Via Cave 74 - Nabrežina (Trst) išče TRGOVSKEGA POTNIKA

za hrvaški trg.

Zahtevana univerzitetna izobrazba 1. ali 2. stopnje in znanje hrvaškega jezika.

Prijavo z življenjepis in dokazili poslati na:

info@zenithc.com

Mali oglasi

FANTOVSKA BOLJUNEC prodaja Majev »Intjno« - smrekovo deblo, dolgo 10,50 m, s premerom 40 cm. Cena po dogovoru. Tel.: 348-8395308.**POD KONTOVELSKO MLAKO** prodam zemljišče, pribl. 600 kv.m., ob cesti. Tel.: 329-4372448.**PRODAJAM ZEMLJIŠČE** nad cesto Dolina - Mačkolje, 950 kv.m., cona E5- kmetijska namembnost. Klicati na tel. št.: 040-228597 (ob uri kosila).**PRODAJAM** mleko, sire in meso. Tel. št: 339-2019144.**PRODAJAM** potovanje - križarjenje po Sredozemlju, od 4. do 11. maja 2014, s popustom. Tel. št: 340-1074027.**PRODAJAM** trsje (canne) po ugodni ceni. Tel.: 040-232209.**PRODAM** kombi mercedes vito, 9 sedežev, 115.000 prevoženih km, letnik 2006, v odličnem stanju. Tel.: 0481-22122 ali 331-3901302.**PRODAM** piaggio quargo diesel 680 cc, letnik 2008, 19.300 km, v odličnem stanju. Cena po dogovoru. Tel. št.: 333-8273327.**ŠTUDENTKA PEDAGOŠKE FAKULTETE** išče delo kot varuška otrok v poletnih mesecih. Tel.: 339-4723750.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.40, 19.50, 22.00 »Transcendence«.**CINEMA DEI FABBRI** - 16.00, 19.00 »Choco«; 17.30, 20.30, 22.00 »Alla ricerca di Vivian Maier«.**FELLINI** - 16.00, 20.15 »Father«; 18.00, 22.20 »Quando c'era Berlinguer«.**GIOTTO MULTISALA 1** - 16.20, 18.00, 20.00, 22.00 »Grand Budapest Hotel«.**GIOTTO MULTISALA 2** - 15.30, 17.10, 18.50, 20.30, 22.15 »Gigolò per caso«.**GIOTTO MULTISALA 3** - 16.40, 18.15, 20.10, 22.00 »Ti sposo ma non troppo«.**KOPER - PLANET TUŠ** - 13.40 »Bela in Sebastijan«; 15.45, 18.30 »Želja po histroji«; 22.15 »Nimfomanka«; 20.40, 22.50 »Ničelni teorem«; 17.40, 19.40, 21.00, 22.20 »Noe«; 18.40, 20.30 »Paranormalno 2«; 14.45 »Pustolovščine gospoda Peabodyja«; 13.30, 15.30, 17.30 »Rio 2- 3D«; 14.30, 15.10, 16.30 »Rio 2«; 20.00, 22.40 »Stotnik Amerika: zimski vojak 3D«; 17.20 »Stotnik Amerika: zimski vojak«; 18.15, 20.20, 22.40 »Transcendence«; 14.20, 16.00, 17.00 »Zvončica in piratska vila«.**NAZIONALE** - Dvorana 1: 15.30, 17.10, 18.50, 20.00 »Rio«; Dvorana 2: 15.30, 17.50, 21.00 »Noah«; 21.50 »Noah 3D«; 17.00, 19.20, 21.50 »Divergent«; Dvorana 3: 16.30, 18.45, 21.10 »Storia di una ladra di libri«; 20.15 »Un matrimonio da favola«; Dvorana 4: 15.30, 17.45, 21.50 »Captain America, the winter soldier«; 15.30 »Mr. Peabody e Sherman«.**SUPER** - 15.40, 21.40 »Oculus«; 17.30, 19.40 »Nymphomaniac«.**THE SPACE CINEMA** - 19.05, 21.45 »Captain America - The winter soldier«; 15.30, 18.15, 21.00, 21.50 »Noah«; 17.05, 21.40 »Un matrimonio da favola«; 14.50, 15.20, 17.00, 17.30, 19.40 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 15.00, 17.25, 19.10, 22.15 »Transcendence«; 15.40, 17.50, 20.20, 22.10 »Gigolò per caso«; 15.40, 17.50, 20.20, 22.10 »Ti sposo ma non troppo«; 15.00 »Mr. Peabody e Sherman«.**TRŽIČ - KINEMAX** - Dvorana 1: 15.00, 17.00 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 15.30, 18.50, 21.20 »Noah«; Dvorana 2: 17.50, 20.00, 22.10 »Transcendence«; 16.00 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; Dvorana 3: 18.00, 20.10 »Rio 2 - Missione Amazzonia«; 15.20, 22.00 »Storia di una ladra di libri«; Dvorana 4: 15.30, 17.20, 19.50, 22.10 »Gigolò per caso«; Dvorana 5: 17.45, 20.10, 22.10 »Grand Budapest hotel«.

Obvestila

RAJONSKI SVET za Zahodni Kras in AcegasAps prireja »Ekološko soboto« danes, 19. aprila, od 9. do 17. ure na območju javnega parkirišča »Mandrija« na Proseku z zbiranjem kosovnih odpadkov, bele tehnike in elektrone, zele nega odreza, steklenih šip, nevarnih odpadkov, pnevmatikov in svinčevih akumulatorjev.**POLETNE USTVARJALNE DELAVNICE:** ZSKD sporoča, da še sprejema predprijave. Oddate jih lahko na info@zskd.eu ali tel./faks 040-635626. Več informacij na www.zskd.eu.**SKD VIGRED**, v sodelovanju z krožkom Krut, pristopa k solidarnostni akciji, ki preko Podarimo.si zbira oblačila, obutev, igrače, torbe, posteljnino, odeje, bri sače in šolske potrebščine za Zvezo mladine Slovenije. Blago lahko oddate v Štalci v Šempolaju, majhne količine tudi na sedežu Kruta v Trstu, Ul. Cicero ne 8.**GD VIKTOR PARMA-TREBČE** vabi na občni zbor, ki bo v torek, 22. aprila, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v prostorih Ljudskega doma v Trebčah.**TPPZ P. TOMAŽIČ** obvešča, da bo v sredo, 23. aprila, ob 17.30 odhod avtobusa iz Padrič za nastop v Postojni.**SKD PRIMOREC** sklicuje volilni občni zbor v nedeljo, 27. aprila, ob 8.00 v prvem in v ponedeljek, 28. aprila ob 19.30 v drugem sklicu v Ljudskem domu v Trebčah. Poleg tega obvešča, da kdo želi pristopiti k novemu odboru se lahko prijavi do vključno četrta, 24. aprila, na tel. št: 339-2875603.**SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO** vabi v četrtek, 24. aprila, na svoj redni občni zbor na sedežu, Ul. Mazzini 46, ob 17.30 v prvem in ob 18.00 v drugem sklicanju.**SVETOVALCI RAJONSKEGA SVETA** za Zahodni Kras bodo polagali vence v četrtek, 24. aprila, po sledečem urniku: ob 17.00 spomenik NOB na Proseku, ob 17.15 spomenik NOB na Kontovelu, ob 17.30 spomenik NOB v Križu.**ZKD PROSEK KONTOVEL** vabi vse svoje člane in vaščane, da se udeležijo letošnjega rednega volilnega občnega zbora, ki bo v Kulturnem domu na Proseku v četrtek, 24. aprila, ob 20. uri.**7. POHOD PO PARTIZANSKI KURIRSKI POTI:** TKŠD Mejame iz Dan pri Divači ter KO borcev za vrednote NOB Divača, prirejata pohod v nedeljo, 27. aprila. Start ob 9. uri v Danah na približno 12 km oz. tri urno pot na Vारेje, kjer bo krajša slovesnost s kulturnim programom. Pot je lahka do srednje zahtevna, poteka po gozdnih poteh. Prijave na tel. 00386-031652769 ali drustvomejame@gmail.com oz. na dan pohoda na startu.**GLASBENA MATICA** vabi člane na redni občni zbor, ki bo v nedeljo, 27. aprila, ob 9. uri v prvem in v ponedeljek, 28. aprila, ob 19.00 v drugem sklicanju, na sedežu Glasbene matice v Trstu, Ul. Montorsino 2.**DSMO K. FERLUGA** vabi člane na redni občni zbor volilnega značaja v ponedeljek, 28. aprila, ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu na sedežu društva v Miljah, Ul. Roma 22.**OBČINA REPENTABOR** obvešča, da zbira gradivo za občinski časopis, ki bo predvidoma izšel v juniju. Razne dopise, članke, fotografije i.p. lahko predstavite neposredno v občinskem tajnistvu ali na segreteria@com-monrupino.regione.fvg.it do 30. aprila.**UPRAVA OBČINE DOLINA** obvešča, da bo polagala vence na spomenike padlim po vaseh dolinske občine v sredo, 30. aprila. Začetek ob 15.00 pri Spomeniškem parku v Dolini.**ZADRUGA NAŠ KRAS** vabi svoje člane na redni občni zbor. Prvo sklicanje bo 30. aprila, ob 8. uri, drugo pa v ponedeljek, 12. maja, ob 20. uri, v Kraški hiši v Repnu.**POLETNA ZABAVA ZA OSNOVNOŠOLCE IN SREDNJEŠOLCE** - Šc Melanie Klein in AŠD Zarja, v sodelovanju z ZŠSDI-jem, organizira športni/nogometni kamp in poletni center za otroke od 6. do 13. leta. Od 23. junija do 4. julija v prostorih športnega centra Zarja v Bazovici. Vpisovanje od 5. maja do 12. junija v uradu, v Ul. Cicero ne 8 (pon. 15-19, sre. 14-18, čet. 9.30-12), ali na spletu www.melanieklein.org. Program in info: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel.: 345-7733569.**POLETNI CENTER PIKAPOLONICA** - bogat program, zabava, delavnice, izleti v družbi izkušenih vzgojiteljev. V Bazovici, od 23. junija, do 5. septembra, za otroke od 3. do 10. leta. Vpisovanje od 5. maja do 12. junija v uradu, v Ul. Cicero ne 8 (pon. 15-19, sre. 14-18, čet. 9.30-12), ali na spletu www.melanieklein.org.**SKD LIPA** iz Bazovice organizira zač-

etniško likovno delavnico s slikarjem Marjanom Miklavcem, ob petkih od 17.30 do 21.30 od 16. maja do 13. junija. Informacije in prijave na tel. št. 333-8994783.

Prireditve

ŽUPNIJA SV. MARTINA na Proseku sporoča in vabi: danes, 19. aprila, ob 17.00 blagoslov jedil v kapeli v Gabrovcu, ob 18. uri v župnijski cerkvi sv. Martina na Proseku, ob 20.00 v župnijski cerkvi sv. Hieronima na Kontovelu sv. maša Velikonočne vigilije, sledi blagoslov jedil. V nedeljo, 20. aprila praznovanje Gospodovega vstajenja, ob 7.00 zvonovi zvonijo veslo Alelujo. Ob 7.30 Vstajenska sv. maša. Ob 10.30 Velikonočna sv. maša za župnijo. V ponedeljek, 21. aprila, ob 10.30 sv. maša velikonočne osmine.**DOLINSKA ŽUPNIJA** vabi na Velikonočno tridnevje v dolinski cerkvi Sv. Urha: danes, 19. aprila: velikonočna vigilija ob 20.00 s procesijo. Bogoslužja bo daroval N.E. nadškof msgr. Alojz Uran.**SKD VESNA** vabi v nedeljo, 20. aprila, ob 11.30 na tradicionalno velikonočno »tučenje jajc« pred cerkvijo v Križu.**ŽUPNIJA BOLJUNEC** vabi na Velikonočni ponedeljek, 21. aprila, ob 18. uri v domačo cerkev na Velikonočni koncert. Nastopa MePZ Jacobus Gallus pod vodstvom Marka Sancina in dekliški zbor Kraški slavček - Krasje, pod vodstvom Petre Grassi. Prisrčno vabljeni!**KONCERT V KRIŽU:** v torek, 22. aprila, ob 20. uri bo v cerkvi v Križu koncert Wonje Kim-Ozina (violina) in domačina Gorjana Košute (viola). Vljudo vabljeni.**MLADIKA IN ZTT** vabita ob svetovnem dnevu knjige na »Noč Poezije«. Avtorska branja pesnikov iz Trsta, Gorice in videmske pokrajine. V sredo, 23. aprila, ob 20. uri v kavarni San Marco v Trstu, Ul. Battisti 18.**NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA** in Goriška Mohorjeva družba vabita na predstavitev pesniške zbirke Viljema Černa »Ko pouno noči je sarce - Ko polno je noči srce - Co plen di gnot al è il cùr - Quando pieno di notte è il cuor«, ki bo v sredo, 23. aprila, ob 17.30 v čitalnici NŠK, Ul. S. Francesco 20. Spregovoril bo urednik knjige Jakob Muller.**VZPI-ANPI, ANED IN ANPIA** bodo v sredo, 23. aprila, polagali vence na tržaške spomenike in obeležja padlih za svobodo, z začetkom ob 9. uri pred obeležjem 51. talcev v Ul. Ghega. Prisotna bo tudi delegacija iz Postojne, predstavniki občine z županom in Zveza borcev. V petek, 25. aprila, bodo položili venec na osrednji proslavi v Rižarni.**OBČINA DEVIN-NABREŽINA** prireja v okviru pobud 25. aprila v četrtek, 24. aprila, ob 20. uri v Kamnarski hiši Igo Gruden v Nabrežini predvajanje dokumentarnega filma o vlaku spomina »Promemoria Auschwitz« deželnega sedeža RAI. Toplo vabljeni!**SKD IGO GRUDEN** vabi na otvoritev razstave Roberta Ambrosija, ki bo v kavarni Gruden v četrtek, 24. aprila, ob 18. uri.**SKD ŠKAMPERLE** ter Odbor za počastitev padlih v Osvobodilnem boju iz Sv. Ivana in Kolonje vabita v četrtek, 24. aprila, na proslavo v spomin na padle v borbi za svobodo. Ob 18. uri bo na Vrdelski cesti potekala počastitev padlih s polaganjem lovorjevih vencev na nagrobni kamen pri Narodnem Domu, sledila bodo pričevanja v slovenščini in italijanščini. Proslava bo potekala tudi v primeru slabega vremena. Udeleženci lahko prinesejo cvet kot simbol miru.**ZDRUŽENJE ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB** iz Škednja, Sv. Ane in Kolonkovca, obveščajo, da bodo v četrtek, 24. aprila, člani odbora od 15.30 dalje polagali rože k spomenikom padlim najprej na Vojaškem pokopališču in zatem na glavnem pokopališču pri Sv. Ani.**TPPZ P. TOMAŽIČ** prireja ob zaključku uradne slovesnosti krajši koncert v Rižarni v petek, 25. aprila, ob 12.30 ob Dnevu zmage nad nacifašizmom.**VZPI-DEVIN NABREŽINA** sporoča, da

bo v petek, 25. aprila, polaganje vencev pred spomenike padlim s sledečim urnikom: ob 7.30 Županstvo, ob 7.40 Slivno, ob 7.50 Medjavar, ob 8.00 Devin, ob 8.05 Vižovlje, ob 8.10 Cerovlje, ob 8.15 Mavhinje, ob 8.25 Prečnik, ob 8.40 Trnovca, ob 8.45 Praprot, ob 8.55 Šempolaj, ob 9.10 Križ, ob 9.15 Nabrežina. Ob koncu polaganja vencev bo pred spomenikom na nabrežinskem trgu krajša spominska svečanost s sledečim programom: nastop nabrežinske godbe, pozdrav župana, priložnostni govor, zborovski nastop in zaključni nastop nabrežinske godbe.

ZDRUŽENJE ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB iz Škednja, Sv. Ane in Kolonkovca, vabi na svečanost ob Prazniku osvoboditve v petek, 25. aprila, ob 9.30 pri spomeniku padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in Kolonkovca, Istrska ulica 192. Slavnostna govornika: Adriano Dugulin, predsednik Združenja in zgodovinar Piero Purini. Sodeluje MePZ Tončka Čok pod vodstvom Manuela Purgerja.**DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM** vabi v soboto, 26. in nedeljo, 27. aprila, na otroški praznik ob zaključku natečaja za otroške vrtce in osnovne šole »Moje počitnice«. V soboto bo od 15. do 17. ure likovni ex tempore (otroci naj prinesejo samo barvice), v nedeljo pa bosta ob 17. uri na sporedu igra Lučke Susič »Duh po cekinih« in nagrajevanje najbolj posrečenih risb. Vabljeni, v Marijin dom v Rojano, Ul. Cordaroli, 29.**PRIMORSKA POJE** v sodelovanju z ZSKD in Centrom za kulturne raziskave Bardo bo v nedeljo, 27. aprila, ob 15.30 v cerkvi sv. Florijana v Bardu. Nastopajo MePZ DU Postojna, MePZ Coro tre Valli/Tri doline-Šentlenart, ŽePZ KD Spodnja Idrija, MePZ Košana, MePZ Canto Ergo Sum-Breg, MePZ Planinska roža-Kobarid in MePZ Rdeča zvezda-Salež.**SKUPINA 35-55** SKD France Prešeren iz Boljunca vabi v ponedeljek, 28. aprila, ob 21.15 (po Barčci) v društveni bar na G'rici na otvoritev likovne razstave domačina Edija Zobca »Barve ustvarjajo svet«.**PRAVLIČNE URICE** v Oddelku za mlade bralce NŠK, Ul. Filzi 14 (www.knjiznica.it), v sredo, 30. aprila, ob 16.30 za otroke iz vrtca in ob 17.30 za osnovnošolce (1., 2. in 3. razred). Pripoveduje knjižničarka Alenka Hrovatin.**VZPI-ANPI** Prosek Kontovel Anton Ukmar - Miro in Mladinski krožek Prosek Kontovel prireja, v sodelovanju z vaškimi društvi, prvomajski predvečer v sredo, 30. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku. Slavnostna govornica bo novinarka Poljanka Dolhar. Tradicionalna budnica bo v četrtek, 1. maja, z zbirališčem ob 8.15 pri Soščevi hiši.

Prispevki

V spomin na brata Milana, ki so ga nacifašisti ustrelili 3. aprila 1944 na strelišču na Opčinah, daruje Marija Štegel 40,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Opčinah. V spomin na Marijo Starc vd. Prašelj daruje družina Starec iz Barkovelj 30,00 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB na Kontovelu.

V spomin na drago Mileno Visintin por. Doljak darujejo Marica, Silvana in Jadrana Budin 30,00 evrov za Center za rakasta obolenja.

Ob 100. obletnici rojstva nepozabnega moža Bruna Prašlja daruje Elvira Slavec 50,00 evrov za Sekcijo VZPI - ANPI Dolina, Mačkolje, Prebeneg.

Ob 10. obletnici smrti nepozabljenega moža in očeta Žarka Prašlja darujejo Marina, Elena in Tamara z družino 100,00 evrov za ŠD Kontovel.

Ob prerani izgubi
Silvana Grassija
izrekamo družini in
ostalim sorodnikom
občuteno sožalje.

Jus Slivno

TOPONOMASTIKA - Predloge za poimenovanja bomo posredovali občinski upravi

Bralci izbrali Tinco in Marjanco, Zoro Perello in Maro Samsa

366 glasov. Toliko se jih je naposled zbralo pod anketo, s katero smo želeli od obiskovalcev spletne strani www.primorski.eu izvedeti, po kateri tržaški Slovenki bi radi poimenovali mestni vrt, zelenico, ali, če bi se za to našla priložnost, tudi ulico. Zamisel se nam je porodila že pred dvema letoma, ko je v Italiji potekala kampanja v podporo ženskim poimenovanjem. Naša takratna »akcija Slovenka« ni naletela na zanimanje bralcev, a smo jo letos ponovili: k sreči, kajti odziv je bil tokrat res dober. K vnovičnemu poskusu nas je spodbudil seznam predlogov, ki so ga predstavniki društva Edinost naslovili na tržaško podžupanjo Fabiano Martini. Iz obeh seznamov smo izluščili deset imen in jih ponudili v presoji svetovnemu spletu. Izbor je bil seveda po sili razmer omejen.

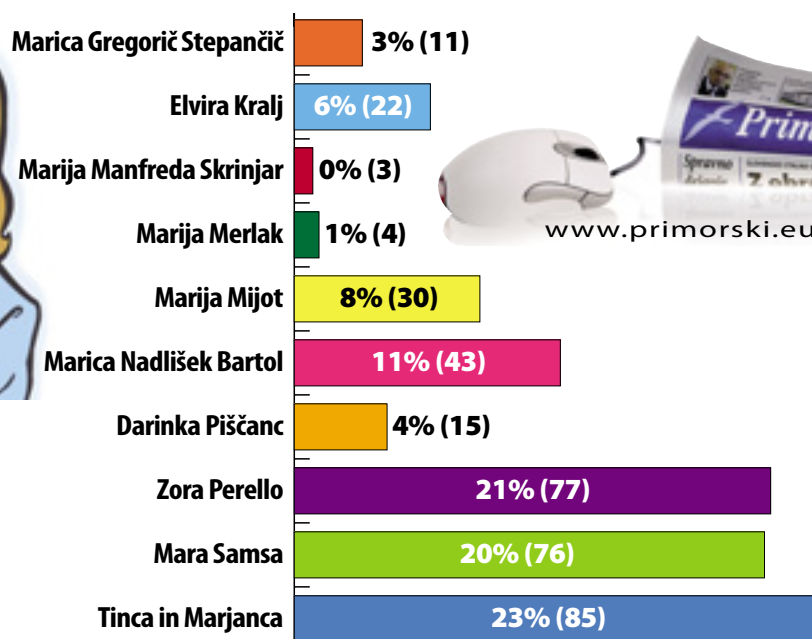
No, naši spletni bralci in bralke so končno izbrali, katerim kandidatkam dati prednost. Na začetku je kazalo, da bo »zmaga« pripadla Mari Samsa, v Trstu ro-

jeni učiteljici, pisateljici, časnikarki, interiranki, končni rezultat pa je drugačen. Največ glasov, in sicer petinosemdeset, sta prejeli Tinca in Marjanca - »legendarni« Tržačanki, ki sta nekoč kot bakrena kipa pozdravljala mimoidoče na Velikem trgu. Društvo Edinost je zato občinski upravi že predlagalo, da se po tej dvojici poimenuje prehod pod županstvom. Drugo mesto je s sedeminsedemdesetimi glasovi pripadlo Zori Perello, živahni tržaški antifašistki, ki je stara 22 let umrla v taborišču Ravensbrück. Samo glas za njo (76) pa se je ustavila Mara Samsa.

Vse tri kandidate bomo z ustreznimi utemeljitvami v prihodnjih dneh predložili občinskemu uradu za toponomastiko, ki zbira predloge za poimenovanja, a tudi občinskim upraviteljem. Ni razloga, da ne bi od občinske uprave Roberta Cosolinija pričakovali, da podpre predloge bralk in bralcev Primorskega dnevnika. Ne samo podpre, temveč tudi udejanji. (pd)

Katera tržaška Slovenka si po tvojem mnenju zasluži poimenovanje mestnega vrta, zelenice (morda celo ulice)?

PROSEK KONTOVEL - Delo Radoslave Premrl Pahor

Predstavitev italijanskega prevoda knjige o Janku Premrlu

Minilo je veliko let, odkar je zagledala luč sveta knjiga Radoslave Premrl Moj brat Janko Vojko, v kateri je avtorica zbrala spomine na svojega brata, narodnega heroja Janka Premrla Vojka. Sredi lanskega poletja je pri pordenonski založbi Nuova dimensione izšel njen italijanski prevod z naslovom Un eroe in famiglia, pred nedavnim pa so ga predstavili v Kulturnem domu Prosek Kontovel na pobudo domače Zadruga Kulturni dom in SDD Jaka Štoka. O knjigi in njeni italijanski različici sta spregovorila avtorčin mož Boris Pahor in prevajalka Martina Clerici, ki je že prevedla tudi nekatera dela Borisa Pahorja in Alojza Rebule.

Glavni junak pripovedi je seveda Jan-ko, a v njej je avtorica z občutljivostjo in z ženskim pogledom posredno spregovorila tudi o življenju Slovencev med fašizmom in o dilemah, ki jih postavlja človeku vojni čas. Pisatelj Boris Pahor je na predstavitvi opisal, kako so nastali spominski zapisi, ki so najprej izhajali v reviji Zaliv, šele kasneje jih je pisateljica zbrala v knjigi in so izšli pri prestižni založbi Slovenska matica. Radoslava Premrl je v sebi dolgo nosila spomine na družinsko zgodbo, a so bili tako boleči, da je šele po vztrajnem prigovarjanju moža pri-

Knjigo sta predstavila avtorčin mož Boris Pahor in prevajalka Martina Clerici

FOTO DAMJ@N

jela za pero in jih prelila na papir. Pahor je obnovil je Jankovo življenjsko pot in nejasne okoliščine njegove smrti februarja 1943 ter se zaustavil ob njegovem prepričanem antifasizmu, ponosu, poštenosti, borbenosti in resnicoljubnosti, ki so bile tudi značilne poteze njegove sestre Radoslave.

Zelo občuten je bil poseg prevajalke Martine Clerici, ki je spregovorila tudi o svojih čustvenih težavah pri prevajanju besedila, ki opisuje resnične tragične zgodbe in

trpljenje ljudi v tistih težkih časih. Poudarila je, kako je to obdobje naših krajev malo poznano v italijanskih krogih, in izrazila upanje, da bi ta knjiga pripomogla tudi k izboljšanju poznavanja polpretekle zgodovine.

Proseško predstavitev je glasbeno uokvirila mlada harfistka Eva Skabar, ki je pred kratkim diplomirala na konservatoriju. Zaigrala je dve jazzovski obarvani skladbi ter znamenito Smetanovo Vltavo.

PREDSTAVITEV - Knjiga A. Marza Magna

Tudi hrana, vino in različni okusi so stvar zgodovine

Francesco Razzetto, Alessandro Marza Magno in Marino Vocci

V knjigarni Minerva sta Marino Vocci in Francesco Razzetto predstavila zadnjo knjigo pisatelja in novinarja Alessandra Marza Magna z naslovom Genio del gusto (Genij okusa), ki je izšla pri založbi Garzanti. Marzo Magno, ki je doma iz Benetk, živi razpet med Milanom in Trstom, napisal je že vrsto knjig o različnih tematikah, najraje pa ima

zgodovino. Tokrat se je znova posvetil zgodovini teh krajev v luči prehrabnih navad in običajev. Zanimiva in originalna knjiga, ki obravnava tudi sedanjost. Avtor med drugim opisuje zgodbo o vinu prosecco oziroma prosekarku ter spore, ki so vezani na zaščito tega priznanega in zelo priljubljenega vina v Italiji ter po svetu.

ONLUS **DORČE SARDOC**
Sklad | Fondazione

Letošnjih »pet tisočink« davka na dohodke fizičnih oseb (IRPEF) lahko namenite Skladu Dorče Sardoč, ki podeljuje štipendije zaslužnim in manj premožnim slovenskim študentom. Od ustanovitve prejema štipendije Sklada Dorče Sardoč tudi učenci dvojezične šole v Špetru.

S prispevkom »petih tisočink« davka Irpef lahko pomagaš slovenski ustanovi...

Davčna številka Sklada Dorče Sardoč je: **91013840318**

KMEČKA ZVEZA
associazione agricoltori

KZ - Zeleni sistem, referenčno podjetje za izpolnjevanje prijave dohodkov in zbiranja prispevka 5 tisočink.

Vsem, ki bodo 5 tisočink namenili skladu, bo KZ priznavala popust pri izpolnjevanju obrazca 730.

Gorica
Korzo Verdi 51
tel. 0481 82570
fax 0481 549824

Trst
ul. Ghenga 2
tel. 040 362941
fax 040 361389

Čedad
ul. Manzoni 31
tel./fax 0432 703119

SLOVENIJA TA TEDEN

Reševanje grešnih duš ne bo poceni

DARJA KOCBEK

Katera podjetja so s posojili, ki jih niso mogla vrniti, največ prispevala k luknji v obeh največjih bankah v državi Novi ljubljanski banki (NLB) in Novi kreditni banki Maribor (NKBM), ki ju že drugič v dvajsetih letih rešujejo, so davkoplačevalci izvedeli v četrtek. Družba za upravljanje terjatev bank (DUTB) oziroma slaba banka je namreč na podlagi novega zakona o dostopu do informacij javnega značaja objavila seznama terjatev, ki sta jih NLB in NKBM presneli nanjo.

Ta seznama sta pokazala, da davkoplačevalci v največji meri pokrivajo luknje, ki so jih povzročila podjetja v lasti rimsko-katoliške cerkve in gradbena podjetja. Z mariborsko nadškofijo povezani družbi Zvon Ena in Zvon Dva, ki sta v stečaju, sta bankam ostali dolžni več kot 220 milijonov evrov, prav tako cerkvena družba T-2 pa 119,4 milijona evrov, kar skupaj zneso okrog 340 milijonov evrov. Gradbena podjetja Veograd, SCT, Primorje, Konstruktor, GPG Inženiring, CPM, Stavbar Gradnje, ki so v stečaju, so obema bankama ostala dolžna 413 milijonov evrov. Gradbeniki Grep, ki je gradil ljubljanski stadion Stožice, CG Invest, SGP Tehnik, Granit, ki niso v stečaju, pa še 113 milijonov evrov.

Med znanimi podjetji, katerih posojila sta NLB in NKBM presneli na slabo banko, so še kranjska Sava (85 milijonov evrov), trgovska družba Merkur (62,4 milijona evrov), nekdanji prevozniki velikan Viator&Vektor (45,2 milijona evrov), koprski Cimos (61,2 milijona evrov), nekdanje mesnopredelovalno podjetje Mip Nova Gorica (16,7 milijona evrov), Istrabenz Turizem (12,7 milijona evrov).

Na seznamih, ki ju je objavila slaba banka, so posojila podjetij v stečaju, podjetij v prisilni poravnavi in

podjetij, ki še delujejo. Med slednjimi je recimo letalska družba Adria Airways. Predsednik uprave Adrie Airways Mark Anžur je za časopis Delo pojasnil, da družba redno plačuje svoje obveznosti, na slabi banki pa je zato, ker je za NLB nestrateška naložba. »Seveda nam škoduje; pogledajte, v kakšni družbi smo, to je za nas katastrofa,« pa odgovarja na vprašanje, ali jim bo objava seznama škodila. NLB je na slabo banko prenesla za 29,3 milijona evrov kreditov, ki jih je odobrila Adria Airways.

Slaba banka je slaba posojila od bank odkupila s 70-odstotnim popustom, kar pomeni, da je za njih plačala le 30 odstotkov vrednosti od 3,3 milijarde evrov, kolikor so davkoplačevalci z dokapitalizacijo lani decembra odšteli za sanacijo NLB in NKBM.

Ko bo svoje slabe terjatve presnela na slabo banko, bodo davkoplačevalci še izvedeli, koliko slabih posojil morajo sanirati za podjetja, ki so se na lepe oči zadolžila pri tretji največji banki v državi, to je Abanka. A to tudi najbrž ne bo vse. Kot vse kaže, bo država z dokapitalizacijo z davkoplačevalskimi evri reševala še Banko Celje in Gorenjsko banko. Tudi njuna slaba posojila bodo tako po vsej verjetnosti odplačali davkoplačevalci.

Kdo je odobril posamezno posojilo, kakšno je bilo zavarovanje zanj in drugih podrobnosti iz kreditnih pogodb davkoplačevalci še niso izvedeli, saj ima DUTB po zakonu za objavo teh podatkov še tri mesece časa. Je pa slaba banka že objavila seznam svetovalnih podjetij, s katerimi sodeluje, koliko jim na mesec plačuje za delo, ki ga opravljajo zanj, pa tudi, kakšne so plače njenih zaposlenih.

Po teh podatkih slaba banka svetovalni družbi Quartz&Co., katere so

lastnik je svetovalac njenega upravnega odbora Torbjörn Mansson, na teden plačuje 37 tisoč evrov in še 8500 evrov na mesec. V začetku marca je slaba banka s to družbo sklenila trimesečno pogodbo, ki se po poročanju časopisa Dnevnik nanaša na podporo pri prestrukturiranju in upravljanju premoženja, ki so ga nanjo prenesle banke. Quartz&Co je lani za pomoč pri vzpostavitvi slabe banke že prejela 2,52 milijona evrov. Slaba banka je v letu 2013 za svetovalne pogodbe zunanjim izvajalcem plačala 3,6 milijona evrov.

Davkoplačevalci so od slabe banke še izvedeli, da ima sklenjene pogodbe tudi s štirimi odvetniškimi družbami, za odvetnika pa plačuje na mesec do 5000 evrov. Za 24.800 evrov mesečno ji bodo do konca meseca svetovali strokovnjaki iz Švice, 10.350 evrov na mesec nakazuje še estonskim strokovnjakom za finančne storitve. Za svetovanje na področju informacijske tehnologije slaba banka na mesec odšteje 5400 evrov, za storitve komuniciranja pa 3850 evrov na mesec. Tolmački po pogodbi plačuje 68 evrov na uro. Mesečna plača izvršnih direktorjev slabe banke Christopherja Gwilliamia in Janeza Škrubeja znaša 21.533 evrov bruto, Aleš Koršič pa prejema 9.800 evrov bruto na mesec. Neizvršni direktorji, ki so trije, so v letu 2013 prejeli nekaj več kot 65 tisoč evrov neto.

Svetovalne pogodbe, ki jih ima sklenjene slaba banka, in plače njenih vodilnih so že nekaj časa predmet kritik. Saniranje puščene, ki so ga povzročile domače banke z domačimi upravljavci podjetij in v sodelovanju s politiki vseh barv, si bodo tuji posojilodajalci, pri katerih si je država sposodila denar za dokapitalizacijo bank, in tuji menedžerji očitno dobro zaračunali.

KRVODAJALSTVO
Na akciji Častim pol litra rekordna udeležba

Študentska krvodajalska akcija Častim pol litra! je po navedbah organizatorjev presegla pričakovanja, saj je kri darovalo 1097 krvodajalcev, kar je največ doslej. Študentska organizacija Slovenije (ŠOS) je izrazila zadovoljstvo nad večanjem udeležbe, ob tem pa že vabi na naslednji študentski krvodajalski teden, ki bo med 6. in 10. oktobrom. Spomladanska študentska krvodajalska akcija se je začela v ponedeljek v več mestih po Sloveniji. Akcija, ki jo organizira ŠOS skupaj s študentskimi organizacijami univerz v Ljubljani, Mariboru, na Primorskem in Zvezo študentov iz klubov Slovenije ter v sodelovanju s Rdečim križem Slovenije, poteka že vrsto let spomladi in jeseni. »V zadnjih treh letih se je število krvodajalcev podvojilo, s čimer dokazujemo, da se krvodajalstvo med mladimi širi in se tako ohranja slovenska krvodajalska tradicija,« so sporočili iz ŠOS. »Žal je vse prevečkrat za ohranjanje življenja ali zdravlja potrebna tudi kri krvodajalcev in takrat smo lahko veseli, da so okoli nas ljudje, ki so za sočloveka pripravljeni darovati del sebe. S to akcijo želimo v mladih zbuditi čut za pomoč in dobrotelost ter izbrisati strah pred darovanjem krvi,« je o akciji dejal predsednik ŠOS Žiga Schmidt.

PREJELI SMO

Javna vprašanja
deželnemu tajniku
zbirne stranke Slovencev

Modri italijanski narod pravi: "L'acqua passata non macina più" (Voda, ki je odtekla, ne melje več). Ker nas zanima neobremenjena prihodnost naših mladih, štejemo za našo narodno dolžnost, da postavimo deželnemu tajniku Slovenske skupnosti nekaj vprašanj o dejstvih, ki so lahko ovira za uresničitev neobremenjene prihodnosti. Bilo je davnege leta 1987, ko je italijansko Ustavno sodišče razglasilo razsodbo št. 189, s katero je proglasilo za ustavno nezakonit zakon št. 1085 z dne 24. junija 1929, ki je prepovedoval izobešanje tujih zastav. Stanislav Marušič je v Štandrežu izobesil slovensko zastavo (tisto s petokrako zvezdo) in ustvaril pogoje, da so nam orožniki naredili veliko uslugo: da so Marušiča prijaviли sodišču. S to razsodbo je Ustavno sodišče ustvarilo možnost, da kot zasebniki lahko svobodno izobešamo slovensko zastavo, v kateri se prepoznavamo. Toda od takrat do danes še nismo videli slovenske zastave na sedežu zbirne stranke Slovencev v Italiji: ne prej tiste z zvezdo, ne potem tiste s Triglavom. Seveda razumemo! Voditelji Slovenske skupnosti so se bali in se očitno še vedno bojijo (in niso edini) tiste strahovite reakcije (z močjo eksplozije smodnišnice, kot je rekel njega dni Carlo Giovanardi), do katere bi predvidoma prišlo, ko bi bil tako imenovani "zaščitni zakon" zagotovil "enakost pravic in ravnanja" (kot zagotavlja 3. člen deželnega statuta) glede rabe slovenskega jezika v odnosih z oblastmi celo na vsem ozemlju občine, katere slovensko ime Gorica se je prvič pojavilo v pravnem letu 1001.

Zelo nas čudi, da slovenski pravno izšolani izobraženec misli in trdi, da je "italijanskim nacionalistom", ki se vznemirjajo zaradi napisa na Sabotinu, odvzel moč vstop Republike Slovenije v Evropsko zvezo. Verjetno bodo poglobljene zgodovinske raziskave ugotovile, da je domnevna umiritev "italijanskih nacionalistov" posledica odobritve tako imenovanega "zaščitnega zakona", ki je zakoličil "slovenistan", v katerem naj bi bila zagotovljena pravica do rabe slovenskega jezika v odnosih z oblastmi, vendar tudi na tem območju ta pravica večinoma ni zagotovljena (do neke mere v pisnih odnosih, v ustnih odnosih pa je stanje izredno žalostno). V osrednjih predelih Gorice in Trsta, kjer ima sedež večina oblasti, v odnosu do katerih je predpisana dolžnost, da poslušajo v slovenskem jeziku, je stanje še slabše. Napis na Sabotinu ne odpira novega obdobja izživljanja "nad našo manjšino in vsem, kar je slovenskega", ker zdaj to izživljanje že več kot deset let omogočata "zaščitni zakon" in brezbriznost zbirne stranke Slovencev v Italiji do kršitve tega zakona (seveda pri tem SSK ni osamljena).

Deželni tajnik zbirne stranke Slovencev v Italiji plemenito opozarja, da "potrebuje sodobni prostor družba in z njo vse človekni prostorski pravna in tvorna dejanja", toda ne razumemo, kako lahko pravnik šteje za pravna in tvorna dejanja tako imenovani "zaščitni zakon" (ki krši notranji in mednarodni pravni red) ali celo "srečanje treh predsednikov", ki ga sicer menda tudi Republika Slovenija šteje za zaključno pravno dejanje, potem ko ni nikoli državniško nastopila (kot ji zapoveduje 5. člen ustave), da bi opozorila "prijateljsko sosedo" na hudo in vztrajno

kršenje ravni varstva slovenske narodne skupnosti, ki izhaja iz 8. člena Osimske pogodbe, ker se ta sklicuje na raven varstva, ki jo predvideva Posebni statut z dne 5.10.1954, zato, da bi zagotovila njeno spoštovanje (tako piše v razsodbi Ustavnega sodišča št. 15 iz leta 1996). Domnevamo, da deželni tajnik zbirne stranke Slovencev v Italiji, kljub 22 letom delovanja na pravnem področju in 13 letom načelovanja tej stranki, ne ve, da je Ustavno sodišče v navedeni razsodbi ugotovilo, da je raven varstva, ki jo predvideva navedeni Posebni statut, brez dvoma sestavni del italijanskega pravnega reda ("certamente parte del vigente ordinamento nazionale"), vendar njegovo besedilo, kljub sklicevanju nanj v 28. členu "zaščitnega zakona", še ni bilo objavljeno v uradnem listu Italijanske republike, čeprav bi moralo biti vključeno v Enotno besedilo, ki ga predvideva 6. člen "zaščitnega zakona" in bi moralo biti objavljeno v 120 (stodvajsetih) dneh od vstopa veljavo tega nesrečnega zakona (to je: 21. julija 2001). Da ne upoštevamo 3. odstavka 10. člena odloka predsednika republike št. 1092 z dne 28. decembra 1985, ki predpisuje, da se skupno z novim zakonom objavi tudi besedila predpisov, na katere se zakon sklicuje.

Upamo, da se bo deželni tajnik zbirne stranke Slovencev v Italiji še pred izvolitvijo v Evropski parlament zavedel, da sta besedilo "zaščitnega zakona", njegovo tolmačenje in njegove kršitve neevropsko zločinsko početje, ki izriva Italijansko republiko iz evropskega civilizacijskega kroga, odreka pripadnikom slovenske narodne skupnosti človeško dostojanstvo (o tem se je razpisalo Ustavno sodišče Italijanske republike v razsodbi št. 62 iz leta 1992 v 6. paragrafu poglavja "Considerato in diritto") in krši temeljne vrednote civilizirane demokratične Evrope. Tako bo lahko v Evropskem parlamentu odločno nastopil, da bo pričel večino poslancev, da ravnanje Italijanske republike s slovensko narodno skupnostjo ogroža naš obstoj ob meji med romanskim in slovanskim svetom.

Če pa ne bo izvoljen v Evropski parlament, upamo, da bo spoznal, da so razsodbe Ustavnega sodišča št. 28/1982, št. 62/1992 in št. 15/1996 "sentenze monitorie" (na internetu lahko dobi študijo "Corte costituzionale, Servizio studi, La prassi del controllo di costituzionalità: Tipologia delle decisioni 'di merito' nei giudizi sulle leggi, Brasilia, 17 marzo 2008"), ki v utemeljitvi določajo, kaj mora zakonodajalec predpisati, da bo zakon ustavno zakonit. Potem bo, kot izkušen odvetnik, že našel način, da spravi nekaj primerov na Ustavno sodišče in doseže, da se odpravijo ustavne nezakonitosti "zaščitnega zakona". V pričakovanju take priložnosti lahko pomaga žrtvam rasne diskriminacije glede rabe slovenskega jezika v postopkih po 43. in 44. členu zakonodajnega odloka št. 286 z dne 25. julija 1998. Take žrtve so na primer vsi tisti, ki imajo tako imenovano dvojezično volilno izkaznico na dvojezični tiskovini, ki pa je izpolnjena in izključno v italijanskem jeziku. Računamo, da med člani in volilci Slovenske skupnosti ne manjka kremenitih Slovencev, ki bodo sami poiskali odvetnika, da se rešijo tako žaljivega in ponižujočega ravnanja, tudi zato, ker obstaja možnost odškodnine za nepremoženjsko škodo. Poleg tega lahko računamo tudi na spodbudno dejavnost SKGZ in SSO.

Za družbeno politično društvo Edinost Samo Pahor

PISMA UREDNIŠTVU

Dopolnilo k članku o SSG

Menimo, da je glede na poročanje o zasedanju Skupščine Slovenskega stalnega gledališča, ki smo ga brali na Primorskem dnevniku 16.4.2014, treba dodati nekaj informacij. Iz poročila namreč ni razvidno, da se zastopniki SSO tega zasedanja niso udeležili, saj je SSO do nadaljnjega zamrznil svoje sodelovanje v SSG, potem ko je ob volitvah za nov Upravni svet SSG prišlo do hude kršitve ter nespoštovanja jasnih statutarnih pravil (člen 19). Prav tako v članku ni omenjeno dejstvo, da je uravnoteženi obračun za leto 2013 sad dela prejšnjega upravnega sveta. V preteklih dneh je izvršni odbor SSO poglobljeno razpravljal o stanju v Slovenskem stalnem gledališču. Pri tem je izrazil svojo zaskrbljenost glede bodočnosti in dobre delovanja naše osrednje in poklene ustanove. S tem v zvezi SSO upa, da ostaja finančna slika gledališča jasna. Skrb vzbuja tudi dejstvo, da je naše gledališče vse bolj oddaljeno od naših ljudi. Glede na finančni vložek naše celotne skupnosti v obstoj in delovanje našega gledališča so podatki o maloštevilnih abonementih zelo zaskrbljujoči. SSO ostaja namreč trdno prepričana, da je gledališče skupna ustanova naše pluralne narodne skupnosti, katere delovanje mora temeljiti na nesporni umetniški ravni, ob spoštovanju pravil, predvsem pa v resnični skrbi za rast in razvoj naše celotne skupnosti.

Predsednik SSO dr. Drago Štoka

»Sprava« na sila
nenavaden način

Slovenci smo bili velikokrat nekako na pol, največkrat pa asimetrično razdeljeni, eden do drugega tudi sovražni, zelo enotni le malokdaj, danes morda na kakšni tekmi, ko pozabimo krivice, osebne težave in splošno krizo.

Znova smo bili priča neprekosljivi delitvi duhov ob zidu – pomniku in čaščenju kolaboracije v Grahovem, čeprav večino ljudi pestijo povsem drugačni problemi, največkrat povezani z vprašanjem kolikor toliko dostojnega preživetja.

No, sedaj, po tej najnovejši epizodi »spravnega dejanja« so akterji in udeleženci prireditve pritrdili domnevi, kako si »spravo« predstavljajo in nedvoumno izpostavili lastno prepričanje, kdo so bili (so!) pravi patrioti.

Ob čaščenju sodelavcev okupatorja so gotovo »navdušeni« v državah nekdanje protihitlerjevske koalicije, nenavadno »zadoščenje« pa so bržkone doživeli tudi snovalci sodobne poevne Evrope, katere temelj je prav antifašizem.

Radivoj Pahor, Renče

Prej do novice na naši spletni strani

www.primorski.eu

KNJIŽEVNOST - V 88. letu starosti je umrl kolumbijski pisatelj in Nobelov nagrajenec

Gabriel Garcia Marquez - rojen za pripovedovanje

»Gabriel Garcia Marquez je bil človek, ki je znal skozi človeka videti. Ni mu šlo zgolj za videz, za besedo. Mislim, da je bil kar nekakšen jasnovidec. Človeka je dejansko dojel kot utripajoče bitje, kot bitje, polno življenja, bodisi v negativno bodisi v pozitivno smer.«

Tako je o kolumbijskem pisatelju in Nobelovem nagrajencu, ki je v četrtek umrl v 88. letu starosti na svojem domu v mehiški prestolnici Ciudad de Mexico, za Slovensko tiskovno agencijo povedala Alenka Bole Vrabec, prevajalka njegovih del Sto let samote in Patriarhova jesen. Maja Šabec z oddelka za romanske jezike in književnosti ljubljanske Filozofske fakultete pa je izpostavila, da je Garcia Marquez, ki se je rodil 6. marca 1927 v vasi Aracataca v Kolumbiji, »za Miguelom de Cervantesom zagotovo najpomembnejše ime španske in hispanoameriške književnosti«.

Njegova dela se po prodanosti v izvirniku uvrščajo le za španski prevod Svetega pisma. Njegov roman Sto let samote pa kritiki uvrščajo med najboljša literarna dela 20. stoletja: izšel je leta 1967 in bil od takrat prodan v več kot 50 milijonih izvodov ter preveden v najmanj 25 jezikov. Preostala njegova najbolj znana dela so Kronika najavljene smrti, Ljubezen v času kolere, Žalostne

kurbe mojega življenja. Številna so bila prevedena v slovenščino: poleg omenjenih velja izpostaviti vsaj še njegovo avtobiografijo Živim, da pripovedujem in zbirko Kratka proza. Leta 1982 so njegovo literarno ustvarjanje okronali z Nobelovo nagrado za književnost.

Kolumbijskega pisatelja se najpogosteje povezuje z magičnim realizmom, literarno smerjo, v kateri so se združile tradicija in sodobne umetniške tendence 20. stoletja od nadrealizma do postmodernističnih literarnih tehnik. »Z zamahom demiurga je razgrnil resničnost, v kateri razumevanja sveta ne omejuje nobena ustaljena norma,« je pojasnila Šabceva. A Garcia Marquez po njeni oceni ni bil zgolj pisatelj magičnega realizma; v vseh svojih romanih posredno ali neposredno opozarja na zgodovinsko družbenopolitično in socialno problematiko ameriške celine. »V vseh pogledih je bil velik človek in intelektualec, zagovornik in promotor hispanoameriške identitete in dostojanstva,« je poudarila. »Predvsem pa je bil prekipajoč pripovednik, rojen za pripovedovanje. Tega daru se je zavedal tudi sam in ga odkrito, kot že nič kolikokrat prej, predstavil v svojem predzadnjem delu Vivir para contarla, v slovenskem prevodu Živim, da pripovedujem.«

Gabriele Garcia Marquez ANSA

Gabriel Garcia Marquez je študiral novinarstvo in deloval tako v novinarstvu kot v literaturi. Zaradi svojih političnih prepričanj (bil je odločen zagovornik svobode in enakopravnosti) in bojov proti kolumbijski diktaturi je moral v 50. letih domovino zapustiti. Zato se je preselil v Evropo, najprej v

Rim in na koncu v Pariz, a se je že leta 1958 vrnil.

»Južni Ameriki je bil tako zavezan, da je tudi to vzel kot svojo zavezo,« poudarja prevajalka. »Menim, da je vse, kar je Garcia Marquez počel, posledica njegovega občutenja te zaveze. Mislim, da je bil to del njegovega prepričanja, njegovega načina življenja. Ta svoj Macondo - če ga vzamem širše - je živel, ga doživljal in se obnašal tako, kot se mu je zdelo primerno.«

Garcia Marquez je simpatiziral s socializmom in komunizmom, prijatelj je bil s kubanskim predsednikom Fidelom Castrom, ki je pisatelja opisal kot človeka z vesoljskim talentom in darežljivostjo otroka - človeka jutrišnjega dne.

Njegovi kritiki pa mu po drugi strani očitajo, da v domovini ni naredil dovolj oziroma toliko, kot bi lahko, da bi pomagal končati kolumbijski konflikt, v katerem je umrlo več 10.000 ljudi. Kolumbijo je namreč leta 1981, po vnovičnem sporu s kolumbijsko vlado (med drugim je bil obtožen simpatiziranja z uporniki), zapustil in odšel v Mehiko, kjer je tudi umrl in mu bodo v ponedeljek pripravili poseben obred. Pisatelja naj bi sicer pokopali v domovini.

AI WEIWEI Razstava v New Yorku brez umetnika

Dva tedna zatem, ko so doslej najboljše razstavo del kitajskega umetnika Aija Weiweija odprli v Berlinu, so razstavo odprli še v New Yorku. Umetnik se odprta tudi tokrat ni mogel udeležiti, saj ne sme na pot. Kitajska policija je namreč zasegla njegov potni list, ko ga je aprila 2011 aretirala na letališču v Pekingu.

»Res si zelo želim, da bi lahko bil tam,« je po pisanju nemške tiskovne agencije dpa dejal umetnik v vnaprej posnetem videu, ki so ga predvajali v Muzeju Brooklyn. »Imeti razstavo v Brooklynu in biti odsoten, nazorno priča o mojem položaju, pa tudi položaju številnih drugih na Kitajskem,« je dodal. Umetnik zaradi svoje kritike kitajskih oblasti že tri leta ne sme zapustiti države.

Razstava v Muzeju Brooklyn nosi naslov Ai Weiwei: Glede na kaj? in obravnava univerzalne teme kulture, zgodovine, politike ter tradicije. Umetnik se na njej predstavi kot fotograf, kipar, arhitekt in aktivist, piše na spletni strani muzeja.

V Berlinu so razstavo Aija Weiweija v razstavišču Martin-Gropius odprli v začetku meseca. Pod naslovom Ai Weiwei - dokaz so v 18 sobah združena tako nova dela in instalacije kot svetovni javnosti že dobro poznana starejša dela, ki pa v Nemčiji še niso bila razstavljena. Razstava bo odprta do 7. julija. (STA)

TRŽIČ - Capella Savaria: Brandeburški koncerti Izvedba dobra, le zvok je bil nekoliko peščen

Glasbena sezona tržiškega Občinskega gledališča se je sklenila s programom, ki je obetal zanimiv večer: integralna izvedba Bachovih Brandeburških koncertov je privabila tudi pozornost televizije in kamere so za deželni sedež RAI FJK ter RTV Koper posnele koncert, ki ga bodo predvajali v sklopu čezmejnih programov Lynx. Velikopotezni projekt je izvajala Capella Savaria, baročni orkester, ki ga je v madžarskem mestu Szombathely l. 1981 ustanovil Pal Nemeth, od l. 1999 pa ga vodi violinist Zsolt Kallo.

Johann Sebastian Bach je v Köthnu preživel vrsto let, v katerih je lahko razvil svojo umetnost na instrumentalnem področju do absolutnih viškov, saj so v tem obdobju poleg Brandeburških koncertov in Suit za godalni orkester nastale tudi čudovite Sonate in Partite za violino solo in Suite za čelo. Iz analize partitur lahko sklepamo, da je mojster imel na razpolago odlični orkester in soliste, še posebno med pihalci in trobilci, ki so se morali truditi na instrumentih brez zaklopk. Črna trobilci so bili šibka točka večera, ki je sicer ponudil privrženecem baročne glasbe marsikateri užitek: godala so igrala stilno dovršeno, ritmična skladnost je bila zadovoljiva, le zvok je bil nekoliko peščen, kot se pogosto dogaja pri ansamblih, ki si prizadevajo za filološko zvestobo.

V prvem koncertu v F-Duru BWV 1046 so bili protagonisti pihala in trobila: odlični fagotist Laszlo Feriencsik je znatno prekašal nivo svojih kolegov, še posebno dveh hornistov, katerih vloga ni bila izpeljana brez spodrseljavev, medtem ko sta se oboista odrezala zadovoljivo. Največ težav je imel mladi trobentač Tamas Palfalvi v Koncertu št. 2 v F-Duru

BWV 1047, ker ga je instrument večkrat zatajil, dovolj gladko in čisto pa so godalci podali Tretji koncert v G-Duru BWV 1048.

Po odmoru je bil na vrsti Četrti koncert v G-Duru BWV 1049, kjer so bili protagonisti flautista Gabor Prehoffer in Bettina Simon ter koncertni mojster Zsolt Kallo; tekoče in ubrano, vendar brez posebnih poustvarjalnih domislic, so madžarski gostje izpeljali mojstrovino, in blagovžročnost smo lahko uživali tudi v Petem koncertu v D-Duru BWV 1050, v uglejenem dialogu med flautistko Andro Bertalan in prvo violino, katere zvok sicer nima prvovrstne kakovosti, v dolgi kadenci pa je prišla do izraza tudi čembalistka Rita Papp. V šestem in zadnjem koncertu v B-Duru BWV 1051 prevladujejo temne barve nizkih godal, ki so se skrbno izogibala obteženim ritmom ter izvedbi vtisnili lahkonost kljub pomanjkanju svetlejših tonov violin.

Kar veliko občinstva je pokazalo svoje navdušenje za baročno glasbo ter madžarski ansambel nagradilo z dolgimi aplavzi. Kot dodatek je izdalo znamenito Arijjo, 2. stavek iz orkestralne Suite v D-Duru BWV 1068.

Katja Kralj

JOHANN SEBASTIAN BACH

TOMIZZEVO DUH

Za hrbtnom Trsta

MILAN RAKOVAC

Glava (Trst) ve, kaj se dogaja za njenim hrbtnom (Kras, Istra)? O, Trst to dobro ve in je vedel, le delal se je, da ga ta Carso Triestino (čeprav je užival v osmicah) in tista tam slovanska Istra, terra perduta, ne zanimata. Trst je 1918. zgradil virtualni zid proti Krasu in Istri (terre italianissime - ma non troppo), po 1945. pa krepko bariero proti slavocomunistom. Po Osimu je sicer odprl trgovine in z jugoslovinskimi, toda duše in poslovni odprl. Danes pa kot da pričinja zaznavati svet okoli sebe.

Trieste oggi pianpianin no fa piu finta de »no se polk«, de non veder ne udire ne saver cossa ghe xe ale sue spale. Anni fa, Fulvio e mi ierimo d'accordo che Trieste un giorno sara l'Atene del alto Adriatico. Me par che questo cambiamento storico sta nascendo, se piu' aria de »Kakania« che mai nei ultimi deceni, sara' che Riccardo Illy Sonnenschein gaveva 'verto le finestre anche verso le spale de Trieste ...

Res, razlogi za to spremembo so številni: med njimi je nemara najpomembnejši v tem, da je recidivistična, rasistična miselnost, ki je tam od konca 1. svetovne vojne kot utež visela na tržaški glavi in njenem hrbtnu, danes pristala na margini kjer brezzoba hlasta v prazno. Čeprav je desetletja gradila barikade med dvema svetovima. Fulvio Tomizza je kritično, toda z občutkom seciral tržaško zgodovinsko vprašanje, od katerega je tudi danes odvisna prihodnost mesta in njegovega zaledja. Tisto, kar bi lahko označili kot kolektivno psihopatologijo, je Tomizza najboljše popisal v knjigi »Alle spalle di Trieste«, nad katero

se je Trst seveda namrdnil, kot se je pogosto zmrdoval, ko je šlo za Tomizza. Tudi Angelo Vivanteju, Enzu Bettizi, Fausti Cialente, Alojzu Rebuli in Borisu Pahorju in njihovi literaturi se ni godilo bolje ...

Tomizza nas je pred petnajstimi leti zapustil, pred nami je 15. Forum Tomizza. V preteklih letih je na njem sodelovala množica književnikov, prevajalcev, znanstvenikov, glasbenikov, slikarjev, mislecev, ki so se hoteli spoznati in razumeti. Najzlahtnejša posledica Foruma je svojevrsten interaktivni mikrokosmos: jadranski, alpski, panonski, balkanski, mediteranski, evropski duhovni prostor. Horizonti so se razprli, travmatična preteklost ne določa več v tolikšni meri prihodnosti novih rodov, kot je pogojevala, zavirala in rušila zadnjih dvesto let in zastropijala človeške stike in romansko-slovensko sožitje. Vse to je uspelo zato, ker Forum sloni na delu in delovanju Fulvia Tomizze in ker si je zastavil smiselni cilj: spoznavi pogosto uresničljiv, čeprav drugega, sprejeti drugega in drugačnega brez ostanka in z vso njegovo prtljago. Da bi tukaj, med Jadranom in Alpami lažje in bolje živeli. Da so se odprla vrata Trsta, kjer so ključavnica, ključ in ključar z notranje strani, je bilo treba najprej od zunaj obzirno potrkati. Vrata so se nam, alle spalle, previdno odškrnila.

Pred dvemi leti je mlad tržaški literarni kritik Gianfranco Franchi (sodelavec RTV Koper-Capodistria) takole analiziral Tomizzov pogled na Trst: »Trieste è raccontata come una città «emporiale e cosmopolita», gioiello austriaco caduto in disgrazia sotto amministrazione italiana; una città

«più nevrotica che beata» perché in una manciata d'anni ha perduto ciò che aveva fatto la sua fortuna, vale a dire il suo baricentro economico, etico e culturale, vale a dire il suo «retrotterra immediato e sentimentale», l'Istria, e quello «prossimo e d'interessi più vasti», cioè l'Austria e la Mitteleuropa, e i paesi dell'Est europeo. Una città «affascinante e difficile», non più capace, dal 1918, di accettare, riconoscere e tutelare le sue diverse anime, etniche e linguistiche, e la sua diversa inclinazione geopolitica. Una città che non ha saputo reinventarsi nel nuovo concerto italiano, soprattutto post perdita dell'Istria ... Tomizza intravede la possibilità di rinascita di Trieste già nei tardi anni Sessanta, e negli anni Settanta, quando s'accorge che la città diventa, poco a poco, l'emporio dei popoli jugoslavi - vale a dire, sloveni, croati, serbi, montegrini, slavi macedoni e bosniaci - già parte attiva del favoloso «mosaico asburgico»: per Tomizza, ciò dimostra che Trieste ha le potenzialità per tornare a essere ciò che è stata, ... un luogo in cui si può prosperare, fare grande cultura e in cui si possono parlare tante lingue ...»

Res, videti je, da Trst danes vidi, sliši in čuti, kaj se mu dogaja za hrbtnom: podoba je, da je mesto pripravljeno za svoj kulturni temelj vzeti iskren vzklk, ki mu ga je namenil sin Krasa Scipio Slataper: »... tu sai che io sono slavo, tedesco e italiano«. V kriznem času, ki nas ponovno tlači v tesen šinjel nacionalizma, Trst mora dojeti, da le odpiranje in oziranje prek lastne hrbtnice zanj lahko pomeni interesne, kulturni in gospodarski napredek.

RIM - Premier Renzi napovedal seznam vladnih ukrepov

Maja v nižjih plačah 80 evrov neto poviška, država pa bo stisnila pas

RIM - Premier Matteo Renzi je včeraj po nekajurnem zasедanju vlade na tiskovni konferenci napovedal vladne ukrepe, ki potrjujejo dano obljubo, da se bodo z mesecem majem nižje plače zvišale za 80 evrov. Obenem je napovedal niz ukrepov za redukcije stroškov državnega aparata, slednji pa naj bi zagotovili finančno kritje tudi za bodoče vladne ukrepe v korist manj premožnih državljanov. Renzi je pomenljivo dejal, da vlada vrača ljudem, kar je njihovo, obenem pa mora politika zategniti pas.

Premier, ki sta ga na tiskovni konferenci spremljala minister za gospodarstvo Pier Carlo Padoan in podtajnik pri predsedstvu vlade Graziano Delrio, je bil vidno zadovoljen, očitno tudi zaradi tega, kar se je vladi uspelo izogniti napovedanim krčenjem v zdravstvu.

Renzi je najprej poudaril, da bodo uslužbenci z dogodki med 8 in 26 tisoč bruto mesečne plače z majem prejeli obljubljenih 80 evrov neto poviška. Davek Irap bo obenem zreduciran za 10 odstotkov, ne bo pa redukcij v zdravstvu, o katerih je bilo govora še do včeraj.

Potrebno finančno kritje znaša 6,9 milijard za leto 2014, ob koncu prihodnjega leta pa se bo vsota povišala na 14 milijard. »Italijanom s tem dajem nekaj, kar je njihovega«, je dejal Renzi in dodal, da je zdaj na vrsti država, ki mora prihraniti na tem, kar je v mnogih letih preveč trošila. Renzi je tudi napovedal, da se bo vlada v prihodnjih tednih lotila ukrepov v prid tistih, ki imajo najnižje dohodke, naproti pa želi priti tudi številnim neodvisnim delavcem (t. i. nosilcem »partita IVA«).

Vlada bo ukrepe v korist državljanov krila večinoma s konkretnimi posogi v stroške državnega aparata. Tako

bodo visoki državni menedžerji lahko dobivali največ 240 tisoč evrovo bruto plače letno. Če bodo zaradi tega, kot nekateri grozijo, »bežali« v zasebni sektor, jih bomo pospremili z voščilnim pismom, je dejal Renzi in dodal, da so to še vedno dvakrat višji dohodka od tistih, ki jih ima premier. Enake omejitve bodo veljale za sodnike visokega ranga.

Poleg tega bo vsako ministrstvo lahko razpolagalo le s petimi službeni-

mi vozili, druga bodo šla v prodajo, kar se že dogaja. Bistveno bo okrnjeno tudi naročilo za bombnike F35, metem ko bo od sedanjih 8000 občinskih podjetij ostalo največ 1000. Premier je tudi napovedal, da bodo vsi stroški javnih uprav v roku dveh mesecev objavljeni na spletu. Tiste občine, ki ne bodo posredovale vseh podatkov, ne bodo deležne ustreznih redukcij vladnih sredstev, je še povedal Renzi.

Podtajnik Graziano Delrio in premier Matteo Renzi

ANSA

UKRAJINA - Separatisti v Donecku se ne bodo pogovarjali z »nezakonito« vlado v Kijevu

Kljub ženevskemu dogovoru razmere na vzhodu države ostajajo skrajno napete

V več mestih na vzhodu države vlada obsedno stanje

ANSA

KIJEV / DONECK / WASHINGTON - Razmere na vzhodu Ukrajine kljub mednarodnemu dogovoru v Ženevi ostajajo napete, proruski separatisti pa za zdaj še niso odložili orožja ali zapustili zasedenih vladnih poslopj. Ukrajina bo sicer po zagotovitvi začasnega premiera Arsenija Jacenjuka uresničila vsa določila dogovora, ki ga je podpisala po pogovorih z Rusijo, ZDA in EU. Kljub četrtkovemu dogovoru na štiristranskem srečanju v Ženevi je na vzhodu Ukrajine prišlo do nasilja. V mestu Slavjansk je ponoči izbruhnilo streljanje, ko so ukrajinske vladne sile napadle postojanko proruskih oborožencev. Po neuradnih podatkih naj bi pri tem umrla najmanj ena oseba.

Proruski separatisti so sicer zavrnili pozive k razorožitvi in k temu, da bi zapustili zasedena vladna poslopja, kljub temu da to določa četrtkov dogovor. Separatisti v Donecku so zatrili, se ne bodo pogovarjali z »nezakonito« vlado v Kijevu in ne bodo odšli, dokler ne bo odšla tudi vlada v Kijevu.

Predstavniki separatistov Miroslav Rudenko iz Donecka je predstavil tudi dodatne pogoje za razorožitev - v prvi vrsti predvsem to, da vlada v Kijevu ustavi operacijo proti njim oz. - kot se je izrazil - proti lastnemu narodu. Poleg tega zahtevajo tudi pravico do ruskega državljanstva. Rudenko je zahteval še razorožitev ukrajinskega nacionalističnega Desnega sektorja na zahodu Ukrajine. Pripadniki te nacionalistične stranke so sicer odločno pripomogli k padcu režima Viktorja Janukoviča na protestih februarja.

Po drugi strani ukrajinska vlada zagotavlja, da bo spoštovala ženevski dogovor. Jacenjuk je ob tem proruske demonstrante pozval k deblokadi vseh upravnih poslopj. Včeraj je še povedal, da je vlada pripravila predlog zakona o amnestiji za tiste, ki bodo zapustili poslopja in odložili oro-

žje, ki pa niso storili hujših zločinov, kot so umori. Zakon mora sprejeti še parlament.

Začasna ukrajinska vlada je včeraj še sprejela pristojnost Mednarodnega kazenskega sodišča (ICC) za uvedbo kazenske preiskave proti Janukoviču in drugim visokim predstavnikom njegovega režima za zločine proti protestnikom med lanskim novembrom in letošnjim februarjem.

Kot so včeraj sporočili s sedeža ICC v Haagu, jim je uradni Kijev dostavil ustrezno deklaracijo, s katero Ukrajina priznava pristojnost ICC za preiskavo krvavih dogodkov med protesti, ki so pripeljali do odstavitve Janukoviča, nato pa tudi do ruskega vmešavanja in aneksije polotoka Krim. Preiskava ICC bo sicer omejena na obdobje med 21. novembrom 2013 in 22. februarjem 2014. V tem obdobju je bilo med protesti v Kijevu ubitih več demonstrantov. Veliko jih je padlo pod streli ostrostrelcev. To naj bi izvedle varnostne sile na ukaz njihovih nadrejenih. Skupno naj bi bilo po navedbah ukrajinskega parlamenta v treh mesecih ubitih več kot 100 ljudi, več kot 2000 pa jih je bilo ranjenih, od tega 500 huje.

Ukrajina sicer ni pogodbenica Rimskega statuta, vendar lahko vseeno zaprosi za preiskavo ICC. Toda ta prošnja in priznanje jurisdikcije še ne pomeni, da bo sodišče tudi uvedlo kazenski postopek; upravičenost za to mora najprej ugotoviti tožilstvo.

Ameriški predsednik Barack Obama je medtem pogajanja v Ženevi označil kot priložnost, da diplomacija umiri položaj, vendar pa za zdaj Rusiji še ne zupa, da bo res uresničila dogovorjeno. »V Ženevi je bila dolga in ognjevitna razprava. Kot razumem, je ukrajinski zunanji minister predstavil reforme, ki jih name-

ravajo izpeljati. Med njimi so zagotovila vsem Ukrajincem na vzhodu in jugu države, da bodo imeli svoje predstavnike in da bodo pravice rusko govorečih državljanov uživale polno zaščito zakona,« je dejal Obama. »Sprejeta je bila obetajoča politična izjava, da se morajo neregularne enote, milice in druge skupine razorožiti v zameno za amnestijo. Rusi so to sprejeli in sedaj je vprašanje, ali bodo uporabili svoj vpliv za povrnitev reda. Tega ne bomo vedeli še nekaj dni,« je dejal Obama in dodal, da zavezniki pripravljajo dodatne ukrepe proti Rusiji, če ne bo izboljšanja položaja na terenu.

Obama si želi, da bi se položaj izboljšal, vendar pa glede na dosedanje izkušnje z Rusijo oziroma predsednikom Vladimirjem Putinom na to ne more računati. Znova je odločno zavrnil možnost kakršnekoli vojaške opcije in se zavzel za nacionalni dialog znotraj Ukrajine brez vpletanja Rusije ali ZDA.

»Če bo Rusija položaj poslabšala, pripravljamo dodatne odgovore. Doslej smo že povzročili učinek za njihovo gospodarstvo in lahko še bistveno hujšega. Vendar pa nam ni v interesu škodovati navadnim ruskim državljanom. Naša močna želja je, da Putin uresniči to, kar predstavlja žarek upanja iz Ženeve. Ne bomo pa na to računali, dokler se res ne zgodi,« je dejal Obama. (STA)

JUŽNI SUDAN V oboroženem napadu na ZN dvajset mrtvih

JUBA - Oboroženi napadalcii so v četrtek napadli oporišče Združenih narodov v mestu Bor v južnem Sudanu, pri tem pa je bilo ubitih najmanj 20 ljudi, še 70 jih je bilo ranjenih, je včeraj povedala ameriška veleposlanica pri ZN Samantha Power. Kaj je sprožilo napad, zaenkrat ni znano; Združeni narodi so pred Powerjevo sporočili, da napad ni bil izzvan, da pa so napadalcii ranili »več deset« civilistov, domnevno iz rivalskega plemena, preden so jih pripadniki modrih čelad po srditi bitki uspeli pregnati, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

V zavarovanem oporišču ZN je sicer kar okoli 5000 civilistov, ki so si tam poiskali zatočišče pred krvavimi spopadi v tej afriški državi, ki trajajo že več kot štiri mesece. V središču teh spopadov med rivalskimi plemeni je prav mesto Bor. Kot je povedala Powerjeva, so oboroženci oporišče ZN napadli celo s protitankovskimi izstrelki, da so lahko vdrl v notranjost, nato pa so streljali vse povprek po civilistih znotraj oporišča. Zatrtila je, da bodo ZDA skupaj z zavezniki ugotovile, kdo je odgovoren za ta nesprejemljiv napad na misijo ZN.

NEPAL - Najbolj smrtonosna nesreča

Na Everestu plaz ubil najmanj dvanajst šerp

KATMANDU

- Najmanj dvanajst nepalskih šerp je umrlo v snežnem plazu, ki se je včeraj sprožil na Mount Everestu. Gre za najbolj smrtonosno nesrečo na tej najvišji gori na svetu, je sporočila francoska tiskovna agencija. Reševalci pričakujejo vsaj še tri smrtno žrtve, našli pa so živa dva Nepalca. Predstavniki reševalcev je po telefonu AFP povedal, da so doslej našli enajst trupel, mrtvi pa naj bi bili še trije Nepalci.

Plaz se je sprožil okoli 7. ure zjutraj po lokalnem času na višini 5800 metrov na poti na nevaren ledeni slap Khumbu. Tiskovni predstavnik ministrstva za turizem Mohan Krishna Sapkota je pred tem povedal, da so vse žrtve Nepalci, ki so se pripravljali na začetek alpinistične sezone. Po njegovih besedah so šerpe nosile opremo in druge potrebščine za alpiniste, ko se je sprožil plaz. Kot je dodal, so reševalci našli dva živa človeka, pogrešali pa naj bi jih še šest. AFP navaja, da gre za najhujšo nesrečo na Mount Everestu. Leta 1996 je osem ljudi iz dveh ekspedicij umrlo pri spustu z gore.

BRUSELJ EU pozvala Izrael, naj opusti nove gradnje naselbin

BRUSELJ - Evropska unija je včeraj Izrael pozvala, naj razveljavi nedavno sprejete ukrepe, kot je napoved gradnje novih naselbin na Zahodnem bregu. Visoka zunanjepolitična predstavnica EU Catherine Ashton je ob tem izrazila zaskrbljenost nad nadaljevanjem uničevanja palestinskih nepremičnin. Nedavno je Izrael z zemljo zravnal več humanitarnih zavetišč v zelo občutljivem predelu Zahodnega brega blizu Jeruzalema, ki so bili financirani s pomočjo EU, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

GRADIŠČE - Karabinjerji aretirali šest tujih državljanov

Ukradena fotovoltaiika veljala 150 tisoč evrov

V domovini bi ukradene fotovoltaične panele zlahka prodali, z izkupičkom pa bi se vsak izmed njih lahko brez težav preživljal nekaj mesecev, vsaj do naslednje enodnevnne tatinske »ekskurzije« v Italijo, ki so bile po navajanju preiskovalcev dokaj pogoste. Minuli četrtek pa so jim po daljšem preiskovalnem delu načrte prekrizali karabinjerji iz Gradišča, ki so jih v zgodnjih jutranjih urah ustavili na avtocesti med Palmanovo in Vilešem. V zaporu se je tako znašlo šest ljudi - vsi so romunski državljani z bivališčem v matični državi -, ki so ukradli kar 312 fotovoltaičnih panelov.

»Ukradli so jih v okolici Vicenze. Fotovoltaične celice so last kmetijskega podjetja, kateremu smo jih že vrnili,« je povedal kapetan Michele Raimondo Gammone, poveljnik karabinjerjev iz Gradišča, ki je na delo oddelka NORM zelo ponosen. Tatove so karabinjerji prijeli v četrtek okrog 6. ure zjutraj. Najprej so ustavili avtomobil znamke Audi a4 z romunsko registrsko tablico, v katerem je sedelo pet ljudi, za njim pa še furgon z bolgarsko registracijo, v katerem je bil le voznik. V prtljažniku so karabinjerji našli kar 157 fotovoltaičnih panelov, ki so bili last podjetnika iz Veneta. Ko so ga karabinjerji poklicali, so ugotovili, da je le-ta pogrešal kar 312 panelov, ki jih je tolpa tatov očitno odpeljala z dvema voziloma. Karabinjerji so zato obvestili sile javnega reda v sosednjih državah ter na Madžarskem, kjer so policisti na meji z Romunijo izsledili še drugi furgon. V njem so ob ostalih fotovoltaičnih napravah bila dva moška, ki so ju aretirali.

»Plen tatvine je bil vreden 150.000 evrov, v domovini bi ga prodali za okrog 30 ali 40.000, kar je za romunske standarde veliko,« je povedal namestnik poveljnika Donato Bellinello. Šesterico tatov, ki so jih aretirali med Vilešem in Palmanovo - 35-letnega J.B., 24-letnega C.A.G., 29-letnega G.M.G., 22-letnega C.C.I., 25-letnega A.M.M. in 51-letnega I.S. -, so odpeljali v videmski zapor. Sodnik za predhodne preiskave je včeraj zanje že potrdil pripor. »Preiskovalno delo se ni še zaključilo, saj je možno, da so aretiranci odgovorni tudi za druge tatvine, do katerih je prišlo v severni Italiji in tudi v naši okolici,« je poudaril Bellinello.

Plen tatvine so prevažali s furgonom

35-letni J.B.

29-letni G.M.G.

24-letni C.A.G.

22-letni C.C.I.

25-letni A.M.M.

51-letni I.S.

TRŽIČ

Spal v tujem avtodomu

Tržiški karabinjerji so včeraj zjutraj v Štarancu aretirali 54-letnega romunskega državljana. A.J., ki je brezposeln in nima stalnega bivališča, so zasačili v kamperju, ki je last 74-letnega Tržičana. Lastnik se zaradi zdravstvenih težav že nekaj časa zdravi v bolnišnici, Romun pa je njegovo odsotnost izkoristil in se vselil v njegovo vozilo. Karabinjerji so med kontrolo tudi ugotovili, da je A.J. pri sebi imel dokumente 74-letnega upokojenega Tržičana, ki mu je 7. marca ukradel avtomobil Fiat punto. Tistega dne je povzročil prometno nesrečo, po kateri je pobegnil z ukradenim kolesom in s sabo vzel tudi dokumente, ki jih je 74-letnik imel v avtomobilu. Romuna, ki so ga ravno nekaj dni prej izpustili iz zapore, kjer je bil zaprt zaradi tatvine, so sile javnega reda po nesreči prijavile na prosto tudi zaradi vožnje brez voznškega dovoljenja. Po včerajšnjem dogodku so moškega odpeljali na goriško kvesturo, kjer bodo izdali odlok za izgon iz države.

RONKE - Zakon št. 38

Okrepiti želijo slovensko službo in spletno stran

Ronška občinska uprava bo tudi v letošnjem letu vložila prošnjo za prispevke iz zaščitnega zakona št. 38 iz leta 2001, na podlagi katerega namerava izpeljati več projektov, ki so namenjeni spodbujanju rabe slovenskega jezika v javni upravi.

Ronški občinski odbor je v prejšnjih dneh odobril sklep, na podlagi katerega bo občina vložila prošnjo na pristojnem uradu dežele Furlanije Julijske krajine. Uprava cilja na finančna sredstva za dva projekta, ki jih je pripravil oddelek za kulturo, knjižnico, mladinske dejavnosti, enake možnosti in jezikovne identitete. Prvi projekt predvideva ohranitev in okrepitev delovanja jezikovne službe, drugi pa nadgradnjo občinske spletne strani. Za jezikovno službo potrebujejo 108.000 evrov, s katerimi nameravajo zaposliti za določen čas tri uslužbenke, za prevod vsebin spletne strani v slovenščino pa bi potrebovali 10.000 evrov. Skupno je torej občina Ronke zaprosila za 118.000 evrov.

Ronška občinska uprava od vedno izkazuje pozornost slovenski narodni skupnosti. To je potrdila tudi v prejšnjih mesecih, ko je delovni čas slovenske jezikovne službe podaljšala s 23 na 36 ur tedensko. Slovenska jezikovna služba deluje v okviru občinske knjižnice Sandro Pertini, tik ob palači županstva na Trgu Unità.

Zanjo skrbita Michele Petruz in Andreja Grom, ki upravljata slovenski oddelek knjižnice in sta na voljo občanom za razne informacije. Knjižnica, ki je odprta ob ponedeljkih med 15.30 in 19.30, ob torkih, sredo, četrtek in petek med 15.30 in 19. uro ter ob sredo in četrtek tudi med 9.30 in 12. uro, razpolaga s tri tisoč slovenskimi knjigami.

GORIŠKA - Majske upravne volitve

Z volilne tekme sta izločeni Liga v Štarancu in desnosredinska lista Forza Turiac v Turjaku

V občinah Štaranc in Turjak ne bosta nastopili dve izmed napovedanih kandidatnih list, ker sta bili izločeni zaradi tehničnih pomanjkljivosti.

Pristojna volilna komisija je izločila Severno Ligo iz Štarancu, ker da obrazci s podpismi občanov za predložitev kandidatne liste niso bili overovljeni. »Upamo, da bomo spet vstopili v igro, vsaj dokler ne bo izrečena dokončna sodba,« pravi županska kandidatka Valeria Steffè. »Biti izločeni na

takšen način je paradoks. Res škoda za vse tiste, ki so nas s svojim podpisom podprli. Na podoben način se je izrazil tudi koordinator stranke za občine levega brega Soče, Giancarlo Serafini: »Na predlog Giampaola Dozza, deželnega komisarja Severne lige v Furlaniji Julijski krajini, smo že vložili priziv na deželno upravno sodišče, ki bi se moralo izreči v nekaj dneh, vsekakor pred tiskanjem strankarskih simbolov na glasovnice. Občinska svetnica Laura Miorin je

tudi podpisala izjavo, v kateri pravi, da prevzema nase vso odgovornost za ležernost, ker ni podpisala obrazcev s podpismi. Naj se postavimo, da na občini v Štarancu nihče se ni zavedel nepravilnosti, ki pa ni »ušla« članom volilne komisije. Če bo upravno sodišče potrdilo izločitev Lige, bo torej v Štarancu le še pet list in prav toliko županskih kandidatov.

Usoda Ligašev iz Štarancu je doletela tudi občansko listo iz Turjaka. Volilna ko-

misija je iz majske volilne tekme izključila desnosredinsko listo Forza Turiac Carla Museta. Razlogov za izključitev niso posredovali javnosti. Pričakovati je, da so se izločenci tudi v tem primeru obrnili na upravno sodišče v Trstu. Če le-to ne bo obrnilo na glavno sklepa volilne komisije, bo volilna bitka v Turjaku imela le dva protagonista - listo Il Paese in Comune županskega kandidata Massima Masata in listo Demokratska stranka-LiberaMente kandidata Enrica Bulliana.

GORICA

Plug opozarja na kmečki izvor rajona

Na pobudo centra za ohranitev in ovrednotenje tradicij v goriškem Podturnu in po pridobljenem soglasju občinske uprave je bil na zelenico sredi krožišča v Ulici Vittorio Veneto nameščen plug, ki opozarja na kmečki izvor rajona. Plug prihaja iz zbirke krajana Renata Madriza, ki je pred kratkim umrl, v rajonu pa je bil cenjen ravno zaradi angažiranja pri varovanju in promoviranju podturnskih običajev.

GORICA - Kljub zavrnitvi list so Zeleni vidni

Kakor da bi bili v igri

Fiorelli: »Zaradi čezmejnih in naddržavnih okoljskih problematik ni sprejemljivo, da Goriška ni zastopana v Evropskem parlamentu«

Znano je, da na majskih volitvah v nobenem od petih volilnih okrožij v Italiji ne bo kandidatnih iste Zelenih s simbolom Green Italia - Verdi Europei. Zeleni so jih sicer predstavili, vendar brez zahtevanih podpisov za njihovo vložitev, zato so bile zavrnjene. Zeleni se ne nameravajo s tem sprijazniti. Tako tudi ne na Goriškem, ki pa je edina pokrajina v Italiji, kjer kljub izključitvi iz volilne tekme bodo Zeleni vidni in razpoznavni, kakor če bi nastopali na volitvah.

»Poskrbeli smo, da bo po ozemlju goriške pokrajine 121 volilnih plakatov z evropskim simbolom Zelenih. Pravočasno smo vprašali mesta in za plakatanje odšteli 400 evrov, kar za našo pokrajinsko federacijo ni majhna vsota, a se nam ne zdi sprejemljivo, da nas ni na volitvah. Huda je odločitev oblasti, ki nas je izločila iz igre. Takšen ukrep je bil sprejet na osnovi italijanskega zakona, ki ne ustreza časom in evropski zavesti. Za plakatanje pa smo se vseeno odločili, ker smo prepričani, da zaradi mnogih čezmejnih, naddržavnih okoljskih problematik bi morala biti Goriška zastopana in prisotna v Evropskem parlamentu,« pravi Renato Fiorelli v imenu goriške federacije.

Plakata nasproti sodnije v Gorici

BUMBACA

GORICA - Deseti festival èStoria

Ob stoletnici vojne Ughi na Sveti Gori in Hemingwayev vnuk

Stoletnica začetka prve svetovne vojne bo zlata nit letošnjega mednarodnega festivala èStoria, ki bo med 22. in 25. majem že desetič potekal v Gorici. Štiridnevni kulturni maraton, ki nosi naslov »Trincee« (Strelniški jarki), bo zaznamovalo preko sto dogodkov, med katerimi bodo ob predavanjih priznanih zgodovinarjev in piscev tudi koncert slavnega violinista Uta Ughija ter srečanja s »pričevalci zgodovine«, kot sta vnuk Ernesta Hemingwaya - John Hemingway - in Vera Vujčić, vnukinja aktivista organizacije Mlada Bosna Veljka Čubrilovića, ki je bil vpleten v atentat na Franca Ferdinanda v Sarajevu. Obiskovalcem bodo kot v minulih letih ponudili zajtrke in aperitive z zgodovino, ekskurzije z èStoriabusom, gledališke predstave in delavnice, veliko pa bo tudi razstav.

Program prireditve, ki jo prireja združenje èStoria pod vodstvom Adriana Ossole, so predstavili včeraj na sedežu Fundacije Goriške hranilnice. »Deseti èStoria sovpadla z eno izmed najpomembnejših obletnic v goriški zgodovini, stoletnico začetka prve svetovne vojne in odhodom na fronto prvih Gorčanov v vrstah habsburške vojske,« je povedal Ossola, po katerem so prireditelji v zadnjih mesecih občutili, da vlada za letošnji festival izredno zanimanje, kar jih je navdalo s ponosom in občutkom odgovornosti: »Skušali smo sestaviti program, ki bi po svoji kakovosti in vrednosti ustrezal tako pomembni obletnici: rezultat je niz dogodkov na visoki znanstveni ravni z najvišjo udeležbo mednarodnih gostov doslej.« Glavno prizorišče festivala bo Ljudski vrt, dogodki pa bodo potekali tudi na drugih lokacijah. Uvodni posvet, ki se ga bodo udeležili člani znanstvenega odbora festivala Mustafa Aksakal, Gerhard Hirschfeld, Boris Kolonitskiy, Mile Bjelajac, Petra Svoljšak, Virgilio Ilari, Erwin Schmidl, Nicolas Offenstadt, Graydon A. Tunstall in Hew Strachan, bo 22. maja v Kulturnem domu, KC Lojze Bratuž pa bo na predvečer festivala gostil glasbeno-vizuelni dogodek »Di passi d'ombre memori«. Ob udeležbi Johna Hemingwaya bo nastopil mešani zbor iz Rude, vrteli se bodo posnetki iz časa prve svetovne vojne v Gorici. Več srečanj po potekalo tudi v Trgovskem domu, 22. maja pa bo na Sveti Gori - kakor Arturo Toscanini leta 1917 - koncertiral Ughi. Ta dogodek, po katerem se bo z violinistom in Francom Slataperjem pogovarjal Armando Torno, so priredili s pokrajino in projektom Poti miru. Nagrado Friuladria bo prejel vojni dopisnik Max Hastings, med gosti pa bodo še Frédéric Attal, Sergio Romano, Edward Luttwak, Brendan Simms, Federico Rampini, Giordano Bruno Guerri, Ian Beckett, Giorgio Cosmacini, Massimo Teodori, Eric

Uto Ughi

Arturo Toscanini na Sveti Gori

Schlosser, David James Smith, Vittorio Strada, Marino Niola, John Garth, Verlyn Flieger, Ekkehart Krippendorff, Stefano Malatesta, Benny Morris, Lucio Caracciolo, Gian Enrico Rusconi, Barbara Schiavulli, Antonio Golini in mnogi drugi. Odlomke iz knjig in dnevnikov bodo prebirali igralci iz filma »La grande bellezza« Anita Kravos, Luciano Virgilio in Massimo Popolizio, ob njih pa še Giuseppe Battiston, Quirino Principe in Walter Mramor. V imenu pokroviteljev so včeraj spregovorili predsednik Fundacije Goriške hranilnice Chiozza, goriški župan Romoli, podpredsednica pokrajine Črničeva, predsednik Trgovinske zbornice Madriz in predstavnik banke Friuladria Lessio, ki so izpostavili kulturno raven festivala ter prepoznavnost, ki jo s svojim ugledom nudi širšemu goriškemu prostoru. »Dežela želi odigravati vlogo koordinatorja dogodkov, ki bodo potekali ob stoletnici vojne, ter podpirati tiste prireditve, ki imajo možnost razvoja in so na ta izziv pripravljene,« je združenje èStoria k dodatni rasti spodbudil deželni odbornik Torrenti, po katerem je obletnica za Gorico pomembna priložnost. (Ale)

ÈSTORIA - Ne le zgodovina

Festival bosta spremljala turistični in knjižni sejem

Festival èStoria bosta letos spremljali dve prestižni pobudi, ki bosta v Gorico ob ljubiteljskih zgodovine priklicali tudi številne turistične operaterje, novinarje ter strastne bralce.

Na Battistijevem trgu bo med 23. in 25. majem potekal Turistični sejem prve svetovne vojne, mednarodni dogodek, na katerem organizatorji pričakujejo okrog 50.000 obiskovalcev. Kot je včeraj povedal direktor sejma Filiberto Zovico, nameravajo z novo pobudo izkoristiti uspeh festivala èStoria in vzporedno z njegovim kulturnim programom spodbujati gospodarski razvoj na področju turizma, povezanega s prvo svetovno vojno. Med razstavljalci bosta deželi FJK in Veneto ter pokrajina Trento, ki se bodo pred-

stavile skupaj, dalje Spirit Slovenija, Touring Club in Vittoriale, predstavljen pa bo tudi projekt »Between the Lines«, v katerem svoje turistične destinacije promovirajo Velika Britanija, Flamska in francoska regija Nord-Pas de Calais. »Ob razstavljalcih in obiskovalcih je svojo udeležbo že napovedalo okrog 15 turističnih novinarjev, ki bodo poročali tudi o krajih prve svetovne vojne na Goriškem,« je dejal Zovico.

Če bo Battistijev trg namenjen turizmu, bo Verdijev korzo knjižno središče, saj ga bo med 22. in 25. majem zasedel potujoči sejem »Più libri Circus« v priredbi združenja italijanskih založnikov AIE. Udeležilo se ga bo 62 neodvisnih založb iz vseh italijanskih dežel, na voljo bo na tisoče knjig. Državni sejem ma-

lih in srednjih založb »Più libri più liberi« že več let prirejajo v Rimu, njegova potujoča različica pa bo prvič potekala ravno v Gorici. »Izbira ni slučajna. V FJK je namreč bralna kultura bolj razširjena kot v drugih italijanskih deželah. Povprečno število ljudi, ki letno preberejo vsaj eno knjigo, je v Italiji 43%, v FJK pa presega 56%,« je v imenu AIE povedal Antonio Monaco in poudaril, da namerava združenje založnikov Gorico predlagati za italijansko prestolnico kulture.

Ob omenjenih dogodkih bodo v okviru festivala èStoria potekale razne pobude, ki jih prireja ustanova ERSa, med katerimi je razstava »Terra e Guerra« v bivši železnini Krainer v Raštelu, kjer bodo organizirali tudi pokušnje vin. (Ale)

GORICA - Pomladna številka revije Isonzo Soča

»Rodila se je miš«

Število tabel razmeščenega muzeja od osem padlo na tri - Dvojezičnost pa taka!

Pomladna številka »časopisa na meji« Isonzo Soča nosi številko 102. Kot vselej je zelo raznolika. Uvodnik odkriva močvirnatost stanja goriškega prostora. Spet napoveduje »jumbo« table z vsebinami razmeščenega muzeja 20. stoletja. Projekt se vleče že leta. Dolgočasno bi bilo navajati obljube odgovornih uprav. Sedaj še končni udarec: število tabel je od osem padlo na tri. Tresla se je gora, rodila se je miš.

Platnica in prvi članek sta posvečena predsedniku vlade. Zadnji stavek pravi: »S temi predpostavkami upajmo (sic!), da se rešimo iz zagate ...« Majske evropske volitve so obvezna vsebina. V časopisu Isonzo Soča najdemo nekdanja izhodišča in neuresničene namene združene Evrope, ker se je Komisija upirala Parlamentu. Omenjen je tudi EZTS, ki postaja prava farsa.

Slikanica obravnava drobno korupcijo na meji z Romunijo. Otroška (morda otročja) pripoved se zaključuje z lulanjem na kekse, ki jim ni bilo usojeno dospeti do cilja. Pri vsem, kar se dogaja v upravljanju, podjetjih, strankah in davkarjih, je tolažba z daljno Romunijo seveda »pomirjujoča«.

Na petih straneh se glavni urednik posveti sodelavcu zadnjih let. Italo Chiarion je pomemben lik pokrajinskega političnega življenja (KPI), v katerega se je vključil, »... čim je bilo mogoče, se pravi po pozitivnem zaključku borbe za nacionalno pripadnost Gorice Italiji, za kar sem si dejavno prizadeval v vrstah AGI in Lega Nazionale ...«. V pokrajinskem tajnistvu je ostal do leta 1978.

Na strani 20 najdemo v naslovu o Ljubljani pravo jezikovno cvetko - »Pisma iz slovenske capitale«. Bolj kot za skratka gre za pravega hudiča! V članku najdemo spodbude, naj vendar Goričani spoznajo bližnjo prestolnico.

Članek o Soči dokazuje, kako se obratno sorazmerno več zanimanje goriških salonskih naravovarstvenikov v primerjavi z njihovo prisotnostjo na soških bregovih ali v sami strugi. Govori se o evropskih sredstvih, Unescovi zaščiti (!), natočuje se o slovenskem nespoštovanju dogovorjenega, da pa bi kdo pomagal uredi-

Ena izmed »jumbo« tabel

ti izstop na breg za skoraj tri desetletja trajajočo Soško regato, ni govora! Dobro je zastavljen članek o kipu beneškega leva, ki so ga po zasedbi novih ozemelj namestili v Gradišču 21. aprila 1924, na dan, ki ga je fašizem vsilil namesto praznika prvega maja. Treba je bilo pač zbrisati avstrijsko prisotnost. Tudi članek o poimenovanju obdobja 1914-1918 postavlja nekaj retoričnih vprašanj, za koga je bila tista vojna »velika«. Vse več se v javnosti pojavljajo opomini, da se je ogromno tukajšnjih prebivalcev udeležilo vojne na avstrijski strani.

Veličini in zatonu Goriške grofije so posvečene štiri strani. Ne gre za obnavljanje plemiških rodovnikov, temveč za usodo štirjevega ozemlja od peripetij v prejšnjem stoletju, ko se je ozemlje skrhilo na 466 kv. kilometrov. V prispevku beremo tudi o sodiščih, mostovih in najnovejšem pojavu ukinitve pokrajin. Poziv v duhu poenotenja Gorice in Nove Gorice je prikladal razmišljanje, ki se je porodilo pred petimi leti, in sicer da bi se Nova Gorica lahko imenovala Gorica, saj ni več nova. Kako bi se potem imenovalo mesto pod gradom? Gorizia? Lega Nazionale bi praznovala! Stara Gorica? To je bedarija, ki so jo oblikovali v Vipavski in Soški dolini. Vprašljiva je dvojezična varianta Gorica-Gorizia, kajti samodejno bi Gorica pomenila ulice in trge od Erjavčeve ulice proti vzhodu, Gorizia pa vse od Škabrijelove zahodno. Želimo prav to?

Zavezniki so bombardirali Goriško ravnino. Tega nimamo v zavesti. Kdo pa je razen »dlakocepecv« slišal, da je med Goriško fronto enota VDV napadla in uničila letala na letališču?! Top secret! Saj bi sicer izpadlo, da niso bili partizani ušivi razcapani, temveč tudi komandosi. Podatke o žrtvah ameriškega bombardiranja najdemo v samem članku.

»Potovanje v Ženevo« (v kazalu z napako) nas odnese v druge loge, kjer je nekaj podobnosti z našim obmejnim stanjem. Iz rimskih časov je opis zadnjega pohoda cesarja Maksimina. Prispevek v furlanščini obravnava praznovanje prvega maja skozi stoletja z osebno anekdoto piščeve mame, ki je z rdečimi nageljni izživala orožnike kar sredi Travnika. Kot da se kraškimi breznomi nikoli ne moremo izneveriti, zato jih tudi v 102. številki najdemo v prispevku, ki ožigosa njihovo pavšalno in »počez« obravnavo. Umetne vdolbine pa so predmet članka, ki opisuje nastajanje in odmiranje vojaških bunkerjev na Krasu.

Del časopisa, ki je posvečen umetnosti, je statistično pomemben, ker nam posreduje seznam skoraj 150 umetnikov čezmejnega goriškega prostora. Lahko beremo o ustreljenih na grajskem dvočišču, nekaj kuhinjskih receptov in priložnostnih »Potepanj« ter omenimo bralca, ki se mu ne dobro svita, kaj se je to dogajalo v preteklosti s še vedno nekimi »slavi« v narekovanjih.

In še o časopisni dvojezičnosti, ki je v zadnjem letu povzročila napetost zaradi »počez« odnosa do slovenščine. Od 21 člankov je prevedenih ali obnovljenih 11. Ni razumljiv pristop do podnapisov: včasih so prevedeni, večkrat ne, celo v istem članku! Petdeset je škratov in nerodnosti, na desetine je manjkajočih vejic. In uporaba imen? Mario za Marko, Sv. Chiara za sv. Klara, v Petejanu namesto v Petovljah, goričani za Goričani, Trentina ali Trentinskega namesto Tridentskega, Julijske Krajine za Julijske krajine, na Majnici za na Majnicah, Doberdobu za Doberdobo, Francoske in Jugoslovanske meje namesto francoske ali jugoslovanske ... (ar)

Pokopališče na Vrhu (levo) in Peči

Prebivalci Vrha že dalj časa opozarjajo na pomanjkljivo skrb za red na pokopališču, posebej na novem delu. Na zid so naslonjeni kamniti in cementni okvirji starih nagrobnikov, deli betonskih plošč, leseni okvirji in še drug material, ki bi ga morali zakupniki grobišč ob obnovi ali zamenjavi nagrobnikov odpeljati v odlagalisce. Tudi velik kup zemlje ne prispeva k lepemu oz. urejenemu videzu. Podobno stanje je tudi na pokopališču na Peči.

NOVA GORICA - Odmevi na načrtovano selitev univerze v Vipavo

Gre za taktiziranje?

Začudenje nad izbiro poplavno ogroženega zemljišča v Vipavi, naselju, ki premore vsega 1.200 prebivalcev in spraševanje o tem, kaj je v ozadju - tako bi lahko strnili odzive javnosti glede ne več novice, da je upravni odbor Univerze v Novi Gorici 6 hektarjev (z možnostjo za dodatne tri) kmetijskega zemljišča v Vipavi, ki je povrh vsega poplavno ogroženo, izbral kot najprimernejše za lokacijo bodočega univerzitetnega kampusa. V isti sapi je bilo sicer povedano tudi, da ima to zemljišče pomanjkljivosti, ki pa jih mora vipavska občina odpraviti v šestih mesecih.

Prav pogojna odločitev daje slutiti neki maneverski prostor, ki si ga univerza pušča še odprtega. Prav ugibanj o morebitnem taktiziranju vodstva univerze in morda tihem upanju, da bi se od novogoriške ponudbe - edine, ki je po besedah predsednika upravnega odbora Univerze, Borisa Perica, možna alternativa vipavski lokaciji, dalo še kaj iztržiti, je največ v zraku. Kajti če pogledamo, kaj je na eni in kaj na drugi strani tehtnice, je res nekoliko nenavadno, da se je jeziček nagnil na vipavsko stran.

V Novi Gorici ponujajo univerzi resda manjše zemljišče na travniku nasproti Perle, ki pa omogoča gradnjo v višino. Gre za elitno lokacijo v središču mesta, ki se smatra za regijsko središče, zemljišče je bilo univerzi ponujeno brez nakupa, z brezplačno stavbno pravico. V Vipavi je za kampus skupno na voljo 9 hektarjev zemljišča, kar bi po besedah rektorja Danila Zavratnika omogočalo gradnjo t.i. ameriškega tipa kampusa. Za »prvih« šest hektarjev bi univerza odštela milijon evrov. Težava je v tem, da gre za poplavno območje in za kmetijska zemljišča, ki jih mora občina šele prenesti nase s Sklada kmetijskih zemljišč. Postopki za urejanje tovrstnih zadev so po navadi precej dolgi, vipavski župan Ivan Princes zagotavlja, da se bo to zgodilo v dvajsetih dneh.

Se bo univerza torej res odpovedala mestu in mesto univerzi? Na odgovor bo očitno treba počakati še kakšen mesec ali pa kar napovedanega pol leta.

Kaj pa o napovedani selitvi univerze menijo predstavniki nekaterih novogoriških institucij?

»Preselitev Univerze Nova Gorica v Vipavo je v danih razmerah za univerzo dobra razvojna poteza, ni pa dobra za razvoj Nove Gorice. Kaže na to, da objektivno stanje duha in struktura političnega vpliva danes nista sposobna zaustaviti zmanjševanja gospodarskega, izobraževalnega in

Lokacija v središču Nove gorice - edina alternativa vipavski

FOTO K.M.

kulturnega potenciala občine,« meni Jožko Čuk, direktor novogoriškega Slovenskega narodnega gledališča.

»Zakaj bi se univerza preselila v Vipavo, ko pa v novogoriški občini deluje že toliko let? Ali res potrebujemo ameriški tip kampusa?« se sprašuje Lara Brun, direktorica novogoriškega Mladinskega centra, ki dvomi, da si študentje sploh želijo takega tipa kampusa. »Namreč, da so tako distancirani od nekega središča - univerza bi morala v tem primeru ponuditi ogromno dejavnosti izven samega študija,« opozarja Brunova, ki je trdno prepričana, da bi morala novogoriška občina oziroma mesto obdržati univerzo. »Če bi imeli kampus sredi mesta bi pridobilo vse mesto. S tem začne živeti. Pa tudi mladina velikokrat ostane v okolju, kjer študira ... ne nazadnje, univerza bi prinesla tudi nova delovna mesta. Kljub vsemu imam še vedno upanje, da bo Nova Gorica univerzo vendarle obdržala, da selitev v Vipavo vendarle ni dokončna odločitev,« zaključuje Lara Brun.

»Menim, da je to za mesto Nova Gorica in za bodoče regijsko središče velika škoda,« odločitev za vipavsko lokacijo obžaluje Pavla Jarc, direktorica novogoriškega Kulturnega doma. »V Kulturnem domu smo se potihoma celo nadejali, da bomo na lokaciji v središču mesta imeli nov kulturni center in za sosedo prav Univerzo v Novi Gorici s kampusom in vseni pripadajočimi objekti. Upajmo, da odločitev upravnega odbora univerze ni dokončna in da se bo z novogoriško občino vendarle našla rešitev, da bi univerza ostala v mestu.«

Katja Munih

ŠEMPETER - »Living Fountains«

Prenavljajo preko tri stoletja stari vodnjak

Predstavlja spomenik stavbne dediščine in je varovan

V Šempetru bodo obnovili vodnjak iz 17. stoletja, ki predstavlja spomenik stavbne dediščine in je kot tak tudi varovan. Obnova se bo izvedla v okviru evropskega projekta oživiljanje vodnjakov in kalov v čezmejnem območju - »Living Fountains«. Pogodbo za obnovo sta ta teden podpisala šempetrski župan Milan Turk in Lucija Kočevar, direktorica podjetja Remont Ajdovščina. Z racionalno porabo sredstev in z dodatnimi 8.000 evri, ki jih je občini uspelo v okviru omenjenega projekta pridobiti, bo tako obnovljen še peti vodnjak, tokrat v Šempetru. Vrednost del znaša 27.400 evrov.

Vodnjak, datiran v 17. stoletje, stoji v središču naselja, pri župnišču. Okrog 40 metrov globoko izkopen prostor v obliki jaskša je obložen s kamnitimi bloki. Na površini je zidan in ometan valjast oklep, obnovljen v prvi četrtini dvajsetega stoletja, ki ga zaključuje profiliran betonski rob in kovana naprava za dvigovanje vode. Predstavlja spomenik stavbne dediščine lokalnega pomena in je kot tak tudi varovan. Zato bo obnovljen skladno z usmeritvami in v so-

delovanju s Zavodom za varstvo kulturne dediščine. Poleg vodnjaka podjetje Remont že opravlja obnovitvena dela na stanovanjskem objektu v Ulici Nikola Tesla, ki je v lasti občine. Posegi v pritlični objekt v podstrešjem bodo minimalni, vrednost del je 41.500 evrov. Obnovljeno stanovanje bo namenjeno za neprofitni najem. (km)

Šempetrski vodnjak

GORICA - Nadškof ob veliki noči

»Brez upanja si mrtev«

Cerkve apostolov ni perfektna in idealizirana - Tukajšnja stvarnost je vredna, da jo ljudje spoznajo in doživijo

Gost zadnjega srečanja »pod lipami« pred veliko nočjo je bil nadškof Carlo Roberto Maria Redaelli. Na večeru, ki sta ga organizirala Kulturni center Lojze Bratuž in krožek Anton Gregorčič, je spregovoril o sebi, o tem, kako doživlja Gorico, o papežu Frančišku, o skrivnosti največjega krščanskega praznika, ki je pred nami, in še o marsičem. Z njim, ki je eden najmlajših škofov v Italiji, se je v mali dvorani centra Bratuž pogovarjal Simon Peter Leban.

Nadškof se je rodil pred 58 leti v Milanu, »milijonskem mestu, ki pa je precej homogeno«, na Goriško je prišel jeseni 2012. Tu je odkril sicer dosti manjšo stvarnost, »ki je vredna, da jo ljudje spoznajo in doživijo«, saj je zaradi različnosti kultur in občutljivosti posebno zanimiva in očarljiva. »Tu stopiš iz latinskega v popolnoma drugačen, slovanski svet, ki se tu začneja in se nadaljuje daleč proti Vzhodu,« je sam povedal. V svojem prvem pastirskem pismu goriškim vernikom je nadškof postavil vprašanje, kdo je cerkev, in jih povabil, naj spet odkrijejo Apostolska dela. V pripovedi o prvih krščanskih skupnostih bodo našli cerkev apostolov, ki »ni perfektna in idealizirana«, temveč cerkev navadnih ljudi, ki so doživljali tudi trenja in nesoglasja; čar prve cerkve je v tem, da niso imeli priročnika, po katerem bi živeli, so pa pustili, da jih je vodil Duh. Ta namreč »preseneča« in presega zgolj človeške načrte. Cerkev je doživela veliko presenečenje z umikom Benedikta XVI. in še večje z izvolitvijo Frančiška, papeža, ki je pozoren do vsake osebe (»Ko te gleda, v tistem trenutku zanj obstaja samo ti«) in ki si želi »revno cerkev za revne«. Po mnenju nad-

Nadškof Carlo Roberto Maria Redaelli, ob njem Simon Peter Leban

FOTO L.K.

škofa ima ženska v cerkvi posebno vlogo, saj razumevanje verskih vprašanj izključno z moškim pristopom ni in ne more biti dovolj izčrpno. Sploh pa bi v cerkvi lahko marsikatero službo prevzeli laiki, saj »duhovništvo ni edina in najpomembnejša služba v cerkvi. Vsakdo ima svojo vrednost«.

Na vprašanje o družini je Redaelli dejal, da so zakonski pari danes zelo osamljeni in potrebujejo oporo, saj jim družbeni kontekst res ne pomaga, kot se je to dogajalo v preteklosti. Cerkev bi jim morala nuditi ne le tečaj pred poroko, temveč kaj več podpore tudi po njej. Tudi v tem, kot v marsičem drugem, je pomembno, da se ne predamo malodušju, da ne izgubimo upanja. Ne smemo dovoliti, da nam kdo oropa upa-

nje, kot je to večkrat dejal tudi papež, saj - »če izgubiš upanje, si mrtev«.

Kaj pa sploh je velika noč? Njeno bistvo je »novost vstajenja«, nekaj, kar tako uhaja logiki, da o njem zelo težko razmišljamo. Če je življenje seme, je vstajenje rastlina, ki zraste iz njega: med obema je kontinuiteta, in vendar gre za povsem drugačni stvarnosti. Dosti lažje je razmišljati o križu kot bolečini, hudobiji, trpljenju in smrti. »Križ spregovori vsakomur,« je nadškofovo sporočilo ob veliki noči: »In Bog na križu zastavlja vprašanja.« Redaelli, tako kot že njegovi predhodniki, se bo jutri navsezgodaj udeležil tradicionalnega slovenskega vstajenskega slavlja v goriški stolni cerkvi, ki se bo začelo ob 6.30.

GORICA - V pričakovanju na vzpenjačo

V grajskem naselju po novem parkirišču in enosmerne ceste

Obnovljeno grajsko naselje

V pričakovanju na začetek obratovanja grajske vzpenjače je goriška občinska uprava uvedla nov prometni režim v grajskem naselju. Ker so obnovitvena dela malodane dokončana - pred uradnim odprtjem morajo le še urediti signalizacijo -, tam ne velja več režim cone z omejenim prometom. Naselje je torej spet odprto vozilom z izjemo avtomodomov in tovornih vozil z več kot 3,5 tonami, saj so Leopoldinska vrata preozka. Vožnja v naselju je speljana po enosmernih cestah, okrog 45 parkirišč pa so zagotovili na Seghiz-zijevem trgu in vzdolž pločnikov oz. obzidja v smeri Leopoldinskih vrat. Za pešce so nazadnje uredili varne poti, ki vodijo na grad.

Občina bo zagotovila odprtje grajskega muzeja tudi med velikonočnimi prazniki. »Turistom in Goričanom, ki bodo ta dva dneva preživeli v Gorici, želimo omogočiti ogled gradu in rezultata obnovitvenih del,« pravi župan Ettore Romoli in dodaja podatke o obiskovanosti gradu: od prvega januarja do polovice aprila so prodali 5.310 vstopnic, kar je okrog 40 odstotkov več kot v istem obdobju lani.

Kraške dobrote na trgu

Tržiško in devinsko-nabrežinsko občina bo združila prireditve »Terra di magici saporici«, ki jo financira EU. Med 2. in 4. majem bo v tem okviru na Trgu Republike v Trzinu potekalo 18 dogodkov, v okviru katerih bodo promovirali kraško kulinariko.

Pobegnili z oblaki

V četrtek so policisti obravnavali tatvino oblačil v trgovskem centru v Novi Gorici. Tatvino naj bi izvršila mlajša ženska, ki je pobegnila neznano kam. Trgovino je oškodovala za približno 450 evrov.

Panovec še čistijo

Akcija čiščenja Panovca po novembrskem vetrolomu, ki se je začela v četrtek in nadaljevala tudi včeraj, se bo predvidoma zaključila danes. V četrtek so pirotehnik našli sedem neeksplozivnih ubojnih sredstev, čiščenje poti in spravilo lesa je potekalo brez težav. (km)

Kusterle v Gradišču

V galeriji Spazzapan v Gradišču in v palači Locatelli v Krmini dostava vodena ogleda razstave umetnika Roberta Kusterleta »I segni della metembiosi«. Prvi se bo začel ob 16. uri, drugi pa ob 17.30.

Velikonočni koncert

V ponedeljek ob 17. uri bo v Baziliki Marijinega vnebovzeta na Sveti Gori velikonočni koncert Univerze v Novi Gorici; nastopil bo Komorni zbor Ave. (km)

Rio2 in pustarji v Trzinu

Ob izidu filma Rio2 bo danes ob 16.30 pred tržiškim Kinemaxom praznik za otroke. Za vzdušje bodo poskrbeli pustarji iz Štarancana, ki so na tržiški povorki slavili z vozom Rio.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL PONTE, Ul. don Bosco 175, tel. 0481-32515.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
LUZZI DAVERIO, Ul. Matteotti 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V TRZINU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH
ALL'ANGELO, Ul. Roma 18, tel. 0481-777019.

Gledališče

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 22. aprila ob 19.30 »Rokovnjači« (Miha Nemec, Nejc Valenti, Niet). 23. aprila ob 20. uri »Po Magrittu« (Tom Stoppard); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Razstave

RAZSTAVO »NAD GORICO PO PRAVICO« bodo ob 300-letnici velikega tolminskega punta odprli v sredo, 23. aprila, ob 17.30 v Kulturnem domu v Gorici in ob 18.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. V Kulturnem domu bo znani slovenski slikar Rudi Skočir razstavljaval ilustracije, ki jih je naslikal na tematiko »Tolminci« po literarnem delu Ivana Preglja. Likovna dela bo predstavil zgodovinar Janez Kavčič. V Kulturnem centru Lojze Bratuž bo odprtje razstave dokumentarnega značaja s posebnim poudarkom na življenjskih razmerah izpred treh stoletij, ki nosi naslov »Tolminska v času velikega punta«. Razstavo bo predstavila avtorica in zgodovinarica Karla Kofol.

V MESTNI GALERIJ NOVA GORICA na Bevkovem trgu 4 je na ogled slikarska razstava Brine Torkar z naslovom »Jaz med zemljo in nebom«; do 25. aprila ob ponedeljku do petka 9.00-13.00, 15.00-19.00, ob sobotah 9.00-12.00.

V GALERIJ MARIO DI IORIO v državni knjižnici v Ul. Mameli v Gorici je na ogled razstava France Morandi z naslovom »Solitudini«; do 26. aprila ob ponedeljku do petka 10.30-18.30, ob sobotah 10.30-13.30.

V GALERIJ STUDIOFAGANEL na Drevoredu 24. maja 15/c v Gorici je na ogled fotoinstalacija Roberta Kusterleta z naslovom »La sacra Tova-glia«; do 26. aprila, več na www.studiofaganel.com.

V FUNDACIJ GORIŠKE HRANILNICE v Gosposki Ul. (Ul. Carducci) v Gorici je v sodelovanju s Tržiškim kulturnim konzorcijem na ogled razstava »Vito Timmel. Suggestioni secessioniste a Monfalcone«; s prostim vstopom do 27. aprila od srede do petka 16.00-19.00, ob sobotah in nedeljah 10.00-19.00. 20., 21. (z vodenim ogledom ob 17.30) in 25. aprila odprto 10.00-19.00.

V GALERIJ LA BOTTEGA v Ul. Nizza 4 v Gorici je na ogled slikarska razstava Roberta Da Lozza; do 30. aprila od torka do sobote 10.30-12.00, 16.30-19.00.

V LOKALU CICHETTERIA AI GIARDINI v Ulici Petrarca v Gorici v organizaciji fotografskega krožka BFI bo na ogled fotografska razstava »London Calling« Daniela Faganela; do 4. maja; več po tel. 329-1159290 (Tullio Marega).

V PALAČI ATTEMS na Trgu De Amicis 2 v Gorici je na ogled razstava Dina Facchinettija »Lurlo del barco«, obogatena s tremi deli na temo razpela; do 4. maja od torka do nedelje 10.00-17.00; več na www.provincia.gorizia.it.

V LOKALU HIC CAFFE' v Ul. don Bosco 165 v Gorici je na ogled razstava Renza Perca z naslovom »Il cuore e il pennello«; do 18. maja od ponedeljka do sobote 7.30-13.30, 15.30-21.00, ob nedeljah 8.00-13.00; vstop prost, informacije na hiccaffe@libero.it.

V PILONOV GALERIJ v Prešernovi ul. 3 v Ajdovščini je na ogled razstava najnovejših slik Bogdana Borčiča; do 18. maja od torka do petka 8.00-17.00, ob nedeljah 15.00-18.00; informacije po tel. 003865-3689177.

ROBERTO KUSTERLE »I segni della metembiosi«: razstava v galeriji Spazzapan v Ul. Ciotti 51 v Gradišču je na ogled ob torkih, sobotah in nedeljah 10.00-19.00, ob sredah, četrtek in petkih 15.00-19.00, več na www.galeriaspazzapan.it). V Muzeju teritorija v palači Locatelli v Krmini je na ogled ob četrtek in petkih 16.00-20.00, ob sobotah in nedeljah 10.30-12-30, 16.00-20.00. Obe razstavi bosta na ogled do 1. junija.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: v petek, 25. aprila, ob 20.15 »Horror mundi/Groza sveta« nastopata Svetlana Makarovič in Zlatko Kaučič; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter uro pred koncertom (tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si).

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 19.30 »Rio 2 - Missione Amazonia«; 21.20 »Noah«. Dvorana 2: 15.15 »Noah«; 17.45 - 19.50 - 22.10 »Gigolò per caso«. Dvorana 3: 17.50 »Noah«; 16.00 - 20.15 - 22.10 »Grand Budapest hotel«. **DANES V TRZINU**
KINEMAX Dvorana 1: 15.15 - 17.00 »Rio 2 - Missione Amazonia«; 18.50 - 21.20 »Noah«. Dvorana 2: 16.00 »Rio 2 - Missione

Amazonia«; 17.50 - 20.00 - 22.10 »Transcendence«. Dvorana 3: 15.30 »Noah«; 18.00 - 22.10 »Rio 2 - Missione Amazonia«; 22.00 »Storia di una ladra di libri«. Dvorana 4: 15.30 - 17.20 - 19.50 - 22.10 »Gigolò per caso«. Dvorana 5: 15.20 »Storia di una ladra di libri«; 17.45 - 20.10 - 22.10 »Grand Budapest hotel«.

Čestitke

Danes vse veselo je pri nas doma, ker naša SANDRA rojstni dan ima! Zdravja, sreče in polno lepih dni ti iz srca želijo vsi, ki te imajo radi.

SANDRA, želimo ti zdravja in sreče, življenje naj ti v miru teče. En poljub na vsako stran prejmi za 50. rojstni dan. Čestitamo! Vanja iz Nove Gorice, Silvana, Denise in Karin.

Dobrodošla NIKITA in JAN PRINČIČ! Pridni mamic Savini in ponosnemu očku Andrei vse najboljše. Loredana, Lara in Roberta.

Andrei in Savini sta se rodila JAN in NIKITA. Novim staršem, nootom Dariotu, Franki, Stankotu in Suzani ter stricem iskreno čestitamo Dario, Edes, Carol, Evelyn, Branka, Dario, Erik, Ančka, Erika, Igor, Viana in vsi iz Kštbuna.

Izleti

KRUT obvešča člane, da se nadaljuje vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Petrcanih blizu Zadra od 21. do 28. junija; informacije in prijave v goriškem uradu, Korzo Verdi 51/int., tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it, ob torkih od 9. do 12. ure ali na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SPDG vabi v ponedeljek, 21. aprila, na tradicionalno druženje, ki bo tokrat obogateno z obiskom opatije Rožac in ogledom kamnoloma pod Krminko goro, zanimivim naravnim eksponatom povezanim z mlinarstvom. Priporoča se primerna obutev. Prevoz z lastnimi sredstvi. Zbirališče ob 9. uri pri športni hali v Podgori.

KRUT obvešča člane, da se lahko že prijavijo za skupinsko bivanje z možnostjo prilagojenega paketa za zdravje ali dobro počutje v Šmarjeških Toplicah od 15. do 24. junija, v goriškem uradu, Korzo Verdi 51/int., tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it, ob torkih od 9. do 12. ure ali na sedežu v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

KD BRIŠKI GRIČ prireja 1. maja tradicionalni pohod, ki bo potekal po krajih znanih iz prve svetovne vojne. Start bo ob 6. uri z Bukovja, kamor se bodo udeleženci vrnili okrog 17. ure. Zaželen je prijava; informacije po tel. 0481-884226 (Silvan).

PD RUPA-PEČ vabi na letošnji tradicionalni izlet v Jordanijo, ki bo potekal od 19. do 26. avgusta; informacije po tel. 0481-882285 (Ivo).

Obvestila

OBČINSKA KNJIŽNICA SOVODNJE je odprta ob torkih 15.00-18.00, sredah 10.30-12.30 in četrtek 8.30-10.30 in 15.00-18.00.

POKRAJINSKA MEDIATEKA UGO CASIRAGHI v Ul. Bombi v Gorici obvešča, da bo v velikonočnem obdobju in v času prvomajskih počitnic zaprta od 20. do 27. aprila ter 2. maja; informacije po tel. 0481-534604 ali na info@mediateca.go.it.

V NARAVNEM REZERVATU CENTRA GRADINA v Doberdolu bo 27. aprila od 10. ure dalje potekal laboratorij za otroke od 6. leta starosti na temo obnovljivih energetskih virov; obvezna prijava po tel. 333-4056800.

ZDRUŽENJE CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV - GORICA sporoča vsem, ki so se prijavili na natečaj za slovensko peto mašo ob 40. letnici ustanovitve Zdrženja, da iz organizacijskih razlogov bo strokovna komisija določi-

la dobitnika nagrade in eventualnih posebnih priznanj najkasneje do 30. aprila. Rezultate bo komisija odposlala avtorjem do vključno 15. maja. Sodelujočim se organizatorji zahvaljujejo za poslano delo in se obenem opravičajo za zamudo.

FUNDACIJA GORIŠKE HRANILNICE je objavila razpis za financiranje dejavnosti v letošnjem letu. Obrazce (na spletni strani www.fondazionecarigo.it) je mogoče izpolniti in odposlati edino preko spleta najkasneje do 30. aprila, nato pa morajo prosilci do 12. maja oddati v uradih Fundacije ali poslati preko pošte izpolnjene in podpisane obrazce. Vsak prosilec lahko vloži samo eno prošnjo za leto 2014, šole in vzgojne ustanove pa dve prošnji; informacije v uradu Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ulici (Ul. Carducci) 2 v Gorici (od ponedeljka do petka med 8.15 in 13.15, tel. 0481-537111).

Šolske vesti

VEČSTOPENJSKA ŠOLA S SLOVENSKIM UČNIM JEZIKOM V GORICI obvešča, da je v teku posodobitev pokrajinskih lestvic za triletnje 2014-2017. Učno osebje naj nujno potrdi ali posodobi svoj vpis na pokrajinskih lestvicah (»graduatorie esaurimento«), sicer bodo zainteresirani z njih nepreklicno izbrisani. Procedura poteka telematsko, zato zamude ne bodo upoštevane. Čeprav posodobitev (potrditev) lastnega položaja v pokrajinskih lestvicah zapade 10. maja, naj zainteresirani to uredijo čimprej, saj lahko pride zadnji trenutek do zapletov, ki jih ni mogoče hitro rešiti. Učno osebje, ki ni še akreditirano na »ISTANZE ON LINE«, naj to stori nemudoma preko šolskega tajništva.

Prireditve

OBČINA SOVODNJE sporoča, da bodo svečanosti za obhajanje obletnice osvoboditve potekale s polaganjem vencev pri spomenikih padlim: 24. aprila ob 19.45 v Gabrijah z zbirališčem na Trgu Neodvisnosti in nato ob 20. uri odhod ter slovesnost pri spomeniku. 25. aprila ob 10.40 v Sovodnjah najprej pri spominski plošči na cerkvi, nato pri spomeniku pred občino; ob 11.10 v Rupi pri spomeniku; ob 11.25 na Peči pri spomeniku, ob 11.45 na Vrhu odhod izpred centra Danica, nato osrednja slovesnost in daljši program ob 40-letnici spomenika.

V TRZINU bodo v petek, 25. aprila, ob 9. uri polagali vence na Trgu Unità; ob 9.30 se bodo zbrali na Trgu Aldo Moro pred bolnišnico San Polo, nakar bo sprevid krenil do pokopališča v Ulici XXIV Maggio. Spregovorili bodo predstavniki VZPI-ANPI, borčevske organizacije iz Nove Gorice in županja Silvia Altran.

VZPI-ANPI, AVL, SKGZ in združenje Krajevna skupnost Pevma, Oslavje in Štmaver bodo polagali vence v petek, 25. aprila, ob 8.45 pred ploščo padlim in spomenikom taboriščnikom pred železniško postajo, ob 9.15 v Pevmi, ob 10. uri v Podgori, ob 10.45 v Štandrežu, ob 11.30 na glavnem pokopališču v Gorici. V organizaciji AVL Gorica bo ob 11. uri v Ločniku maša, ob 11.45 bodo polagali vence pred spomenik mrtvim partizanom na ločniškem pokopališču.

RUSKI NARODNI ANSAMBEL KALINKA bo nastopil v Kulturnem domu v Gorici v četrtek, 8. maja, ob 20.30. Pri blagajni Kulturnega doma (Ul. Brass 20, tel. 0481-33288; info@kulturnidom.it) poteka predprodaja vstopnic.

V NOVOGORIŠKI KNJIŽNICI FRANCESCA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 bo v okviru projekta »Vse najboljše, Slovenija!« v torek, 22. aprila, ustvarjalna delavnica za otroke; več na www.ng.sik.si.

»CASTELLUM SILIGANUM 1001-2014«: praznovanje obletnice prve pisne omembe Solkana bo v četrtek,

24. aprila, ob 19. uri v avli hotela Sabotin v Solkanu. Na programu bodo predavanja Jerneja Vidmarja »Čemu so Solkanci sezidali cerkev Sv. Roka?«, nastop Dua Gita z naslovom »Presenetljivo zanimiv glasbeni svet naših prednikov«, razstava likovnih del solkanskih osnovnošolcev, pokušina zdravilnih zvrkov in magičnih napojev.

KNJIGARNA UBİK prireja v sodelovanju z združenjem Metropolitana Arci v četrtek, 24. aprila, ob 20.30 v prostorih Magazin Arcobaleno v Ul. San Michele 42 v Štandrežu predstavitev knjige Giorgia Mosettija »Chiama-temi Frank«.

V NOVOGORIŠKI KNJIŽNICI FRANCESCA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 bo v četrtek, 24. aprila, ob 18. uri predstavitev knjige Mitje Močnika »Misija Afganistan: ISAF SIKON 6«; več na www.ng.sik.si.

OBČINA DOBERDOB prireja v petek, 25. aprila, ob 10. uri mašo za padle v NOB v cerkvi v Doberdolu, sledilo bo polaganje vencev na spomenike padlim: ob 10.45 - Jamlje, ob 10.55 - Palčišče, ob 11.05 - Poljane; ob 11.15 bo osrednja slovesnost pri spomeniku padlim v Doberdolu, slavnostni govornik bo Aldo Rupel. Sodelovali bodo pihalni orkester Kras, KD Jezero, KD Kremenjak.

V RONKAH bo v petek, 25. aprila, ob 9. uri maša v cerkvi Sv. Lovrenca, ob 9.45 bo izpred občinske palače startal sprevid, sledilo bo polaganje vencev pri spomenikih; ob 10.30 bo svečanost na trgu pred občinsko knjižnico z nastopom orkestra Giuseppe Verdi iz Ronk. Spregovorila bosta župan Roberto Fontanot in Giuliano Poian pokrajinskega VZPI-ANPI, sodelovali bodo dijaki nižjih srednjih šol iz Ronk in Doberdoba, na ogled bo razstava Alferia Moreua; ob slabem vremenu se bodo udeleženci preselili v ronški avditorij.

VZPI-ANPI PODGORA IN SKRD A. PAGLAVEC vabita na svečanosti ob obletnici osvoboditve v petek, 25. aprila, ob 10. uri pri spomeniku padlih v narodnoosvobodilni borbi v Podgori. Na programu polaganje vencev s strani borčevskih organizacij in krajevnih društev, pozdravi delegacij, recitacije, nastop pevskih zborov iz Šempetra in Podgore ter slavnostni govor Katjuše Žigon.

ŠTANDREŠKA SEKCIJE VZPI-ANPI in kulturno društvo Oton Župančič prireja spominsko svečanost v petek, 25. aprila, ob 10.45 pred spomenikom na trgu v Štandrežu. Na programu polaganje vencev, nastop vokalne skupine Sraka, pozdravi, govori.

»IL GIOVEDI' DEL LIBRO 2014« v občinski knjižnici v Ul. Ceriani 10 v Trzinu ob četrtek ob 18. uri do 12. junija: 8. maja bo Anna Maria Sanguineti predstavila esej »Il Litorale Adriatico e gli Asburgo tra storia e cultura«; več na www.bibliotecamonfalcone.it.

DIJAŠKI DOM SIMON GREGORČIČ v Gorici prireja muzikal »Briljantina-Grease« v petek, 30. maja, ob 19. uri v veliki dvorani Kulturnega doma.

Mali oglasi

V ŠTANDREŽU, Ul. Matajur 11, prodamo kmečko hišo z velikim dvoriščem; tel. 0481-882112.

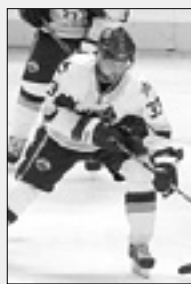
Pogrebi

DANES V SOVODNJAH: 13.00, Maurizio Peteani v cerkvi in na pokopališču.

DANES V REDIPULJI: 9.30, Paolina Anzolini vd. Marcuzzi (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču v Foljanu; 11.00, Giuseppe Zorzenon (iz videmske bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču v Foljanu.

DANES V RONKAH: 12.30, Enrico Morsolin s pokopališča v cerkev Sv. Lovrenca, sledila bo upepelitev.

DANES V KRMINU: 10.00, Carmina Lanni vd. Ilario (iz goriške splošne bolnišnice) v kapeli samostana Rosa Mistica in na pokopališču.

Kopitar play-off začel neuspešno

SAN JOSE - Hokejisti Los Angelesa so neuspešno začeli končnico severnoameriške hokejske lige NHL. Kralji Anžeta Kopitarja so izgubili v gosteh pri San Joseju s 3:6. Morski psi tako vodijo z 1:0 v zmagah, ekipi pa igrata na štiri zmage. San Jose je v prvih dveh tretjinah prevladoval in vodil s 5:0. V zadnji tretjini so kralji začeli zadevati, toda uspešni so bili le Jake Muzzin po Kopitarjevi podaji, Slava Vojnov in Trevor Lewis. Druga tekma bo v noči z nedelje na ponedeljek.

Milanski EA7 izenačil stanje

MILAN - Milanski Armani (na sliki ANSA Curtis Jerrells, najboljši strelec s 17 točkami) je v sinočnji drugi četrtfinalni tekmi košarske evrolige z 91:77 premagal izraelski Maccabi iz Tel Aviva in stanje v zmagah izenačil na 1:1. Moštva igrajo na tri zmage. Moskovski CSKA pa je tudi na drugi tekmi zanesljivo premagal atenski Panathinaikos. Končni izid je bil 77:51. Moskovčani vodijo z 2:0. Za uvrstitev v zaključni četverboj evrolige potrebujejo še eno zmago. Tretje tekme bodo na sporedu v ponedeljek.

NOGOMET - A-liga Napoli v Vidmu, Roma pri Fiorentini

VIDEM - V nogometni A-ligi bo danes na sporedu cel krog. Večina tekem bo ob 15. uri. Ob enakem času bo videmski Udinese na domačem Friuliju gostil Napoli. Tekma kroga bo ob 21.00, ko bo Fiorentina na domači zelenici gostila drugouvrščeno Romo. Vodilni Juventus bo ob 18.30 igral proti Bologni. Druge tekme: 15.00 Atalanta - Verona, Catania - Sampdoria, Chievo - Sassuolo, Genoa - Cagliari, Lazio - Torino, Milan - Livorno, Parma - Inter.

V SLOVENIJI - 1. SNL, danes: 16.30 Krka - Koper, 19.30 Zavrč - Maribor, 20.00 Gorica - Triglav; **2. SNL**: 17.00 Ankaran Hrvatin - Radomlje.

Nadal že »out«

MONTE CARLO - Španski teniški igralec Rafael Nadal se je na peščenem turnirju v Monte Carlu z nagradnim skladom 3,45 milijona evrov poslovlil v četrtfinalu. S 7:6 (1) in 6:4 je prvega nosilca premagal šestopostavljeni rojak David Ferrer. Slednji se bo v polfinalu pomeril s Švicarjem Stanislasom Wawrinko, ki je s 7:6 (5) in 6:2 ugnal Kanadčana Milosa Raonica.

V Ljubljani športna in ritmična gimnastika

LJUBLJANA - Konec tedna bo Ljubljana povsem v znamenju gimnastike. Od včeraj do jutri bo pod Rožnikom svetovni pokal v športni gimnastiki, deseti na slovenskih tleh, danes in jutri pa na Galjevici že 27. MTM Narodni dom, mednarodni turnir v ritmični gimnastiki. Nastopi na Galjevici se bodo začeli s tekmo najmlajših ob 9.30, ob 11.10 nadaljujejo kadetinke. Za konec uvodnega dne bo sledila še atraktivna tekma v članski kategoriji ob 17.10. Jutri bodo na sporedu še finalni nastopi najboljših šestih kadetinj, mladink in članic.

FORMULA ENA - Britanec Lewis Hamilton (Mercedes) je bil najhitrejši na prvem prostem treningu pred jutrišnjo dirko svetovnega prvenstva formule 1 za VN Kitajske v Šanghaju. Drugi čas je zabeležil Španec Fernando Alonso (Ferrari), najhitrejši na uvodnem treningu, tretjega pa Nemec Nico Rosberg (Mercedes).

HOKEJ NA LEDU - Svetovno prvenstvo divizije I (skupina A) v Južni Koreji

Za povratek med elito

KOLESARSTVO Tokrat le v vlogi pomočnika

Jutrišnja kolesarska spomladanska klasika Amstel Gold Race se bo zapisala v zgodovino slovenskega kolesarstva. Za to bo zaslužen Matej Mohorič, ki bo kot najmlajši Slovenec nastopil na dirki svetovne serije. Član ekipe Cannondale, ki bo oktobra dopolnil 20 let, na njej sicer ne bo imel rezultatskih ciljev, v glavnem bo opravljal vlogo pomočnika.

»V letošnji sezoni nimam nobenih posebnih rezultatskih ciljev. Zaenkrat se bom učil, če pa se bo na kakšni izmed dirk ponudila priložnost za dobro uvrstitev, jo bom poskušal izkoristiti. Zaenkrat še ne vem, če bom nastopil na dirki Po Sloveniji, a imam občutek, da bi na njej lahko imel proste roke, kar pomeni, da bi lahko napadel vrhunsko uvrstitev. V primeru, da bom nastopil in da ne bom imel le vloge pomočnika, ne bom napadel le bele majice najboljšega kolesarja, ampak tudi rumeno majico najboljšega v skupni razvrstitvi. Trasa dirke mi povsem ustreza, saj imam rad vzpone,« je dejal marljivi Gorenjec.

Mohorič letos se ni veliko dirkal, zaenkrat je vse moči preusmeril v trening. »Predvčerajšnjim sem se vrnil z ekipnega treninga na Tenerifih, navdušen sem, kako me je ekipa sprejela. Odlično se počutim, vsi smo kot velika družina, zelo dobro se ujamemo, zato komaj čakam, da to dokazem tudi na tekmovanjih,« je mladi Gorenjec z besedami pokazal, da ga vloga pomočnika zaenkrat prav nič ne moti.

V prvem delu sezone je po pričakovanju glavno ime ekipe Cannondale Peter Sagan. Po mnenju nekaterih Slovak na prvih klasikah ni povsem izpolnil pričakovanj, toda Mohorič se s njo dirka, še na nekatere je bil viden, na Flandriji in Roubaixu je v cilj prišel z najboljšimi. Mislil, da je zabeležil dobre rezultate, moštvo je z njim zadovoljno, njegove del sezone pa šele prihaja. Njegov in velik cilj ekipe je Tour, tam si želi zeleno majico najboljšega po točkah,« meni Mohorič, ki napoveduje, da bosta glavna aduta ekipe na naslednjih ardenskih dirkah predvsem Italijana Mercato in Moser.

Nadarjeni kolesar ima zaenkrat po ardenskih dirkah v načrtu še nastop na dirki Po Sloveniji in državnih prvenstvih: »Ne bo me na Giru in Touru, mogoče nastopim na Vuelti. Če me bo selektor Gorazd Štangelj uvrstil v reprezentanco za svetovno prvenstvo v Španiji, bom se z veseljem odzval in dal vse od sebe.«

SEUL - Po svetovnem prvenstvu na Švedskem 2013, ko se je Slovenija poslovila od elitnega razreda svetovnega hokeja, so si slovenski reprezentanti zaželeli samo eno: čim prej se vrniti med boljše. Med lanskim in letošnjim drugoligaškim SP so doživeli še izjemen vrhunec na olimpijskih igrah, a v naslednjih dneh bodo vse moči usmerili na SP v Aziji. Čeprav je februarjski Soči ostal zapisan z zlatimi črkami, pa slovenski hokejisti že gledajo naprej. V Južni Koreji ne bo vseh, ki so se enakovredno kosali z vesilami svetovnega hokeja in prišli do sedmega mesta na svetu. Zdaj bo naloga povsem drugačna, saj bo na drugoligaškem SP nastopilo šest reprezentanc. Prvo in drugo mesto vodita na elitno SP 2015, ki ga bo med 1. in 17. majem gostila Češka. Na domačem terenu bosta imeli na SP od 20. do 26. aprila morda za odtenek več možnosti kot običajno azijski vrsti, Japonska in Južna Koreja. Druge reprezentance so stare slovenske znanke; Ukrajina z zadnjih olimpijskih kvalifikacij in nekaterih prvenstev v zadnjih letih, Avstrija in Madžarska pa sta tako ali tako stalna partnerja, bodisi na prijateljskih ali uradnih tekmah.

Na zadnjem SP elitne skupine na Švedskem se je lani Slovenija predstavila z vsečnimi in borbenimi predstavami proti favoritom, a boleča poraza z Dansko po podaljškju in Belorusijo sta Slovincem preprečila možnost, da bi dosegli kaj več. Za poraz po podaljškju zadnji dan s Kanado so sicer dobili veliko točko, ki pa jih ni rešila izpada.

Avstrija bo ob Sloveniji glavna favoritka za eno prvih dveh mest v Seulu, pa čeprav so onstran Karavank po Sočiju precej prevetrili ekipo. Moštvi se že dve leti skupaj selita iz elitnega razreda v divizijo I in nazaj, trčili pa sta tudi na olimpijskih igrah, kjer so bili bistveno bolj zadovoljni Slovenci (zmaga s 4:0). Tudi zadnja prijateljska tekma se je razpletla po okusu Slovenije (3:2 po podaljškju), a selektor Matjaž Kopitar opozarja, da bo bližnje prvenstvo nekaj povsem drugega.

Kopitar tudi že dolgo ve, da ne bo imel na voljo najboljših postav.

Njegov sin Anže prav zdaj začena končnico lige NHL, še nekateri igralci pa so s svojimi klubi prišli do finalnih tekem in jih tudi ne bo - tudi ne prvega napada Robert Sabolič, Rok Tičar in Žiga Jeglič, saj so se vsi, poleg njih pa še branilec Aleš Kranjc, uvrstili v finale nemškega prvenstva. Prav tako ne bo prvega vratarja Roberta Kristana, ki igra v finalu slovaškega prvenstva, pa Sabahudina Kovačevića in poškodovanega Klemna Pretnarja.

V Aziji je tako delno pomlajena ekipa, vratarji Andrej Hočevar, Luka Gračnar in Gašper Krošelj, branilci Blaž Gregorc, Andrej Tavželj, Mitja Robar, Matic Podlipnik, Luka Tošič, Miha Štebih in Žiga Pavlin (v Trstu ima sorodnike) ter napadalci Marcel Rodman, David Rodman, Jan Urbas, Žiga Pance, Aleš Mušič, Jan Muršak, Miha Verlič, Anže Kuralt, Gal Koren, Tomaž Razingar, Jaka Ankerst, Boštjan Goličič in Rok Leber.

Sistem tekmovanja je enostaven; vsak dan bodo na sporedu tri tekme, skupno je pet krogov, če je po rednem delu izid neodločen, odločajo podaljški

oziroma kazenski strelji. Točke delijo po sistemu 3-2-1-0, prvo in drugo mesto prinašata glavni nagradi, selitev v elitno skupino, iz katere bosta letos v Belorusiji izpadli zadnjeuvrščeni ekipi iz predtekmovalnih skupin.

Razpored SP Slovincem ni najbolj pogodu, Kopitar obžaluje, ker se bodo najprej merili z Azijci, ki so najbolj »našpičeni« prav na začetkih tekmovanj, potem pa jim zbranost velikokrat pade. Posladek in morda tudi spet boj za prestižno prvo mesto (enak razplet je bil tudi na ljubljanskem SP 2012) pa se Sloveniji

Slovenski »ris«
Boštjan Goličič
na letošnji zimskih
olimpijskih igrah
v Sočiju

ANSA

SOBOTNI SMEROKAZ - Udinese, formula ena in kolesarstvo

Kljub veliki noči kar pester koledar športnih dogodkov

PEŠ NA TEKMO ... Pallamano

TS - Meran - Drevi ob 18.30 bo v športni palači Calza pri Čarboli zadnji prvenstveni nastop tržaških rokometashev. Žal je z nekaj nesrečnimi porazi (a tudi zaradi kakovosti nasprotnikov) spodletelo drugo mesto v skupini, tako da se za varovanje trenerja Oveglie sezona zaključuje tane. Tržačani so gotovi tretjega mesta v skupini, tako da bo tekma proti južnim Tirolcem le priložnost, da se Visintin in soigralci poslovijo od zvestih navijačev, ki bodo končno le lahko vstopili v športno palačo; društvo je namreč prestalo kazen dveh domačih tekem pred zaprtimi vrati. Meran je zadnji na lestvici v skupini za končnico, najbrž pa bo domači trener Oveglia danes namenil večjo pozornost tistim igralcem, ki so imeli doslej manj priložnosti, da bi se izkazali.

NA IZLET ... Udinese - Napoli - Ob Velikonočnih praznikih bodo izjemoma vse tekme A-lige istega dne, to se pravi danes. V 34. krogu bo Udinese pred

novim zahtevnim domačim dvobojem. Po Juventusovi prihaja na Friuli v goste še Napoli (pričetek tekme ob 15. uri). Furlani bodo morali pokazati nekaj več kot proti Juventusovi, če želijo osvojiti nove točke. Tekma kroga je vsekakor v Firencih, kjer bo Fiorentina gostila Romo. Rimljani, ki zelo potihem še upajo na naslov, morajo zmagati tudi na takih gostovanjih, če želijo ohraniti stik z Juventusom. A tokrat bodo pod še večjim psihološkim pritiskom, saj bodo že vedeli za končni izid Contejevih varovancev, ki bodo ob 18.30 proti Bologni iskali še 17. zmago (v prav tolikih tekmah) na domačem igrišču.

NA KAVČU ... VN Kitajske - Med tednom je ferrarijev tabor nekoliko pretresla novica o odstopu Stefana Domenicali, ki je posledica slabih rezultatov v zadnjih sezonah. Zlasti v tekoči, kjer ima Ferrari res obrobno vlogo z velikim zaostankom od Mercedes, ki je doslej povsem pometel s konkurenco. Bomo videli, če bo dirkalnikom iz Maranella zamenjava z Marcom Mattiaccijem kaj kori-

stila. Najbrž je do velike nagrade Kitajske minilo res premalo časa, da bi videli kako spremembo (čeprav se je Alonso na prostih treningih kar izkazal), tako da bo tudi na progi v Šangaju nesporni favorit mercedes z dvojico Hamilton-Rosberg, vsi ostali pa se bodo morali zadovoljiti z drobtinami.

Altimacni 1: Najboljše kolesarje na enodnevnih dirkah čaka zdaj triptih dirk po Ardenih. Začeli bodo jutri z dirko Amstel Gold Race, kateri bosta sledili še Valonska puščica in Liege-Bastogne-Liege. Zaradi nekoliko spremenjene trase bodo letos prišli nekoliko manj do izraza kolesarji, ki so posebno pripravljene za kratke in težavne vzpone. Krog favoritov je nekoliko širši (Slovincem in Italijanov tudi tokrat naj ne bi bilo v ospredju). Ob lanskem zmagovalcu Kreuzigerju pozor na Valverdeja, Rodrigueza in Gilberta. Dirko bo mogoče spremljati v neposrednem prenosu od 13. ure dalje po Rai Sport 2, od 15. ure dalje pa po Rai 3. Cilj je predviden okrog 16.30-16.45. (I.F.)

NAŠ POGOVOR - Luka Cijan, koordinator mladinskih ekip ŠD Sovodnje

»Rastemo, a nisem še zadovoljen«

Imeli so 32 otrok, zdaj jih je 106 - V prihodnji sezoni še mladinci

Ko se je trener in koordinator mladinskih ekip Luka Cijan pridružil ŠD Sovodnje (na začetku sezone 2011/12), je mladinski pogon belo-modrih štel 32 fantov in 3 ekip. Letošnjega junija bo konec tretje sezone »Cijanove dobe«. Obračun je več kot pozitiven. Presoditi je zelo enostavno: ŠD Sovodnje imajo letos 106 mladih nogometašev in 8 ekip (od mlajših cicibanov vse do naraščajnikov). Predsednik Zdravko Custrin, koordinator Luka Cijan in društveni odbor so si kot glavni cilj v »petletki« (do konca sezone 2015) postavili vzpostavitev celotne piramide: od mlajših cicibanov do ekipe mladincev (U21). »To nam bo uspelo že na začetku prihodnje sezone, saj načrtujemo, da bomo v prihodnjem prvenstvu imeli tudi ekipo mladincev. Načrt bomo izpolnili predčasno. Prehiteli bomo eno celo sezono,« nam je plane »belo-modrih« razkril Cijan in priznal: »Hitro vzpostavitev piramidalne strukture v mladinskem sektorju plačujemo z ekipo naraščajnikov in najmlajših, ki je številčno šibka in zaradi tega so tudi rezultati slabši. V tej ekipi pa imamo nekaj solidnih posameznikov. Samo za primer vam povem, da je Ivan Persoglia (letnik 1997) že opravil krstni nastop s člansko ekipo v 1. amaterski ligi.«

GIBALNO OPISMENOVANJE - ŠD Sovodnje so v letošnji sezoni začeli sodelovati tudi z otroškimi vrtci. Skupno torej ŠD Sovodnje letos sodeluje s petimi goriškimi osnovnimi šolami (od Sovodenj do Pevme in Števerjana) in petimi otroškimi vrtci izključno goriškega ravateljstva. »Z ravnateljicami in šolniki je sodelovanje odlično. Moram jih vse pohvaliti. Zelo dobro smo bili sprejeti. Za konec šolske sezone pripravljamo z goriškim didaktičnim ravateljstvom skupno športno zaključno prireditev, ki bo letos, če bodo sprejeli moje predloge, nekoliko drugačna kot druga leta. Želel bi, se učenci in učenke močno angažirali in živeli v tekmovanju. Športne šolske prireditve morajo postati bolj zabavne, občutene, doživete. Osnovnošolci morajo nestrpno čakati nanje. Se pripraviti. Tudi z navijanjem. Po dogodku pa bi morali o tekmovanjih govoriti še vsaj nekaj tednov,« pravi Cijan. Delovanje z najmlajšimi je temeljilo na motoriki. »V zimskem delu smo v celoti vadili osnovne motorične sposobnosti. Velike težave pa smo imeli s telovadnicami. Še dobro, da nam je Občina priskočila na pomoč.«

MLADOST - »Dogovor z Mladostjo je bil že napisan. Morali bi ga le podpisati, nato pa je vse splavalo po vodi,« se spomi-

nja Cijan, ki je še dodal, da so zdaj pogovori na mrtvem tiru. »Škoda, saj bi lahko tako zgradili večjo, močnejšo in bolj kakovostno nogometno šolo, ki bi koristila tako ŠD Sovodnje kot ŠZ Mladost. Dogovor pa mora v celoti podpirati obe društvi, saj mora temeljiti na enakovrednem odnosu dveh enakovrednih partnerjev. Nihče ne sme biti v podrejenem položaju.«

MLADINCI - »Želimo si, da bi bila ekipa mladincev izključno povezava mladinskega sektorja s člansko ekipo. Neke vrste prehod med člani. Najbolje in tiste, ki se najbolj trudijo, bi nagradili s tem, da bi jim dali možnost igranja pri članih. Tako bi spodbudili konkurenco, ki jo drugače pogrešam. Ekipa mladincev mora delovati kot neke vrste rezervoar za člansko ekipo. Lahko bi imeli 14/15 igralcev in drugo bi črpali pri mladincih. Zdaj jih moramo med člani imeti vsaj 22.

ŽENSKA EKIPA - »Lepo bi bilo, da bi v Sovodnjah ustanovili žensko ekipo in bi jo lahko vpisali v slovensko ligo. Malo sem se pozanimal in mogoče bi nam to uspelo, saj nekaj zanimanja, tudi med mlajšimi je. Opazil sem, da so poletni ženski nogometni turnirji zelo dobro obiskani.«

DOBRA GENERACIJA - »Otroci letnikov 2001 so izjemno dobra in homogena skupina. Če bomo z njimi dobro delali, bomo imeli tudi dobre rezultate. Ne smemo pa se zadovoljiti s trenutnim stanjem: absolutno moramo še dvigniti strokovni nivo treningov in trenerjev. Obetavni so tudi letniki 2002 in 2003. Z nogometaši teh letnikov bi lahko v prihodnjih letih ciljali na napredovanje v deželna prvenstva, v katerih je igralni nivo veliko višji, pa tudi prepoznavnost kluba večja.«

»Z MEDIJI SMO ZELO NERODNI« - »Opazil sem, da so naša športna društva, vključno z nami, zelo pomanjkljiva pri komunikaciji in predvsem obveščanju oziroma kontaktih z mediji. Živimo v času, ko se svet vrti okrog medijev, pa naj si bo to časopis, televizija, radio, internet in družbenimi mediji. Žal smo tu izjemno pomanjkljivi oziroma se ne zavedamo moči medijev in ne znamo jih izkoriščati. Podcenjujemo jih. S

Trener Luka Cijan

tem nočem težiti novinarjem, češ da oni morajo objaviti vse, kar jim mi pošljemo oziroma kar jih obveščamo. To naj sami presodijo, saj so za to primerno vzgojeni. Vsako društvo bi moralo imeti tiskovnega predstavnika. Žal pa ga nimamo oziroma te figure nočemo uvesti, ker bi nekaj stala. Dober tiskovni predstavnik je gotovo boljša investicija kot dober nogometaš, ki se lahko poškoduje oziroma te pusti na cedilu ob koncu sezone.«

BROŠURA, DVD IN TEČAJI - Cijan je dodal, da bi morali enkrat ali dvakrat letno izdati klubsko brošuro, neke vrste bilten. »Lahko pa bi celo snemali DVD s posnetki s treningov in tekem, tako da bi ostalo vse dokumentirano. To gradivo bi lahko uporabili tudi kot promocija pri iskanju pokroviteljev ali pa na izobraževalnih tečajih. Tu odpiram novo poglavje. Želim si, da bi nam uspelo vsaj nekajkrat letno organizirati strokovne tečaje za starše oziroma nogometaše in trenerje. Tudi z vidika socializacije bi bilo to izjemno pomembno. Pohvaliti moram ZSSDI, ki je pred kratkim organiziralo serijo zanimivih in koristnih predavanj.«

SPLETNA STRAN - »Če bi imel več časa, bi se posvetil tudi društveni spletni strani, ki bi morala biti hkrati funkcionalna (urniki treningov, tekem, koledarji, imena igralcev, letniki) in tudi vabljiva (slike, intervjuji itn). Forumov pa ne potrebujemo, saj so ponavadi nesmiselni in neproduktivni. Tam se ljudje le izživljajo. Za tako spletno stran pa žal potrebuje človek veliko časa in tudi strokovno podkovanost.«

PRAVILNIK - »Vsak klub bi moral sestaviti pravilnik, neke vrste etični kodeks (pravice in dolžnosti), ki bi ga morali starši pred začetkom sezone podpisati.«

OSEBNI IZKAZNICA NOGOMETARJA - »Vsak nogometaš bi moral imeti osebni karton oziroma osebno izkaznico. V datoteko bi sproti pisali vse podatke posameznikov: od višine, teže, posameznih testiranj, napredka, uspehov, padcev, poškodb in tako dalje. Do 18. leta starosti bi se nabralo kar precej zanimivih podatkov in analiz. Nekega dne lahko imaš v klubu talenta in ti tak profesionalni klub potrkna na vrata. Ti jim pokažeš vse te podatke. Prav gotovo ostanejo presenečeni nad takim metodološkim pristopom in se bodo še vrnili.«

SLOVENSKI TRENERJI - ŠD Sovodnje je edino naše nogometno društvo, ki ima v celoti (od U7 do članske ekipe) slovensko govoreči trenerski kader. Na Goriškem so ustvarili enotni slovenski prostor: Bogdan Komel in Rok Černe ter koordinator Luka Cijan prihajajo s slovenske strani nekdanje meje, Fabio Sambo in Sandi Gergolet pa predstavljata zamejski strokovni štab.

»Off the Record« (kar nismo snemali op. av.) je Luka Cijan predstavil celo vrsto pobud, idej, pomislekov in predlogov. Nismo se pogovarjali samo o športu. Pozna se, da prihaja Luka iz drugega okolja, čeprav le nekaj kilometrov stran od Sovodenj. Neobremenjen (politika in preteklost ga v tem kontekstu ne zanimata), izobražen (obiskal je kar nekaj tečajev svetovne mednarodne nogometne zveze FIFA), poln energije in novih idej.

Jan Grgič

INGRID STAREC Zlomila si je rebro, ampak je vztrajala

»Bila sem prava nešportnica,« priznava Ingrid Starec, Prosečanka, ki zdaj živi v Trstu. S športom se v otroških in najstniških letih ni nikoli redno ukvarjala, zdaj pa je popolnoma vzljubila gorsko kolo. »Pred tremi leti sva s partnerjem kupila gorsko kolo. Na začetku je bila zame to prava muka, ni mi bilo posebno všeč, saj mi ni šlo dobro od rok. Zlomila sem si tudi rebro. Vendar sem vztrajala in počasi tudi napredovala,« razlaga tridesetletnica (31 let bo dopolnila čez nekaj dni), zaposlena v zavarovalnici na Opčinah. Počasi pa se je muka razvila v pravo ljubezen: »Gorsko kolo sem popolnoma vzljubila lani poleti, ko sem v Sextnu spoznala, do kam vse lahko prideš s kolesom. Nato sem se preizkusila tudi v Stonemanu. To je tekna s samim seboj. Traso 110 kilometrov in 4000 metrov višinske razlike lahko prevoziš v enem, dveh ali treh dneh, sam odločiš, kako boš vozil. Važno je, da greš mimo vseh petih kontrolnih točk. Če ti uspe, prejmeš tudi nagrado, v zlato, srebrno ali bronasto pobarvan kamen. Prvič sem šla vodena, vendar traso lahko prevoziš tudi sam,« pravi Ingrid. Čeprav ne ravno dobro pripravljena, je celotno traso prevozila v treh dneh, zdaj pa ima že nov cilj: »Celotno traso želim prevoziti v dveh dneh! Junija bom poskusila. Ravno zato od januarja treniram tudi dvakrat tedensko spinning, enkrat tedensko pa walking, ob sobotah ali nedeljah pa kolesarim. Kupila sem si tudi cestno kolo, saj pravijo, da je to dobra vadba tudi za gorsko kolesarstvo.« Pred odhodom v Sexten se bo 1. maja preizkusila tudi na Triajurju, tekmi za gorske kolesarje in gorske tekače na Matajurju. Doslej se je za program treningov posvetovala s prijatelji, s katerimi vedno kolesari, zdaj pa bo poiskala tudi strokovno pomoč. O sebi pravi, da je prava rekreativka. Predvsem z vztrajnostjo je napredovala in se zdaj s kolesom poda tudi, ko dežuje, trenira pozimi in poleti, pa tudi ponoči: »Letos pozimi smo se povzpeli do kočice Zacchi. Vzpon smo prehodili, dol pa smo se spustili s kolesom. Povprečno vsak konec tedna prekolesarimo po približno 1000 metrov višinske razlike, včasih tudi po 70 kilometrov.« Prekolesarila je že vse poti na Krasu, zelo rada se poda v Istro, v Tolmin ali Rakov Škocjan. »Nikoli ne kolesarimo po kolesarskih poteh, ampak si s pomočjo GPS-a poiščemo gozdne poti, tudi neoznačene.« Na ture se odpravlja vedno v družbi, prvič zaradi varnosti, pa tudi zato, da ji hitrejši kolesarji dajejo ritem. Letošnji cilj je Stoneman, po tem pa bo morda izbrala katerega drugega. »Četudi sem vedno zadnja, sem zadnja med tistimi, ki si upajo,« pravi Ingrid. Stavek je postav tudi njen športni moto. (V.S.)

Najmlajši Sovodenj na tekmi proti štandreški Juventini

BUMBACA

NOGOMET

V Repnu prijateljski dvoboj med Krasom in Bregom

Na prijateljski tekmi v Repnu med domačim Krasom (elitna liga) in dolinskimi Bregom (1. AL) so zmago slavili gostitelji. Rdeče-beli so zmagali z 2:0 (avtogol in Spetič).

V DOBERDOBU: Mladost - Sovodnje 2:0.

Primorje bo igralo na Rouni

Proseško Primorje bo polfinalno tekmo deželnega pokala 3. AL proti ekipi Libero Atletico Rizzi igralo v sredo ob 20.30 na domači Rouni. Tako je namreč določil včerajšnji žreb v Vidmu.

Najmlajši FJK v finalu

Deželna izbrana vrsta najmlajših naše dežele je v polfinalu v Seveglanu z 1:0 premagala Umbrijo. Slovenski nogometaš Pro Gorizie Elia Lutman je vstopil na igrišče v drugem polčasu. V današnjem finalu bo selekcija iz naše dežele v Maranu Lagunare igrala proti Kampanji.

D-LIGA - Izidi: Triestina - Giorgione 1:1, Ufm - Union Ripa 3:1 (Alen Carli je pri Tržičanih igral celo tekmo), Este - Mezzocorona 7:1, Belluno - Falmec 2:1, Sanvitese - Marano 1:3, Fersina - Pordenone 1:2, Trissino - Tamai 1:3, Sacilese - Dro 4:1.

ZSSDI - Z letošnjo davčno prijavo

Tudi letos 5 promilov za naša športna društva

»Tudi z letošnjo davčno prijavo (obr. 730 ali Unico fizične osebe) lahko namenite 5 promilov davka Irpef amaterskemu športnemu društvu. Dovolj je, da v prilogi B obrazca 730 ali prilogi C obrazca Unico v oddelku »Izbira za namenitev petih tisočink davka Irpef« v spodnjem levem okencu vpišete davčno številko (codice fiscale) društva, kateremu nameravate nameniti prispevek in se podpisate,« piše na spletni strani Združenja slovenskih športnih društev v Italiji.

Seznam slovenskih športnih društev v Italiji, ki jim lahko namenite prispevek: AKK Bor, SK Brdina, SK Devin, ŠD Kontovel, AŠD Polet, NK FC Primorje, TPK Sirena, AŠZ Sloga, AŠD Sokol, AŠD Sovodnje, SPD.T.

Obvestila

AŠD BREG vabi na redni občni zbor, ki bo v prvem sklicanju v sredo, 30. aprila ob 20.00 uri in v drugem sklicanju v četrtek, 22. maja ob 21.00 uri v društvenih prostorih občinskega športnega centra Silvana Klabjana.

ŠD ZARJA in druge VAŠKE ORGANIZACIJE iz Bazovice vabijo na predvečer 1. maja, v sredo, 30. aprila, na prvomajski nočni pohod na Kokoš. Ob 19.45 poklon padlim partizanom pred vaškim spomenikom NOB. Zbirno mesto za pohodnike bo ob 20.15 pri kalu (cesta proti Lipici). Ob 20.30 prižig tabornega ognja in ob 21.00 start pohoda (ura nezahtevne hoje). Na vrhu bo prižig tabornega ognja ob petju in glasbi (letošnja novost), v sodelovanju s taborniki Kraških jrt iz Sežane ter Klubom študentov. Na bazovskem vrhu dvig prvomajske rdeče zastave.

V PONEDELJEK OB 18.00

Športel bo v Ponikvah skakal z Jako Hvalo

V vasi Ponikve pri Tolminu, se je pred 20 leti rodil primorski »orel« Jako Hvala, ki je prvi skok opravil prav na domači skakalnici. Ekipa športne oddaje Športel ga je obiskala in z njim posnela velikonočno zgodbo, v kateri bodo sodelovali in »skakali« mama Marija, oče Gabriel, brat Matic, zamejska teniška veteranka Cirila Devetti in psička Poldi. Oddajo bo dopolnil sodelavec Andrej Marušič, ki bo iskal rešitev za postavitev skakalnice na obrobju tržaškega zaliva. Vse to v ponedeljek ob 18. uri na ekranih televizije Koper Capodistria.

»V težke preizkušnje se vedno podam z veličastnimi cilji. A v določeni točki telesne izčrpanosti se cilji prilagodijo stanju, v katerem sem sedaj – kjer je največ, česar se lahko naadam, to, da se izognem bruhanju po lastnih čevljih«.

Jedrski inženir in ultratekač Romesberg po 65 milijah ultramaratona Badwater (Rojeni za tek, Christopher McDougall)

Zdravniški pregled je bil zanj šokanten. Diagnoza je bila zaskrbljujoča: poškodba kolenske vezi, previsok pritisk, prekomerna teža in stres. Zdravnik mu je že napisal napotnico za lekarno. Na njej je pisalo ime zdravnika, ki bi ga moral jemati do konca življenja. Bil pa je star šele malo nad dvajset let. Zdravnik ga je še enkrat pogledal, pokimal z glavo, zmečkal košček papirja in mu svetoval, pravzaprav ukazal: »Gibaj se!«

Odtlej je Ivan Cudin do potankosti upošteval zdravnikov nasvet. Začel je teči. Kot Tom Hanks v slavnem ameriškem filmu Forrest Gump. Leta 2006 je prvič nastopil na ultramaratonu (vsaka tekaška preizkušnja nad 42 kilometrov) Rimini Extreme (100 km). Leta 2010 je na epskem tekmovanju Spartathlon (od Aten do Sparte, 246 km) pometel z vso svetovno elito. Čez cilj je v manj kot štiriindvajsetih urah (23.03.06) pritekel prvi. Leto kasneje je furlanski Filipid potrdil izjemni podvig in še izboljšal čas za dobrih pet minut (rekord je v lasti Grka Yianisa Kouroua 20.25.00). Mladenič iz Codroipa, ki je zaposlen kot mehanski inženir v raziskovalnem centru Science Park pri Bazovici, je edini Italijan, ki je kdajkoli slavil zmago na tem prestižnem ekstremnem tekmovanju.

Poškodoval se je na nogometnem igrišču

»Kot najstnik sem igral nogomet pri vaškem klubu in sem se huje poškodoval. Nato sem miroval precej let, mogoče šest ali sedem. Ko sem končal višješolski študij in se vpisal na univerzo, so se začele kopičiti še druge zdravstvene težave povezane z neaktivnostjo in nezdravim življenjskim slogom. Visok pritisk, prekomerna teža (okrog 90 kg) in slaba krvna slika,« se spominja Cudin, ki je še dodal: »Zdravnik mi je svetoval gibanje. Začel sem z lažjim tekom v parku in nato nadaljeval z vse daljšimi in vse bolj zahtevnimi. Nisem nikoli bil 'Born to Run' (rojen za tek), prosto po Bruceju Springsteenu, ampak sem tek sproti vzljubil. Moje prvo tekmovanje je bilo na razdalji 100 kilometrov. Maraton sem kar preskočil (smeh). Odtlej sem se zaljubil v ultramaratone. Bila je ljubezen na prvi pogled.« Prvič se je na stokilometrsko progo podal na najbolj znan ultramaraton na Apeninskem polotoku »100 km del passatore« v Toskani.

Izzval ga je starejši gospod

V Toskano je Cudina privabila radovednost in izziv: »Nek 70-letni gospod mi je nekega dne rekel, ali bi z njim šel na tekmovanje, ki je dolgo 100 kilometrov. Povedal mi je, da je na tej tekmi nastopil že dvajsetkrat. 'Če je že on odtekel to razdaljo, zakaj je ne bi tudi jaz,' sem se prepričal in se vpisal. Uspešno mi je. Tekel, pa tudi hodil, sem okrog 12 ur.« To se je zgodilo pred desetimi leti. »Mejnik pa se je zgodil pred petimi leti, ko sem začel resneje trenirati in predvsem natančno na-

črtovati vsak trening. Začel sem kot samouk. Veliko sem bral. Ko so me sprejeli v državno reprezentanco ultramaratoncev, sem začel sodelovati tudi z drugimi trenerji, prehrabnimi svetovalci in psihologi. Za ultratekače so vse te profesionalne figure izjemno pomembne. Na tako dolgih progah lahko tečeš le dvakrat letno. Po tekmovanju je zelo pomembna dolga regeneracija.«

Ljubezensko razočaranje in nov začetek

»Bilo je pred nekaj leti, tik pred silvestrovim. Punca me je zapustila in podobno se je zgodilo tudi moji prijateljici. Odločila sva se, da greva na Dunaj in preživiva zelo alternativni zadnji dan leta. Vpisala sva se na 24 ur dolgo mednarodno tekmovanje: dosegel sem odlično uvrstitev, čeprav smo tekali v slabih pogojih. Jedli smo neke vrste juho in celo meso so nam ponujali. Tudi organizacija je bila slaba, saj smo sproti zbuvali sodnika, ki je spal v kombiju. Uspeh mi je odprl vrata v državno selekcijo (IUTA, Italian Ultra Trail Association, ki je priznana od Državne atletske zveze Fidal). Hkrati sem začel tudi novo ljubezensko razmerje«. Pravi preporod.

Olimpijske igre? »Mogoče«

»Organizatorji olimpijskih iger so razmišljali, da bi že v okviru olimpijskih iger v Londonu leta 2012 poskusno uvedli 100 kilometrov dolg tek. Očitno pa nas je bilo premalo, ki smo se ukvarjali s tem športom. V zadnjih dveh letih pa so ultramaratoni vse bolj obiskani. Mogoče se bodo organizatorji premislili in bo ultramaraton postal olimpijski šport. Za ta šport nisem prestar. Dolgo progaški imamo daljši športni življenjski cikel. Leta 2020 bom star 45 let (Cudin je letnik 1975 op. av.)«.

Ali ultramaraton škodi zdravju?

»Ali moram biti pošten?,« je vprašal Cudin, se posmejal in nadaljeval: »Kdor je dobro treniran, ve, kaj ga čaka, in ponavadi ne naleti na velike težave. Mogoče je bolj nevaren maraton ali pa polmaraton, na katerih se srčni utrip dvigne visoko. Mi ne pretiravamo in tečemo z zelo nizko srčno frekvenco. Zaradi infarkta ponavadi ultramaratonci ne umrejo. Težave nam lahko zaradi dehidracije povzročajo ledvice. Telo med tekom proizvede veliko kreatinina, ki ga ledvice brez ustreznega pitja vode ne uspejo izločiti iz telesa.«

Trening s prehrano

»Teorij je več. Sam se v glavnem med tekom prehranjujem z enostavnimi lahko prebavljivimi ogljikovimi hidrati. Na primer z glukozo in medom stalno v določenih intervalih, vsakih petnajst, dvajset minut. Razni geli in drugi preparati mi povzročajo želodčne težave. Včasih je tudi težavno organizirati oskrbovanje z vodo in prehrano. Na krožnih tekmovanjih to ni problem. Drugače pa je in moram teči s prilagojenim nahrbtnikom. Primerno je, da vsako uro popijem liter vode.«

Kaj pa kozarec vina?

»Privoščim si ga brez večjih težav, saj živim v vinorodnem okolišju. Pa še zdravilen učinek ima. Glede same prehrane sem precej strog in metodičen. Skušam se držati nekih pravil.«

Opazili ga boste pri Bazovici ali pa na poti proti Codroipu

Ivan Cudin teče vsak dan. »Pred pomembnimi tekmami nabereim tedensko okrog 180 kilometrov. Okrog 30 dnevno. Po

ULTRAMARATONEC IVAN CUDIN

Od Krasa do Doline smrti

Odstranili so mu del kolenske vezi

»Po poškodbi kolenskih vezi so mi zdravniki med operacijo odstranili del tkiva. To mi še vedno včasih povzroča težave. Stalno moram namreč utrjevati druge mišice, drugače ne bi stal na nogah.«

Pripravljen na kritične trenutke

»Na zadnjem Spartathlonu sem vodil do 120 kilometra. Nato so se začele težave, želodčne. Ponoči je tudi zeblo. Izgubil sem precej energije. Kriza je trajala nekaj ur. Vseeno sem vztrajal. Nisem pa bil več luciden in sem se spotaknil. Udaril sem se v koleno, ki se je vnelo. Ker sem trmast, sem nadaljeval. Prišel sem do konca. Ultratekač se mora med tako dolgim tekmovanjem stalno motivirati. Potrebna je dolga psihološka priprava.«

Uresničil bo svoje sanje

V Evropi je nastopil na dveh mogoče najtežjih preizkušnjah: grškem Spartathlonu in italijanskem Nove Colli. »Mika me, da bi odletel čez ocean. V Združenih državah Amerike v najhujšem poletju (julija) organizirajo epski ultramaraton Badwater 135 Race Routs, ki je dolg 217 kilometrov. V slavni in nevarni Dolini smrti (Death Valley) človek teče pri 50 stopinjah Celzija. Topi se asfalt in čevlji. To je noro. V Zda me vabi slavni ameriški ultraš Scott Jurek, ki je napisal knjigo Jej in teci. Sem tudi dober prijatelj s slovenskimi tekači. Z Dušanom Mravljetom, njegovo hčerko Nežo, pa tudi z Lojzetom Primožičem smo stalno v stikih. Veže nas ljubezen do tega športa in predvsem bolečine, muka in trpljenje med tekmovanji.«

»Tekel bom v Barkovljah junija ob 13.00 oblečen v zimsko jakno«

Nekako tako (oziroma še bolj ekstremno) se bo moral Cudin pripravljati na ekstremno tekmovanje v Dolini smrti (povrh tega je tudi 5 tisoč metrov nadmorske višine). Normo za nastop je izpolnil. Organizatorji sprejmejo le 100 tekačev. Cudinov prijatelj Scott Jurek je na tem tekmovanju slavil zmago. »V Dolini smrti je nekaj tekačev že umrlo. Zgodijo se jim prividi in dogajajo se vsemogoče stvari. Celo panični napadi.«

Knjiga? »Mogoče«

»Veliko ljudi mi je že predlagalo, da bi svoje izkušnje in spomine strnil v knjigi. Mogoče v prihodnosti. Moram preteči še veliko kilometrov in doživeti nove izkušnje,« razmišlja Cudin. »Pri nas je zanimivo knjigo o tem napisal Videmčan Leonardo Soresi (Il ragazzo che cavalca il vento, 2011, Spirito Trail). Pravzaprav nekaj člankov sem že napisal, recimo za revijo Correre. Giorgio Calcaterra je celo snemal film.« Literature na to temo je veliko. Tudi slovenske (na primer: Delaj, teci in živi, avtorja Sama Ruglja ali Neskončne ceste, Dušan Mravlje in Marjan Raztresen). Dobro branje in dober tek.

Ivan Cudin se v prostem času rad posveča tudi dobrodelnim pobudam in prostovoljnemu delu (levo). »Moje stopalo po sicer lažji tekaški preizkušnji,« je na svoji FB strani napisal Cudin (desno)

V ŽIVO

Piše Jan Grčič

Zaradi infarkta ultramaratonci ne umrejo - Glukoza, med in voda, po teku kozarec vina.

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Utrip Evangelija
20.50 Tv Kocka, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

7.00 9.00 Dnevnik **8.25** Show: Uno Mattina in famiglia **10.20** Linea Verde Orizzonti **11.15** I love you Ama! ...e fa ciò che vuoi **11.45** La prova del cuoco **13.30** Dnevnik **14.00** Easy Driver **14.30** Talk show: Le amiche del sabato **17.00** Dnevnik **17.15** A Sua immagine **17.45** Dok.: Passaggio a Nord-Ovest **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.35** Igra: Affari tuoi **21.10** Carosello Reloaded **21.15** Show: Ti lascio una canzone

Rai Due

7.00 Serija: Incinta per caso **7.30** Pit Lane **7.55** Automobilizem: Formula 1, VN Kitajske, kvalifikacije **9.30** Rai Parlamento Punto Europa **10.00** Sulla Via di Damasco **10.40** Cronache Animali **11.30** Show: Mezzogiorno in Famiglia **13.00** Dnevnik in šport **13.25** Šport – Dribbling **14.00** Quelli che aspettano... **15.40** Nicola Savino in Quelli che il calcio **17.10** Šport **18.10** Šport: 90° minuto **19.30** Serija: Countdown **20.30** Dnevnik **21.00** Lol **21.05** Nan.: Castle **21.55** Nan.: Elementary **22.50** Športna rubrika

Rai Tre

7.05 Serija: La grande vallata **7.55** Film: Torna! **9.30** L'Elisir del sabato **11.00** Tg Regione – Bell'Italia **11.30** Tg Regione – Prodoto Italia **12.00** Dnevnik in šport **12.25** Attualno: Tgr Il Settimanale **12.55** Tgr Ambiente Italia **14.00** Deželni dnevnik, sledi Dnevnik, Tg3 Pixel **15.00** Film: Dove stanno i ragazzi? **16.30** Rai Player **16.35** Film: Il marito **18.00** Per un pugno di libri **18.55** 23.10 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob **20.15** La Superstoria 2014 **21.05** Ulisse – Il piacere della scoperta

Rete 4

6.45 Media Shopping **7.20** Il mondo di Giulio **8.30** Serija: Hunter **9.30** Magazine Champions League **9.50** Donnavventura **10.50** Ricette all'italiana **11.30** Dnevnik in vremenska napoved **12.00** Nan.: Detective in corsia **12.55** Nan.: La signora in giallo **14.00** Attualno: Lo sportello di Forum **15.30** Show: Come si cambia Celebrity **16.10** Ieri e oggi in Tv **17.00** Film: Poirot – Memorie di un delitto **18.45** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nad.: Il Segreto

20.30 Film: Ben-Hur (dram., '59) **0.30** Film: Secondo Ponzio Pilato

Canale 5

6.00 Dnevnik – Pregled tiska **7.55** Prometne informacije in vremenska napoved **8.00** Dnevnik in vremenska napoved **9.10** Su-

perpartes **10.00** Melaverde **11.00** Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Film: Un soldato, un amore **15.25** Nad.: Il Segreto **16.00** Show: Verissimo **18.50** Kviz: Avanti un altro! **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** Striscia la notizia – La Voce dell'irruenza **21.10** Talent show: Amici (v. M. De Filippi) **0.30** Speciale Tg5

Italia 1

6.50 Serija: Til Death – Per tutta la vita **7.50** Nan.: True Jackson, VP **8.25** Nan.: Glee **10.30** Film: Lizzie McGuire – Da liceale a pop star **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Grande Fratello **14.25** Film: 17 again – Ritorno al liceo (kom., i. Z. Efron) **16.30** Film: Senti chi parla (kom.) **18.30** Dnevnik **19.00** Risanka: Tom & Jerry

19.10 Film: Free Willy – La grande fuga **21.10** Film: L'incredibile storia di Winter il delfino **23.35** Tiki taka – Il calcio è il nostro gioco

La 7

7.00 7.55 Attualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.55** Coffee break **11.00** Il tempo della politica **11.30** Le invasioni barbariche **13.30** Dnevnik **14.00** Kronika **14.40** Serija: Le strade di San Francisco **16.40** Film: Assalto finale (western) **18.10** Serija: L'ispettore Barnaby **20.00** Dnevnik **20.30** Otto e mezzo **21.10** Serija: Maigret

Tele 4

7.00 8.30, 13.20 Dnevnik **7.25** 11.00 Roto-calcio Adnkronos **7.40** Dok.: Il Portolano **8.05** Dok.: Luoghi magici **11.15** Ring **14.15** Voci in piazza **17.30** 19.30, 20.30, 23.00 Dnevnik **18.00** 21.00 Qui studio a voi stadio **19.05** Tg Confartigianato **20.00** Rubrica: La parola del Signore **23.30** Trieste in diretta

Slovenija 1

7.00 Otroški program: OP! **9.40** Kviz: Male sive celice **10.25** Infodrom **10.45** Film: Planet Zemlja **12.20** Muzikajeto **13.00** Poročila, športne vesti, vremenska napoved **13.25** Tednik **14.25** Prava ideja! **14.50** Na lepše **15.15** Slovenski magazin **15.50** Dok. odd.: Zapeljevanje pogleda **16.20** O živalih in ljudeh **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Na vrtu **17.40** Dok. serija: Jeruzalem – nastajanje novega mesta **18.30** Ozare **18.40** Risanka **18.55** 22.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Utrip **20.00** Kviz: Moja Slovenija **21.45** Dok. serija: Village folk **21.55** Dok. serija: Pogled na... **23.00** Nad.: Irene Huss

Slovenija 2

7.55 19.00 Avtomobilizem: Formula 1, VN Kitajske, prenos kvalifikacij **9.20** Tarča **10.50** Slovenski utrinki **11.15** Podoba podob **11.45** Osmi dan **12.20** Polnočni klub **13.30** Migaj raje z nami **14.00** Gimnastika: svetovni pokal, prenos **16.45** Nogomet – pot v Brazilijo, 9. del **17.20** Film: Raje kot vse na svetu **19.30** Nogomet: FIFA magazin **20.00** Nogomet – Prva liga, Rudar – Olimpija, prenos **21.55** Film: Mlada Viktorija (biogr., '09, i. E. Blunt) **23.40** Aritmija

Slovenija 3

6.00 Sporočamo **13.30** Prvi dnevnik **16.30** Na tretjem... **17.30** Poročila ob petih **17.50** Kronika **19.00** Dnevnik **20.00** Satirično oko **20.55** Svet v besedi in sliki **21.10** Utrip **21.30** Žarišče **22.05** Tarča **Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru**

Koper

13.55 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv – Deželne vesti **14.20** Evronovice **14.30** Boben **15.30** Biker explorer **16.00** Ciak Junior **16.30** Arhivski posnetki **17.20** 23.30 Aktualno **18.00** O živalih in ljudeh **18.25** Village Folk **18.35** Vreme **18.40** Primorska kronika **19.00** 22.00 Vsedanes - TV dnevnik **19.25** Šport **19.30** Vsedanes – Svet **19.40** Jutri je nedelja **19.50** Tednik **20.20** Folkest 2008 **21.05** In orbita **22.15** Klepet z... **22.45** Il giardino dei sogni **0.00** Glasba zdaj

Tv Primorka

9.00 11.00, 14.00, 15.00, 17.00 Tv prodajno okno **9.25** 11.30, 14.30, 15.15 Videostrani **16.10** Namibija **17.30** Mozaik za gluhe in naglušne **18.20** Med nami **19.20** Pravljica **19.30** Besede miru **20.00** Koncert Julije Kramar **21.05** Dediščina sončnih bogov **21.35** Od čebele do medu **22.10** Glasbeni večer, Tv Prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

7.00 Risanke in otroške serije **11.10** Serija: Beverly Hills 90210 **12.05** Serija: Sanjski moški **13.10** Top design – Avstralija **14.05** Serija: Znan obraz ima svoj glas **16.35** Film: Mastni lažnivec **18.15** Serija: Pozor, priden pes! **18.55** 24UR - vreme **19.00** 24UR - novice **20.00** Vid in Pero šov **21.30** Film: Zapiti dnevnik (kom., '11, i. J. Depp) **23.50** Film: Devet tednov in pol (rom., '97)

Kanal A

6.00 Risanke **7.20** Serija: Mladi po srcu **8.15** Serija: Uresničite sanje **8.45** Serija: Igrače za velike **9.15** 16.35 Serija: Friendi iz službe **9.40** Serija: Zakladi s podstrešja **10.30** Serija: Čarovnije Crissa Angela **10.55** Astro Tv **12.25** Tv Prodaja **12.40** Film: Učitelj z napako **14.40** Film: Naša družinska poroka **17.05** Nad.: Zadnji pristan **18.00** Svet – Počevča **18.30** Serija: Epizode **19.05** SKL – šport mladih **20.00** Film: Spider-Man **22.15** Film: Wing Commander – Vesoljski komandant

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar in napovednik; 7.25 Dobro jutro; 8.10 Kulturni dogodki; 9.00 Komorno popotovanje; 10.00 Poročila; 10.15 „Skupaj“, vodi Vida Valenčič; 11.00 Malo za štalo, malo za heč!; 11.20 Tedenski izbor – Studio D; 12.00 Ta rožjanski glas; 12.30 Waterloo ali Kako so Abba osvojili glasbene lestvice; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Nedišni zvon; 14.40 Music box; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Mala scena: Gregor Čušin: Pasijon – radijska igra, režija Maja Lapornik; 18.45 Music box; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
5.00 Jutro na RK; 6.05 Primorska poje; 6.30 Poročila; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 8.30, 9.30 Poročila; 9.00 Sobota in pol; 9.10 Prireditve danes; 10.00 Torklja; 10.30 Poročila; 11.00 Ob enajstih!; 12.00 Kulinarčni kotiček; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.16 Svežem-odra selekcija; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik in kronika; 20.00 Legende; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za železno zaveso.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; 6.15, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.00, 12.28, 13.30, 14.30,

Sobota, 19. aprila
La 7, ob 21.20

Le donne del sesto piano

Francija 2010
Režija: Philippe Le Guay
Igrajo: Fabrice Luchini, Sandrine Kiberland, Natalia Verbeke in Carmen Maura

Dogajanje je postavljeno v Pariz leta 1960. Borzni posrednik Jean-Louis in njegova žena Suzanne živita mirno življenje srednjega razreda v elegantni stanovanjski zgradbi. V šestem nadstropju iste zgradbe, je nadvse zabavno. Tam namreč prebiva šest žensk različnih starosti. Vse so »gostujoče delavke«, ki so prispele iz Španije. Jean-Louisa njihov svet zelo privlači, ker se tako močno razlikuje od njegovega. A tem bliže mu je ta tuji svet, tem težje se vrača domov. Jean-Louisovo vedenje pri soprogi prav kmalu zbudi ljubosumje in kmalu si Jean-Louis išče drugo streho nad glavo. Naseli se nedaleč stran – v sobo za služinčad iste stanovanjske stavbe. Navdih za zgodbo je scenarist in režiser Philippe Le Guay črpal v lastnem otroštvu, ko je njegova družina prav tako zaposlila špansko pomočnico.

VREDNO OGLEDA

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d. z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380,
fax 040 7786381

Tisk:

EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28,
tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510,
fax 0463 318506

Internet:

<http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6,
tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9,
tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena:

1,20 €
Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014
230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo,
Partizanska 75, Sežana,
tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v
Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIJALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina

1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €,

finančni in legalni 92,00 €,

ob praznikih povšek 20%

NEKOMERCIJALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze

časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen

v Evropsko zvezo

manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

VREMENSKA SLIKA

Vremenska napoved
Hidrometeorološkega zavoda Republike Slovenije
in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER
Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7. in 13. uri.

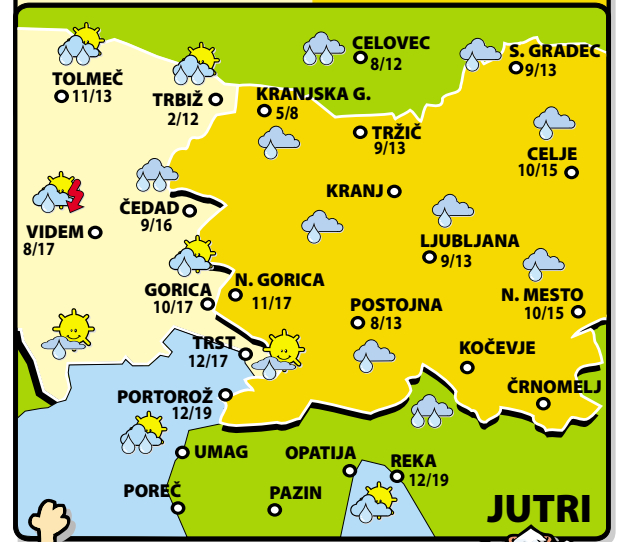

Po vsej deželi bo oblačno ali spremenljivo vreme. Proti večeru se bo poslabšalo, začelo bo deževati.

Pretežno oblačno bo. Občasno se bodo pojavljale manjše, krajevne padavine, ki se bodo zvečer in ponoči od vzhoda okrepile. Burja na Primorskem bo popoldne ponehala. Najnižje jutranje temperature bodo od 2 do 7, na Primorskem do 10, najvišje dnevne od 12 do 18, na Primorskem do okoli 20 stopinj C.

Večinoma bo oblačno, zlasti v jutranjih urah. Popoldne bodo možne razjasnitve, predvsem ob obali in po nižinah.

Jutri bo večinoma oblačno. Pojavljale se bodo manjše krajevne padavine.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 6.12 in zatone ob 19.56
Dolžina dneva 13.44

LUNINE MENE
Luna vzide ob 23.29 in zatone ob 9.08

NA DANAŠNJI DAN
1949 - Ob sončnem vremenu se je čez dan zelo močno ogrelo in popoldne je bilo v notranosti države zelo toplo za sredino aprila. V Ljubljani se je temperatura z jutranjih 3,7 °C povzpela na 26,1 °C, v Murski Soboti z 0,2 °C na 26,7 °C, v Novem mestu z 1,8 °C na 27,2 °C.

PLIMOVANJE
Danes: ob 5.43 najnižje -51 cm, ob 12.25 najvišje 23 cm, ob 17.50 najnižje -6 cm, ob 23.31 najvišje 32 cm.
Jutri: ob 6.25 najnižje -43 cm, ob 13.38 najvišje 19 cm, ob 18.54 najnižje 1 cm.

MORJE
Morje je skoraj mirno, temperatura morja 15 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C

500 m	15	2000 m	1
1000 m	8	2500 m	2
1500 m	4	2864 m	5

UV indeks ob jasnem vremenu po nižinah lahko doseže do 5, v gorah do 6.

Horti Tergestini

Park pri Svetem Ivanu, Trst

sobota, 19., nedelja, 20. in ponedeljek, 21. aprila
od 9. ure do mraka | prost vstop

razstavno-prodajni sejem rastlin in vrtno opreme

www.hortitergestini.it

promovirata in organizirata

sodelujejo in podpirajo

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI DI TRIESTE

prispeva

AcegasAps
Società del Gruppo Hera

... poročni prstani
Laurenti Stigliani
vošči vsem veselo
veliko noč

BIBIGI'
DAL 1979

CHIMENTO

Salvini

DonnaOro

UNOAERRE
ITALIAN JEWELLERY

COMETE
GIOIELLI

Recarlo

PQ

CARLO PIGNATELLI

Polello dal 1976
LE FEDI

Pridi v
naše prodajalne
in najdi svoj
poročni prstan

Dvigujemo in izmenjujemo zlato
Ocenjujemo dediščine
Zajamčimo diskretnost

Trst - Ul. Ginnastica 7 - Tel. 040/774242
L. Santorio 4 - Tel. 040/772770

LJUBLJANA - Predstavitev v Vili Podvin

»Potica naših korenin« mojstra Uroša Štefelina

LJUBLJANA - V času velikonočnih praznikov so trgovske police polne sladkih prazničnih dobrot, med katerimi prevladujejo potice in čokoladni jajčki ter zajčki. Največje pekarne in trgovci v Sloveniji so ob letošnjih praznikih svojo ponudbo dodatno popestrili, zato si obetajo še boljši izkupiček. Priložnosti iščejo tako v novostih kot v tradiciji. Žito, največji slovenski proizvajalec potice, ki velja za tradicionalno slovensko kraljico praznično obloženih miz, je za velikonočni čas pripravil več novosti. Posebej je prejšnji teden v Vili Podvin predstavil novo potico, poimenovano »potica naših korenin«, ki si jo je zamislil kuharski mojster Uroš Štefelin.

»Uveljavlja se trend ohranjanja identitete naroda, kar je edino pravilno, saj moramo biti v tem globalnem svetu po nečem drugačni od drugih narodov, drugačni pa smo lahko predvsem po svoji zgodovini in tudi kulturi prehranjevanja, saj smo po tem edinstveni,« je za STA pojasnil Štefelin in dodal, da imamo poleg tega v Sloveniji še veliko hrane, pridelane na zdrav način doma ali na bližnjih kmetijah.

Kot ugotavljajo tudi v Žitu, med prazniki potrošniki radi posegajo po tradicionalnih izdelkih, pripravljenih iz lokalno pridelanih surovin. Dvojno zavita »potica naših korenin« na eni strani z orehovim nadevom, na drugi pa skutinim nadevom ter dodanimi suhim hruskami, je tako izdelana iz sestavin, ki so bile tradicionalno vpete v prehrano Slovencev že stoletja.

Lani je Žito v velikonočnem času prodal 50 ton osmih različnih vrst potice, v letošnjem velikonočnem času pa nameravajo speči še enkrat več potic kot med lanskimi prazniki. Še boljši za prodajo potice je sicer božično-novoletni čas, ko praz-

niki trajajo daljše časovno obdobje, so za STA pojasnili v Žitu.

V Mercatorju so letošnjo praznično ponudbo popestrili tudi s štirimi poticami lastne znamke Mercator Premium. Okrogla orehova 650 gramsko potico so pripravili v sodelovanju z etnologom Janezom Bogatajem, novost pa sta tudi orehova 550 gramska, pehtranova 350 gramska in potratna potica, ki so za STA pojasnili v največjem slovenskem trgovcu.

V trgovinah so na voljo tudi posebni praznični kruhi. Velikonočni kruh presnec s pehtranom po Bogatajevi ideji peče Pekarna Grosuplje in tako ohranja bogastvo krušne dediščine v sodobni izvedbi. Žito medtem zagotavlja pekovsko pecivo v obliki zajčka, ponudbo pa letos dopolnjuje s prazničnim gumbom z rožinami.

Posebne velikonočne ponudbe, ko je na trgovskih policah opaziti številna čokoladna jajčka in zajčke, se medtem niso lotili v Gorenjki, ki je prav tako del Žitove skupine. Gorenjka drugim proizvajalcem čokolade ne konkurira s posebnimi velikonočnimi izdelki, je pa letošnjo pomlad izdala dve različici novih pralincev, ki so zaradi okrogle oblike primerne tudi za velikonočni čas. (STA)